

Господин
Господинов:
Вземат се нужните
мерки срещу шапа

Стр. 10

Борисов си
затворил очите
пред доклад за
контрабандата

Стр. 2

Орязаха
бюджета
на Пентагона

Стр. 7

Стр. 21

НЯКОЛКО ДУМИ Фокус- бокус

Александър СИМОВ

Любимият политически фокус на всяка власт в състояние на криза е да започне да произвежда позитивни новини. А когато те са за безмилостната битка с престъпността, контрабандата и сивата икономика - това обикновено е знак, че властта е закъсала много, щом прибегва до най-тежките магьоснически трикове.

От тази гледна точка информационният поток би удивил безкрайно почитателите на управленски фокуси. Само ген след като скандалните записи показаха, че отношенията в кабинета напомнят на отношенията между "Хамас" и Израел, изведнъж започнаха да ваят информации, че са заловени три тира с контрабандни цигари. Според една от версиите на информацията дори единият ТИР бил толкова коварен, че бил заловен малко преди София, където трябвало да разтовари евтините цигари. На следващия ден - нова акция. Този път дба тира.

Въпросите развалят всеки фокус, но не можем да не се попитаме - как става така, че винаги покрай скандал започват тези контролирани акции? Защо все като има политически проблем, изведнъж започват шумните операции и нагласените снимки? Част от магията ли е това да обявяваш проби в борбата с контрабандата точно когато си изобличен, че я покровителстваш? Докато митниците и полицията действат като фокусници, които правят номер, България няма да има нормални граници, а прословутият Шенген ще се отдалечава като далечна галактика.

Дали когато окончателно стане ясно, че няма да сме в Шенген, лично Танов, Цветанов и Дянков няма да заловят сегем кораба с цигари?

Фокус-бокус.

БСП търси помощ от Европа за БАН

Опазването на академията е въпрос на национална идентичност, заяви Сергей Станишев на среща с учени

Твърдата подкрепа на БСП за Българската академия на науките декларира социлидерът Сергей Станишев на среща с учени от академията завчера вечерта. Според него след целенасоченото финансово удушаване и кампанията за дискредитиране на академията от страна на ГЕРБ логичен завършек на политиката на управляващите е внесеният

от тях проект за ликвидиране на БАН.

Много тежки и необратими ще са последиците от евентуалното приемане на този проект, предупреди Станишев. БСП води ясна и последователна политика срещу ликвидирането на БАН, подчерта той. Има шансове проектът на ГЕРБ да не мине в пленарната зала, ако сините и "Атака"

не променят сегашната си позиция против него, смята Станишев.

Ще положим всички усилия проектът да не стане факт, категоричен бе Станишев. Ликвидирането на БАН е въпрос, засягащ националната идентичност, и битката срещу това ще е ожесточена, обеща той. Въпросът за ликвидирането на БАН вече е поставен пред ЕК и ЕП от

депутати от левицата. Левицата се опълчва срещу три основни пункта - отнемането на правото на БАН да прави научни изследвания; насилственото изваждане на институтите от нея и подчиняването им на просветния министър; хвърлянето на имотите на академията в хаос и неясни бъдещи процедури с подзаконовни актове.

Стр. 3

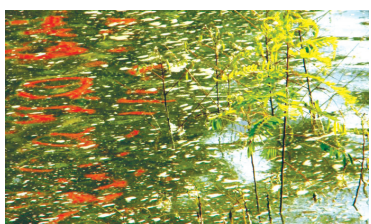

Десетки вярващи посетиха храмовете в Пловдив за празника Събор на свети Йоан Кръстител - Ивановден, вчера. В църквата "Свети Йоан Рилски Чудотворец" в Пловдив бе приготвен празничен курбан за гостите

18-годишен с награда от фотоконкурс на ЕП

Две снимки осигуриха на Владимир Добрев от Силистра пътуване до Страсбург

Стр. 34

Обявиха Димитровград за национален паметник

Градът на бригадирското движение получи признание след експертен оглед, продължил една година

Стр. 4

ISSN 0861-1343

9 770861 134015

България

www.duma.bg

Цветанов вече се съмнява в записите

Министър Цветан Цветанов се усъмни в истинността на записите от телефонните разговори. По думите му те може да са манипулирани, тъй като източникът им бил анонимен.

Само преди три дни Ваньо Танов първо потвърди официално пред Нова телевизия, че разговорите му с Горанов и Дянков са действително проведени. В четвъртък обаче той ревизира позицията си и заяви, че не може да помни какво е правил преди година.

Цветанов пък не пожела да коментира думите на Танов от записите, които са насочени основно срещу него. Не искам да се изказвам категорично, защото не знаем кой е източникът на този материал, лаконичен бе шефът на МВР.

Той предположи, че скандалът се раздухва "заради добре свършената работа на МВР и митниците срещу контрабандните канали, което е и част от консолидирането на организираната

престъпност и на политиките, които не искат да се променя статуквото в държавата".

Цветанов настоя да бъдат отчитани реално резултатите и припомни заловеното в четвъртък контрабандно количество цигари на ГКПП Лесово.

Междувременно стана ясно, че със записите ще се занимае и парламентарната подкомисия за контрол върху СРС-тата. Трябва да извършим контролна дейност върху всички тези конкретни случаи, да разберем законсообразността, кой е подписвал, защо е подписвал, с какви мотиви е поискан, кои са хората, които са попадали в тази система на подслушване, обясни синият депутат Веселин Методиев. По думите му членството в ЕС ще бъде поставено под съмнение, ако премиерът и правителството имат право да подслушват всеки човек в политиката.

Сините номинират президент го 40 дни

До 40 дни сините ще обявят кандидат-президентската си двойка. Това разкри вчера шефът на Изборния щаб на СДС Борис Марков. Засега се спрягали 5-6 имена, вероятно СДС и ДСБ ще

излязат с обща номинация.

Дали синият кандидат ще бъде национално разпознаваемо лице или пък гражданска фигура, все още не е ясно, но нямало наплив от канди-

дати за предстоящата битка за върха. Никой засега не се наема да потвърди или отхвърли вероятността евродепутатът и бивш външен министър Надежда Нейнски да бъде вкарана в нея.

Американският посланик Джеймс Уорлик се изявява като помощник-готвач при приготвянето на пица при откриването на първия у нас ресторант от американска верига пицарии

Бившият заместник на Танов:

Депутатите от ГЕРБ са зависими от фирми

Борисов си затвори очите пред доклад, че партията му овладява контрабандата, твърди Антоний Странджев

Депутати от ГЕРБ са поели ангажменти пред определени фирми, които са ги подкрепили на изборите. Заради кризата обаче те не са в състояние да си изпълнят

задълженията и поради това са "силно изнервени". Става въпрос за "овладяването" на основни

има информация кои депутати, министри и длъжностни лица са разработвани и подслушвани. Той обаче категорично отказва да назове имената им с мотива, че не може да коментира оперативните дейности на службите.

Странджев подчерта, че има съперничество между митниците и МВР при залавянето на контрабанда, както и че управляващите покровителстват тази дейност. Той прочете в тв студио своя докладна записка от 22 март 2010 г., изпратена до премиера Бойко Борисов с копие до главния прокурор Борис Велчев. В нея бившият зам.-шеф на митниците написал, че депутати от ГЕРБ са поели "ангажменти пред лица, които са ги подкрепили на изборите". "След няколко дни ми се обади секретарката му и ми каза или да ходя да си взема документа, или ще го унищожи. След като си го взех, отидох при г-н Танов с рапорт за напускане. Казах му, че отново сме изправени срещу вятърни мелници, нямаме гръб, отново сме

Трайков се шегува:

ЗАПИСИТЕ СТАВАТ ЗА АРХИВ

Подслушването си има и добра страна, защото, ако човек забрави какво е казал, то е нещо като архив - така, както си пазиш имейлите, остават ти и аудиофайлове. Така икономическият министър Трайков коментира скандала с изнесените телефонни разговори. Според него подслушването било приемливо като метод за събиране на доказателства, но "не е и като начин на функциониране на държавата".

сами. Тогава Танов ме убеди да остана", разказа Странджев. Точно тогава той загубил доверие в премиера.

Бившият заместник на Танов отрече обвиненията, че лично е покровителствал контрабандна дейност.

"С опита, който имам при борбата с контрабандата, много добре познавам капацитета на специалните служби. На едно ГКПП работят около 20 служители на смяна - граничари и митничари, а оперативното обслужване от 18 служби. Как си представяте, че при това положение аз ще отида през нощта да вдигам бариерата и да пропускам някакви камиони?!", попита Странджев.

Двамата с Танов знаели, че ги подслушват, и се шегували, че така се чувстват по-сигурни. Странджев обвини МВР в показност и каза, че още преди да се види какво има в задържани камиони, те се обявяват като успешни акции.

Странджев съобщи, че бившият вътрешен министър Румен Петков му се е обадил в началото на май м.г. и му казал, че "известно лице е платило много голяма сума пари на едно също така известно политическо лице в момента в България", за да бъдат отстранени с Танов. Той отказва подробности, но се надява, че този разговор също е прихванат и записан.

Румен Петков:

ТАНОВ Е МНОГО ПОДГОТОВЕН ПО ТЕЛЕФОНА

Ваньо Танов действа много подготвен. Той не води телефонни разговори с Влади Горанов и Симеон Дянков, той информира премиера какво става, защото знае, че е на контрол, коментира бившият вътрешен министър Румен Петков. Неговото име също на няколко пъти се споменава в скандалните записи от разговорите между Дянков, Горанов и Танов. Според Петков шефът на митниците "участва много подготвено в тези разговори и има определена линия на поведение".

Депутатът от левицата не отрече, че някой е платил за отстраняването на Танов, но отказва да назове имена.

Петков изнесе и нови данни за контрабанда, надскачаща в пъти времето на югоембаргото. Според изследване, поръчано от "Филип Морис", през 2007 г. пазарният дял на контрабандата в България е бил 14%, през 2008 г. - 14%, през 2009 г. е 17%, а през 2010 г. е 34%. Без МВР това не може да стане, категоричен бе Петков.

гранични пунктове с Турция и с Румъния. Това твърди бившият зам.-шеф на митниците Антоний Странджев, чието име бе замесено в изнесените разговори между Дянков, Горанов и Ваньо Танов преди дни. Именно за него шефът на Агенция "Митници" обяснява, че е напуснал със сълзи на очи екипа му.

Странджев обясни, че

ЧЕСТИТ ЮБИЛЕЙ
90 години от рождението
на скъпата ни

Недялка Матева Празова
от Пловдив

От все сърце
ти желаем
много здраве
и щастие.
Да бъдем заедно
с теб, твоята
любов и борбен дух години наред!
Скъпа майко, благодарим ти
за живота, който си ни дала.

Твои Лили, Любчо, Юлия, Петя и Долф

Божидар Димитров се кани да съди Дончева

Божидар Димитров, който от няколко дни е министър в оставка, се заклани да съди Татяна Дончева. Димитров, който е и директор на Националния исторически музей, ще предяви иск за клевета срещу лидера на "Движение 21" Татяна Дончева.

Божидар Димитров се заклани още в понеделник да подаде жал-

ба в съда и да приведе Дончева под отговорност. Историкът се почувствал оклеветен от думите на бившата депутатка, че е подменял съкровища в НИМ и ги е продавал.

ДУМА припомня, че по-рано тази седмица Дончева попита кога в Националния исторически музей ще има проверка, която да провери наличността на културно-

историческите предмети там. Дамата заяви, че според нея не е случайно, че Божидар Димитров предпочита да остане в парламента, но не иска и да напуска НИМ. По думите на Татяна Дончева една инвентаризация може да покаже, че липсват експонати от музея, които са копирани и изпратени някъде.

БСП катезгорично подкрепя БАН

Твърдата си подкрепа за Българската академия на науките декларира лидерът на БСП Сергей Станишев на среща с учени от академията завчера вечерта. От страна на ГЕРБ видяхме първо последователна политика за влошаване на финансовото състояние на БАН, след това - кампания за дискредитирането ѝ от министрите Дянков и Игнатов, накрая - и от премиера Борисов, заяви лидерът на БСП. Според него логичен завършек на тази политика е внесеният от ГЕРБ законопроект за разформироване на академията, подчиняване на институтите ѝ на министерства и превръщането ѝ в сдружение на академиците.

Много тежки и необратими ще са последиците от евентуалното приемане на този проект, заяви Станишев. БСП води ясна и последователна политика срещу ликвидирането на БАН, подчерта той. Станишев припомни, че социалистите внесоха в НС проект за изменения в закона на БАН, който не бе приет в просветната комисия. Не бе приет дори проект на ДСБ, който води до същия резултат за лишаване на БАН от автономия, но в по-мека форма. Има шансове обаче проектът на ГЕРБ да не мине в пленарната зала, ако ДПС, сините и "Атака" не променят сегашната си позиция против него, смята Станишев.

Ще положим всички усилия законът за ликвидирането на БАН да не мине, обяви социалдемократът. Според него трябва да се предприеме медийна кампания на самите учени, да се търси и подкрепата на вузовците за БАН, а не да се разчита на пози-

Ще положим всички усилия законът за ликвидирането на академията да не мине, увери Сергей Станишев

Станишев увери представителите на БАН, че БСП няма да спре да се бори за академията

цията "всеки да се спасява сам". Ликвидирането на БАН е въпрос, засягащ националната идентичност, и битката срещу това

ще е ожесточена, обеща Станишев. Той допълни, че въпросът вече е поставен пред ЕК и ЕП от депутати от левицата.

Станишев изрази готовност социалистите да подкрепят учените и при бъдещи протестни действия.

Три проблемни пункта в законопроекта на ГЕРБ посочи депутатът Ивелин Николов. Заличен е текстът, че БАН се занимава с научни изследвания, и на академията се вменява само да "обменя информация" за науката. Нещо като БТА, иронизира Николов. Второто според него е насилственото изваждане на институтите от академията и подчиняването им на просветното министерство. Как ще функционират институтите, ще се решава с подзаконовни актове и разпореждане на самия министър, възмути се Николов. Усложненията около имотите на институцията и тяхното бъдеще са третият пункт, по който БСП категорично ще се противопостави.

От БАН коментираха, че прехвърлянето на институтите на разпореждане на MOMH би изисквало огромен административен ресурс, с който министерството не разполага. Три-четири месеца след преминаването на институтите на подчинение на Игнатов ще започнат масови уволнения и закриване на институти, прогнозира учените. След като властта хареса Тодор Живков, сега копира Чаушеску, който през 1976 г. се е опитал да закрие Румънската академия на науките, казаха учените.

Още по темата - на стр. 29

Ще протестираме го последно, заканват се учени

Протести на учените ще има още. Ще използваме всички цивилизовани форми на отпор срещу антиевропейската и антибългарската политика на правителството в областта на науката, образованието и културата. Това заяви на брифинг в София проф. Лъчезар Аврамов, председател на Гражданско движение за защита на науката и образованието.

Проф. Аврамов се оплака, че в момента движението трябва да протестира срещу правителството не заради неадекватна политика, както се е случвало при предходни управлениета. Днес учените се налага да се защитават от опитите науката да бъде ликвидирана, добави той.

В последния доклад на Световния икономически форум за

глобалната конкурентоспособност България е на 95-о място сред 139 страни по фактори на иновативност и усъвършенстване. С тази позиция се нареждаме след Танзания, Замбия и повечето африкански държави, обясни Аврамов.

Той изтъкна, че в структурата на бюджет 2011 качествено образование, науката и тех-

нологиите са силно подценени. Това става въпреки Лисабонската стратегия за стимулиране на икономическия разтеж именно чрез тези сфери, подчерта професорът.

Законодателните идеи на министър Игнатов и управляващите издават пълна некомпетентност, категоричен бе Аврамов. Според него единственият

шанс на българските учени е да мобилизират световната научна общност в тяхна защита. В подписките в подкрепа на БАН са се включили 7 Нобелови лауреати, 5 носители на най-високата награда за математика, стотици известни учени, обявяващи се срещу политиката на задушаване на науката в България и хиляди млади хора.

АКЦИЯ „МЕДУЗИТЕ” - НАСОЧЕНА СРЕЩУ ВАРНЕНСКАТА ЛЕВИЦА

Акцията срещу мен имаше политически привкус - отстраняването ми като председател на общинския съвет, спирането на голяма част от проектите за развитието на града - всеки може да си направи преценката какво беше преди и какво е сега състоянието на Варна. Това заяви пред Би Ти Ви вчера лидерът на БСП-Варна Борислав Гуцанов, който е и член на Изпълнителното бюро на партията. Той беше арестуван при полицейска операция "Медузите" и бе държан в ареста 9 месеца. По повод на сделките за общинските автобуси, за които е обвинен, Гуцанов коментира, че за него е от изключителна важност делото да приключи максимално бързо и че не са извършени абсолютно никакви нарушения. Тези шумни акции, които изместват проблемите на хората, мисля, че вече дотегнаха на всички, допълни социалистът. Една от основните цели на операцията беше да бъде овладян общинският съвет от друга политическа сила и да се направи трудно спечелването на местните избори във Варна за пореден път от левицата, смята Гуцанов. По думите му трите кметски мандата на БСП са направили Варна едно от най-предпочитаните места за живеене. Той отказа да потвърди слухове, че възнамерява да се кандидатира за кмет на морската столица. Според него най-демократично би било кандидатът да се определи с вътрешнопартиен избор.

Калфин предупреди:

Докато Цветанов е министър, няма да влезем в Шенген

България няма да бъде приета в Шенген, докато Цветан Цветанов е министър на вътрешните работи, предупреди евродепутатът Ивайло Калфин. Според него страната ще заема все по-лоши позиции на световната сцена и поне през идните 6 месеца присъединяването към Шенген няма да

бъде обсъждано в ЕС.

Нереално е да очакваме, че това ще се случи преди лятото, посочи бившият външен министър. Той не скри възмущението си, че Бойко Борисов се вълнува не дали са верни твърденията за покровителство над контрабандата, а от това как е изтекла информацията. Това се отчита

от нашите партньори, категоричен бе Калфин.

Според него премиерът Борисов не е заявил категорично си становище за това готова ли е страната за членство в Шенген или не. Правителството казваше - готови сме, сега премиерът казва, че не сме готови, къде е истината, риторично попита екзвъншният министър.

БХК протестира срещу книгите на Волен Сидеров

Парламентът трябва да излезе с декларация срещу преиздадените антисемитски книги на Волен Сидеров. Това поиска вчера Българският хелзински комитет в писмо до председателя на Народното събрание Цеца Цачева.

От БХК алармираха, че в края на 2010 г. Сидеров преиздаде 2 свои книги - "Бумерангът на злото" и "Властта на Мамона". Председателят на комитета Красимир Кънев заяви, че двете издания са образци на антисемитска пропаганда, недопустими в съвременните европейски общества. Кънев отбелязва, че някои от най-некоректните изказвания са заменени с по-премерени, но това не променя цялостните антисемитски внушения в книгите.

Сред изказванията, които са възмутили БХК, са твърденията на Сидеров, че евреите са грабителите на християнските народи ("навсякъде в европейския континент евреите влизали под кожата на владетелите, подтиквали ги към войни и катаклизми, за да изпаднат в остра нужда от пари" - с. 58 на "Властта на Мамона");

световни поробители ("да пробват другите народи е висша цел на еврействания световен елит от векове" - с. 156 на "Бумерангът на злото"); убийци на православните християнски народи, богоборци и съюзници на дявола.

В писмото си до Цачева от неправителствената организация изразяват възмущението си от твърденията на Сидеров, че "евреите стоят зад най-големите злини в историята на човечеството": хуманизма, капитализма, комунизма, революциите, масовите убийства, безбожието, моралната деградация. Друго, предизвикващо остри критики на книгите на атакисткия лидер, е твърдението му, че холокостът е представен като лъжа, изфабрикувана от американците, които са управлявани от еврейския капитал, възмутиват се от БХК.

Възмутени от антисемитските твърдения на Волен Сидеров, от хелзинския комитет призоваха НС да излезе със специална декларация, с която да се противопостави на насажданите антихуманистични възгледи.

България Дупка на пътя скарва кмет и премиер

Борисов бесен, че открил улица, която пропадна, причина всъщност била ВиК авария

Пропаднала улица във Варна стана причина за задочен скандал между премиера и кмета на Варна. През август миналата година Бойко Борисов и Кирил Йорданов заедно откриха нов път в морската столица, а преди дни асфалтът пропадна. От стенограмата на последното заседание на кабинета става ясно, че премиерът е буквално бесен от случилото се и твърди, че кметът на Варна го е подвел. Часове по-късно Йорданов даде пресконференция, на която обясни, че Борисов е бил просто подведен и че изобщо не е откривал аварията на участък. Още по-малко

ставало въпрос за некачествено изпълнение на пътя. Причина за пропадането била ВиК авария на улица "Девня". След отстраняването на теча в началото на декември на 4 януари дупката била затворена с топла настилка. Тук говорим за авария на ВиК, което моментално опровергава слуховете, че има улягане на пътя в резултат на некачествено строителство - значи не е в резултат на некачествено строителство, а в резултат на отстранена авария, категоричен бе Йорданов. Кметът на Варна обясни, че този участък не е бил откриван от премиера, тъй като е бил построен преди

изборите. "Това е първо, за да няма такова внушение - канят те да откриваш некачествено изпълнени участъци. Няма такова нещо", отсече градоначалникът. На второ място той посочи, че правителството не е давало пари точно за тази отсечка и обясни, че за целия участък са били изразходвани 18 147 000 лв., от които 7 712 000 млн. лв. са пари на община Варна, 9 млн. са дадени от правителството на Сергей Станишев. За улица "Девня" правителството на Бойко Борисов не е давало пари, като дотук то е дало 1 334 000 лв., за улица "Атанас Москов", бе конкретен в цифрите кметът. На заседанието в кабинета от сряда обаче Борисов се заканва да си вземе обратно парите, които варненската община е получила за

ремонта, ако се установи, че при изпълнението е имало нарушения. "Това е все едно да ми се пропука Околовръстното и понеже съм поканил и Станишев на откриването, и те да снимат Станишев до дупката. Ние сме финансирали тази отсечка и сме я открили заедно с кмета, но понеже им е по-удобно мен да атакуват, те са поставили мен до дупката. Кметът се скри, както се скри между другото и за Морската градина, по същия начин. Много ме ядосаха с тази манипулация", гнєви се Борисов пред министрите. Премиерът се опитва да прехвърли топката на Кирил Йорданов за прибрзаното откриване на участъка, въпреки че лично Борисов го спеша през лятото да побърза с ремонтите преди туристическия сезон.

Признаха Димитровград за национален паметник

Христо ХРИСТОВ

Градът на бригадирското движение е вече със статут на паметник на културата от национално значение, документът е подписан от министъра на културата Вежди Рашидов, след продължило повече от година обследване на сградите и пространствата, уточни директорът "Хуманитарни и социални дейности" в община Димитровград Милена Тодева. В защитените обекти са включени 15 жилищни блока, строени в началото на 50-те години на миналия XX век, сградата на местните читалища, киното и бившата банка "Хеброс", както и парк "Марица". След направените законови промени, които не позволяваха за паметници да бъдат обявявани сгради с по-малко от 100-годишна история, това е първият случай на признаването на населено място за обект от национално значение.

Градът няма да стане архитектурен резерват - ще продължи да се развива, като ценната архитектура ще бъде запазена във вида, в който е, категорична е Тодева.

Новият статут ще позволи на местната власт да кандидатства с различни проекти за финансиране по оперативните програми. Сред тях е и идеята да бъдат събрани на едно място скулптурни фигури на личности от близкото минало като Георги Димитров, Ленин, Сталин, Маркс, Васил Коларов и други. Писма до всички кметове на по-големи общини в страната да съдействат за издирването и подаряването на подобни творби изпрати м.г. кметът Стефан Димитров.

Сред първите откликнали бяха общинарите от Стара Загора, които дадоха съгласието си в Димитровград да бъде пренесена монументалната гранитна фигура на Ленин, дело на проф. Мара Георгиева, която е демонтирана в началото на 1990 г. от поста-мента при входа на парк Аязмото и 2 десетилетия стои захвърлена в открит склад в местността Голиш.

Вчера бе един от най-студените дни на месеца, но за малчуганите снегът винаги е повод за радост

ПОЧВАТ ПРОВЕРКИ ЗА ПАМЕТНИЦИТЕ В НЕСЕБЪР

Всички сгради и археологически обекти в Стария Несебър ще бъдат подложени на проверки от експерти на Националния институт за недвижимо културно наследство. Проверките важат за всички обекти, които са паметници на културата. Информацията за инспекциите бе оповестена от общинския пресцентър. Ръководител на експертната комисия е арх. Пламен Шомов. От общината обясниха, че огледът се прави, за да се установи физическото състояние на сградите и археологическите обекти. Превантивните мерки щели да помогнат за опазването на световния паметник на културата "Старинен Несебър". Местната администрация призова всички граждани, които са собственици на сгради-паметници на културата, да окажат необходимото съдействие за успешното провеждане на огледа. Културните паметници ще бъдат проверявани до 12 януари.

Държавата плаща дългове на общините към „Титан“

Близо 12 млн. лева ще получат фирмите за чистене около "Титан" от държавната Българска банка за развитие. Това е съобщил пред в. "Дневник" един от собствениците на компанията Димитър Борисов. Парите всъщност са дълговете за чистота на близо 16 общини в България, сред които София, Кърджали, Смолян, Видин, Хасково, Бургас. Най-голямото задължение е на столицата - 4 млн. лева. "Титан" очакват да получат сумите чрез цесия. Това е сделка, при която някой придобива

нечии дългове, в случая Българската банка за развитие е откупила задълженията на общините към една фирма. Това се случва за първи път у нас, а според запознати държавата няма право да върши подобно нещо. Целта на цесията, според Борисов, е чистачите да получат сега дължимите суми, за да се разплатят с кредитори и доставчици. Общините пък ще върнат парите на банката до края на април, когато вече ще имат постъпления от местни данъци и такси.

Родители искат училището да почва на 1 септември

Учебната година да започне на 1 септември, а края ѝ да си остане 15-30 юни, предлагат четири неправителствени организации, които се занимават с проблемите в сферата на образованието. Те смятат, че на всеки 2 учебни месеца трябва да има по 9 дни почивка. Вносителите на предложението посочиха, че моделът на редуване на периоди за учене и почивка е възприет от доста европейски страни. Според тях в България този цикъл трябва да бъде - на 2 учебни месеца да има 9 дни почивка. За Коледа и Нова година организациите предвиждат 16 дневна почивка, която да включва два уикенда.

Като неучебни са посочени 1 ноември, 3 март, 1 май или Гергьовден и четири учебни дни, които да осигурят двете деветдневни ваканции. Според идеите така се разходвали само 14 учебни дни. Според идеята за нововъведение 10-дневната априлска ваканция ще разходва 6 учебни дни, останалите ще се покрият от уикендите, обясниха от организациите. По сметките им 16-дневната коледна ваканция ще разходва не повече от 9 учебни дни, защото ще включи уикенда, празниците по Коледа и Нова година.

При новия график се постига увеличаване на учебното време с 6 до 10 дни, което ще позволи да се компенсират всички редовни или извънредни неучебни дни, допълниха организациите.

Предложението ще бъде официално отправено към правителството от сдружение "Професионален форум за образованието", асоциация "Родители", асоциация "Български детски младежки парламент" и Националния съюз на работодателите в системата на народната просвета.

www.duma.bg

кратки

Задигнаха 200-килограмова камбана

Големите християнски празници Йорданов и Ивановден не попречиха на нагли крадци да откънат 200-килограмова камбана от църквата в село Горна Кремена. Заедно с камбаната обирджии взели и два бронзови свещника. Преди време спонсори и местните власти успели да издигнат почти наново храма, от който била останала само камбанарията, преди месец отбелязали и 185-годишнината на църквата. Полицията претърсва депата за скрап в региона, където се предполага, че крадците ще се опитат да продадат 200-килограмовата камбана.

16-годишен рецидивист граби четвъртокласник

16-годишен с пет присъди нападана и ограби 12-годишен в Плевен. Малкият рецидивист от село Буковлък нападнал 12-годишен в плевенския квартал "Сторгозия" и му откънал телефона. Срещу грабителя има 20 жалби за кражби в Плевен и Свищов и пет присъди.

Трима братя бият полицаи

Трима мъже са задържани за нападение над полицаи в Провадия. Служителите на МВР се отзовали на сигнал за кражба и установяване на открадната вещ. Шофьор на автомобил от село Бозвелийско отазал на униформените да проверят колата му. Вместо това повикал двамата си братя и родственици от махалата. Единият брат взел брадва, а другият - дървен кол и нападнали полицаите. Предупредителният изстрел със стоп патрон не прекратил мелето и при втори изстрел един от униформените ранил един от нападателите в крака. През това време на местопроизшествието пристига подкрепление и саморазправата е прекратена. След прекратяване на боя се установило, че СД-то и двете тонколони, открити в автомобила, са обект на кражба. Установено е, че автори на това престъпление са единият от задържаните братя от Бозвелийско и 17-годишен от същото село.

България

Пациенти от 7 града без животоспасяващи лекарства

Снимка ПРЕСФОТО/БТА
Центърът за защита на правата в здравеопазването даде пресконференция на тема "Ново двайсе" от Министерството на здравеопазването - двайсет и два търга за лекарства. Организираният хаос ще остави болните на диализа и тези с онкологични заболявания без лечение, алармираха пациентските сдружения

6-килограмово бебе в Сливен

Бебе с рекордното тегло 6060 грама и ръст 57 см се е родило вчера в акушеро-гинекологичната болница "Ева" в Сливен. Това съобщи д-р Здравко Пенков, който е изродил момченцето. Малкият Здравко е трябвало да се появи на бял свят около 20 януари, но е избрал за рожден ден вче-

рашния празник. Заради кралимарковски-те му размери обаче се наложило да бъде направено секцио. Операцията е преминала безпроблемно, като и майката, и бебето са добре. По думите на д-р Пенков това е второ раждане за 31-годишната Румяна Кумчева от Поморие.

Фондът за трансплантации върна в бюджета неизползвани милиони за здраве

„Пести се“, защото процедурите са тромави, а пациентите са разтакавани, твърдят потърпевши болни

4,7 млн. лв. от общо 5 отпуснати за 2010 г. ще върне Фондът за трансплантации в чужбина в държавния бюджет. За цялата 2010 г. едва петима пациенти са получили някакво финансиране от него, стана ясно вчера. Според директора на фонда София Мутафчийска основният проблем е дефицитът на органи във всички държави на ЕС, както и липсата на установени контакти с чужди клиници.

„Докато не се развием тук, много малко ще са случаите, в

които ще можем да изпратим българин, да пробутаме с молби - буквално ви го казвам - българин в чуждо заведение, което да го предпочете пред техни граждани. Не става въпрос само за пари, става въпрос за дефицит и всяка държава ще предпочете да обезпечи своя гражданин, а не чужденец“, каза Мутафчийска.

За изминалата година Общественият съвет към фонда е заседавал 12

46-годишна рого, без да знае, че е бременна

46-годишната Стиляна Димитрова от град Роман роди-ла във врачанската болница, без да е разбрала, че е бременна. Информацията беше потвърдена от директора на здравното заведение Орлин Цветков, където е родено бебето, и от д-р Жана Станева, началник на неонатологичното отделение, която се грижи за новороденото, съобщава врачанският вестник "Конкурент". На 27 декември м.г. жената се почувствала зле и започнала да повръща. Отишла веднага в болницата в Мездра, защото се съмнявала, че има болен стомах или се е натривила. При прегледа обаче лекарите установили, че всъщност Стиляна е бременна и ражда. Жената веднага е изпратена в МБАЛ "Христо Ботев" във Враца, където след един час родила. Бебето тежи 2100 грама, но е в тежко състояние и лекарите се борят за живота му. "Състоянието на бебето е проблемно и правим реанимация", заяви д-р Станева. Според медиците майката е с високо кръвно и не е консултирана по време на бременността. Установява се дали проблемът на детето е от инфекция или има вродени заболявания. При разговор с лекарите жената каза, че въобще не е допускала, че може да е бременна, защото дълги години не е могла да има деца. Тя имала един брак, през който не успели със съпруга й да създадат поколение. От няколко години живеела с друг мъж и въобще не се надявала, че може да забременее в тази възраст.

РУСНАЦИ ОТ ТАТАРИЦА ПРАЗНУВАТ РОЖДЕСТВО

С типичното коледно ястие халадец (пача с хрян) живеещите в селищенското село Татарица етнически руснаци, които вчера празнуваха Рождество Христово, завършват постите. Татарица е населена с руснаци, дошли по тези земи преди повече от триста години. Според исторически свидетелства великоруските заселници от сектата на некрасовците намират убежище в пределите на Османската империя през 1674 г. след потушаването на Булавинския бунт в Русия. Сега Татарица е присъединена към съседното на Силистра село Айдемир - едно от най-големите в страната.

Пациенти с ревматологични заболявания от седем града нямат достъп до животоспасяващи лекарства. За това сигнализираха пациентските организации, които защитават правата на хората с ревматологични заболявания и болестта на Бехтерев.

В Русе, Варна, Хасково, Кърджали, Чирпан, Стара Загора и Балчик няма нито една аптека, която да отпусна биологични медикаменти за болните от Бехтерев. При-

чината е, че касата не е плащала на аптеките след средата на октомври м.г. Пациентските организации припомнят, че прекъсването на лечението може да доведе до инвалидизация. Председателят на сдружението Живко Янков изрази тревога по повод отказ на здравната каса да утвърди протокол за биологични средства на пациентската организация на болен от организацията. Въпреки че пациентът е преминал през лекарска комисия, касата при-

ема, че е излекуван и повече няма нужда от лечение.

Янков напомни, че болестта на Бехтерев е хронична и прогресираща и ако пациентът не е в ремисия, заболяването се изостря. Освен това от организацията алармираха, че около 3000 души са се отказали да вземат лекарства за остеопороза. Причината е, че от миналата година пациентите заплащат половината от цената на медикамента. Преди това касата поемаше 75% от сумата.

Още по темата

ПО-МАЛКО ПАРИ ЗА ХЕМОДИАЛИЗА

Лечебните заведения, които приемат хора на хемодиализа, ще получават по 84 лева по-малко на преминал пациент. Директорите на тези болници са били известени с писмо от зам.-министъра на здравеопазването Гургана Павлова, в което се казва, че за преминал пациент ще получават по 66 лева.

Изчисленията на лекарите сочат, че необходимите средства са 150 лева на човек, съобщи доктор Стойчо Кацаров от Центъра за защита правата в здравеопазването. Той припомни, че от тази година хемодиализните центрове ще трябва да превозват пациентите си, като до този момент това се е извършвало от екипите на "Спешна помощ".

По думите на Кацаров същото е положението и при онкодиспансерите, където средствата за лечение на болни са три пъти по-малко от необходимото.

Десетки хиляди онкоболни и пациенти на хемодиализа след няколко месеца могат да останат без лечение поради организацията на търговете за лекарства и снабдяването с медикаменти на онкологичните диспансери в страната, предупреди д-р Стойчо Кацаров. Според него виновник за ситуацията е МЗ, което тази година ще проведе 22 търга за доставка на лекарства с онкодиспансерите и болниците с онкологични отделения.

пъти. През 2010 г. подадените заявления са били 112, но подаденото заявление не е достатъчно, за да бъде разгледан случаят от обществения съвет. Шефката на фонда обясни, че са необходими компетентни медицински становища и ред документи. Така от 46 готови досиета има 17 утвърдени решения за съгласие за финансиране и организационно подпомагане, 19 отказа, останалите са били непълни, съобщи Мутафчийска.

Представители на пациентите обаче разказват, че процедурите са тромави, а пациентите са разтакавани при кандидатстването за финансиране на трансплантация зад граница. Тодорка Кадикянова, майка на болно момиче, обясни, че след като са им поискани многобройни изследвания, в крайна смет-

ка получили отказ с аргумента, че такава трансплантация се прави и в България. При създаването на фонда обаче премиерът Бойко Борисов обяви за приоритет именно трансплантациите на деца, отбеляза Иван Димитров от Асоциацията на пациентите с бъбречни заболявания. Той поиска да се намали максимално възможността за бюрокрация, а Общественият съвет и фондът като цяло да станат максимално мобилни. Освен това, когато една структура не върши работа, трябва да бъде подменено ръководството й, смята Димитров.

Докато това не се случи, ще има отново излъгани надежди и отново тези хора ще чакат всевишния да им помогне по някакъв начин или те да се спасят сами, коментира Димитров.

О Б Я В Л Е Н И Е

За предстоящо отчуждаване на поземлени имоти - частна собственост, за изграждане на обект "Речно корита на р. Черна" и "Озеленяване" в кв. 133 по плана на гр. Смолян На основание чл. 25, ал. 1 от Закона за общинската собственост

У В Е Д О М Я В А М

собствениците на поземлени имоти, попадащи в реализацията на обект "Речно корито на р. Черна" и "Озеленяване" в кв. 133 по плана на гр. Смолян, за предстояща процедура по принудително отчуждаване по глава III от ЗОС, съгласно влязъл в сила ЗРП, предвиждащ изграждане на обект публична общинска собственост и за задоволяване на неотложна общинска нужда, която не може да бъде задоволена по друг начин (чл. 21, ал. 1 от ЗОС), намиращи се на територията на гр. Смолян, както следва:

ПОЗЕМЛЕН ИМОТ №	МЕСТНОСТ РАЙОН	СОБСТВЕНИЦИ	ЗАСЕГНАТА ПЛОЩ ОТ ИМОТА	СТОЙНОСТ НА ОБЕЗЧЕТИЕТО
916.29	кв.133, по плана на кв.Смолян	Хазбие Салихова Фисинска Ива Феликсова Фисинска Ясен Феликсов Фисински Лидия Феликсова Фисинска	1332 кв.м.	13 320,00 лв.

На основание чл. 60 от АПК при издаването на административния акт за отчуждаване на посочения имот следва да се включи разпоредба за предварително изпълнение предвид необходимостта от осигуряване защита на особено важни държавни и значими обществени интереси чрез своевременно приключване на отчуждителните процедури и извършване на строителните работи по предвидения проект за обект "Изграждане на подпорна стена на главна пътна комуникация - Римски мост, гр. Смолян", съгласно Решение №3/29.07.2010 г. на Междуправителствена комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет.

Обявлението да се публикува в два централни и един местен ежедневник, в интернет страницата на община Смолян и копия от него да се постави на определено за целта място в сградата на община Смолян.

КМЕТ НА ОБЩИНА СМОЛЯН
ДОРА ЯНКОВА

Икономика

www.duma.bg

Проверяват свинекомплексите в 5 области

Временно ограничават движението на живи животни и на износа на животинска продукция от Бургас, Варна, Шумен, Ямбол и Сливен

Наложено е временно ограничение на движението на живи животни и на износа на животинска продукция от областите Бургас, Варна, Шумен, Ямбол и Сливен. Това съобщи министърът на земеделието и храните Мирослав Найденов при посещението си в с. Кости, област Бургас. Мярката е наложена заради потвърдения случай на шап при дива свиня, застреляна край селото, поясни министърът. Той пристигна в района, за да провери как се изпълняват мерките за ограничаване на заразяването, предаде БТА.

Забраната е съобразно решение на Европейската комисия и ще бъде в сила до 28

февруари. В решението от обхвата на карантината е изключена Хасковска област, но въпреки това и там Националната ветеринарномедицинска служба (НВМС) предприе превантивни мерки, като възстанови дезинфекцията на преминаващите превозни средства на ГКПП "Капитан Андреево". Дезинфекцията ще се прави и на ГКПП "Лесово" и ГКПП "Малко Търново", както и в района около огнището на болестта.

Във всички комплекси за отглеждане на свине, разположени на територията на петте области, ще бъдат направени проверки от ветеринарни специалисти. Очаква се до края на следващата седмица да пристигнат и експерти от Европей-

ската комисия. Те ще проверяват на място какви са предприетите мерки за противодействие на болестта шап при чифтокопитните животни.

В областите Варна, Шумен, Ямбол и Сливен е разрешено единствено движението на животни за незабавно клане, но при изключително строги мер-

ки. Транспортирането им до кланиците ще се извършва в пломбирани от официалния ветеринарен лекар транспортни средства. Непосредствено преди клането ще се извършва клиничен преглед за доказване отсъствието на признаци на болестта. Въведена е специална маркировка, която да не

позволява добитата продукция да излиза извън посочените области.

Засега няма информация за признаци на заболяването при домашни животни. В община Царево вече се взимат проби, които ще бъдат изследвани в референтната лаборатория към НВМС в София. На терен работят 7 екипа от по четирима висококвалифицирани ветеринарни лекари. Ще бъдат взети около 1000 проби, а резултатите се очаква да бъдат готови в началото на следващата седмица. Кметът на село Кости Илия Язов обаче заяви, че е получил десетки сигнали от стопани.

На 11 и 12 януари 2011 г. в Брюксел ще заседава Постоянният комитет по здравеопазване на животните към Европейската комисия. На заседанието ще бъдат обсъдени и коригирани в зависимост от развитието на ситуацията предприетите от НВМС мерки. България ще бъде посетена и от мисия на ЕС, която ще се запознае на място с реакцията на ветеринарните власти, съобщиха от НВМС.

Съдът не гаде решение за сертификатите за влаковете

Върховният административен съд оправи проблема с липсващите сертификати за безопасност на влаковете на БДЖ, което ги прави незаконни, като отложи разглеждането на случая за октомври тази година, предаде mediapool. Дотогава Законът за железопътния транспорт ще бъде променен, така че изискването за срочните сертификати ще отпадне и машините на БДЖ ще се окажат изрядни.

През септември м.г. Софийският административен съд потвърди заповед на бившия шеф Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" (ИАЖА) Симеон Ананиев, с която се забранява движението на локомотиви и вагони с негодни сертификати. Документът се подновява на всеки пет години, като последната проверка за безопасност е правена през 2004 г. Така 80% от подвижния състав на железницата се оказва с изтекли сертификати.

БДЖ обжалва решението на Софийския административен съд пред ВАС, а от транспортното министерство обясниха, че ще променят Закона за железопътния превоз, в който е записано, че срочните сертификати са задължителни. Поправката е готова и предстои внасянето ѝ в парламента.

Причината за нежеланието на транспортното ведомство да прати на проверка влаковете е, че тя се извършва в Института по транспорт, който се държи от Васил Божков и трябва да му се платят около 6 млн. лв. Друга причина е, че срочните сертификати не са задължителни според европейското законодателство, което изисква само първоначална проверка на машините от външен орган преди пускането им в движение.

Въпросът с липсващите сертификати, което прави почти всички влакове в движение незаконни, бе отнесен от БДЖ до ВАС още през октомври м.г. Съдът обаче е решил да насрочи делото по случая за след една година, става ясно от деловодната му система. На въпрос кое налага определянето на толкова късна дата от ВАС обясниха за Mediapool: "Много сме натоварени."

Промисленото производство с ръст от 5,6% за година

По предварителни данни през ноември 2010 г. индексът на промисленото производство, изчислен от сезонно изгладените данни, нараства с 1.3% в сравнение с октомври 2010 година. През предпоследния месец на годината календарно изгладеният индекс на промисленото производство нараства с 5.6% спрямо съответния месец на 2009 година. Това става ясно от данни на Националния статистически институт. На годишна база увеличение на промисленото

производство е отчетено в преработващата промишленост - с 11.3%, докато в производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия и газ се наблюдава намаление със 7.4%, а в добивната промишленост - с 0.7%. Регистриран е ръст в производството на инвестиционни продукти - 16.3%, в производството на продукти за междинно потребление - 8.4%, а в производството на енергийни продукти е отчетено намаление - 0.2%.

Икономиката в еврозоната с по-нисък ръст от очаквания

Икономиката в еврозоната е нараснала с 0.3% през третото тримесечие на 2010 година, което е по-малко от първоначалните оценки. Това сочат данни на Евростат. Предварителната оценка за икономически растеж от 0.4 на сто е преразгледана към понижение до 0.3 на сто. Този резултат представлява голям спад спрямо отчетения ръст от 1% за второто тримесечие (април-юни).

Голяма част от забавянето се дължи на резкия спад в Германия. Макар нейната икономика, която е най-голямата в Европа, да нарасна с почти стабилните 0.7 на сто, това бе значително по-ниско темпо от отчетените 2.3 процента през второто тримесечие. Отчетеният в Германия ръст за периода април - юни тогава бе отчетен като изключите-

лен, тъй като е най-добрият досега за страната от нейното обединение през 1990 г.

Гърция единствена от страните в еврозоната е била в рецесия. Нейната икономика се е свила с още 1.3 процента. Новите данни са показателни както за крехкия характер на икономическото възстановяване в Европа, така и за ключовата роля на Германия като лидер на позитивния обрат, отбелязва ББС. Ръстът в еврозоната за третото тримесечие в сравнение със същия период на 2009 г. остава непроменен в сравнение с предишните оценки - 1.9%.

Фактори за растежа през три месеца в равна степен са били потреблението на домакинствата, правителствените разходи и нетната търговия, посочва Евростат. От-

делно изследване сочи, че безработицата в еврозоната е останала непроменена на равнище 10.1 процента през ноември, което е исторически максимум. Девет поредни месеца безработицата в еврозоната е била най-малко 10 процента, а това е най-високата ѝ стойност от нейното създаване през 1999 година, припомня Франс прес.

След няколко поредни месеца на равнище 10 на сто, през октомври безработицата в еврозоната достигна 10.1 на сто. Общо 15.9 милиона души са били без работа през ноември в страните, въвели еврото, което означава, че броят им е намалял с 39 000. В 27-те безработицата е останала също стабилна на равнище 9.6 на сто, но и при тях броят на безработните е намалял - с 35 000 души до 23.24 милиона.

Снимка БГНЕС

Едно скъпоструващо съоръжение - трета буна, укрепваща варненския плаж, пропада. Не е изключено следващата силна буря да скъса площадката

БИЗНЕСЪТ НАСТОЯВА:

ДЪРЖАВНИТЕ ТАКСИ ДА СЕ ПЛАЩАТ ЧРЕЗ POS-ТЕРМИНАЛИ

Държавните и общинските такси да могат да се плащат чрез POS-терминал и да се въведе възможност за единно платежно нареждане за бизнеса, настояват от Българската стопанска камара. Зам.-председателят на работодателската организация Камен Колев сигнализира, че общините въвеждат незаконни такси за лицензионни режими, предаде Дарик.

Да се въведе единен класификатор за типовете регулаторни и лицензионни режими и техните такси, настояват от камарата, а незаконно събраните такси да отидат в държавния бюджет. Според Ка-

мен Колев "таксите произволно се фиксират без оглед на разходите, които администрацията прави за една дейност, на едно място е една таксата, а за същата дейност на друго място е пет пъти по-висока". Това означава, че ако една фирма има магазини в две различни населени места, може да се наложи да покрива различни изисквания за всеки от търговските си обекти и да плати различни такси за тях. Най-често с тези нарушения на общините се облъскват търговски обекти за алкохол и тютюневи изделия, обясни Колев.

От камарата предлагат още да се въведе единно

платежно нареждане, чрез което бизнесът с един документ прави всички плащания към бюджета, а след това съответната институция разделя парите към съответните сметки. Всички тези стопански субекти и фирми всеки месец имат примерно по 20 платежни документа, умножете по таксата, виждате какъв ресурс се разпилява на бизнеса по такива трансфери, каза Колев. Той настоя и за повече възможности за плащане на различните такси например чрез POS-терминали, а не само по банков път, защото това също увеличава разходите на бизнеса.

Свят

Снимка
ПРЕСФОТО/БТА

Руският президент Дмитрий Медведев посети заедно със съпругата си храма на Христос Спасителя за коледната служба, провеждана от московския и на цяла Русия патриарх Кирил

Орязаха бюджета на Пентагона

US армията ще съкрати разходите си с още 78 милиарда долара до 2016-а

Министърът на отбраната на САЩ Робърт Гейтс обяви мащабни икономии във военния бюджет на САЩ, събщи Би Би Си. Оповестеното сега съкращаване на средства е в размер на 78 милиарда долара. Икономии ще бъдат реализирани в следващите пет години и се очаква да спестят общо 100 милиарда долара на Вашингтон.

В близките години обаче бюджетът на Пентагона ще продължи да расте. Предложеният военен бюджет за фискалната 2012 г. ще достигне 553 милиарда долара, което представлява ръст с три процента, за които е преценено, че са необходими за поддържане и модернизиране на армията. Постепенно обаче тези проценти ще намаляват и ще достигнат до нула през 2015 и 2016 г. Става въпрос за преминаване от практика на неограничено финансиране към практика на финансиране, съобразена с ико-

номиката и модернизацията, каза Гейтс на пресконференцията.

Предложените нови мерки ще засегнат и конкретните програми за въоръжаване. Планирано е съкращаването на до 47 000 души от 2015 г. В съответствие с плана сухопътните сили ще бъдат съкратени с 27 000 военни, а морската пехота - с 15-20 хиляди души в зависимост от резултата от анализа на преразглеждането на структурата им, събщи министърът.

Гейтс каза, че би предпочел да избегне споменатите съкращения, но тежката финансова ситуация на страната налага и министерството на отбраната да намали разходите си. Робърт Гейтс многократно е настоявал за ограничаване на бюджета на Пентагона и намаляване на текущите разходи. Според него е необходимо съкращаване на щатове, драстично намаляване на числеността на персонала на щабове, сливане на отбранителни агенции и оряждане на офицерския

корпус. Бюджетният дефицит и затруднената от кризата икономика засилиха още повече общественения натиск срещу разточителните военни сили на САЩ.

По думите на Гейтс голяма част от икономии ще дойдат от премахването на голям брой щатни места, отлагане на някои програми на Пентагона и съкращаването на административните разходи.

Би Би Си отбелязва, че сред оръжията, чиято разработка ще бъде изоставена, е амфибийната експедиционна бойна машина EFV (Expeditionary Fighting Vehicle), разработвана за нуждите на морската пехота от компанията "General Dynamics".

Икономии ще засегнат и най-голямата оръжейна програма на Пентагона - изстребителя F-35 на корпорацията "Lockheed Martin".

След оповестяването на мерките Робърт Гейтс коментира, че е крайно време САЩ да преустановяват политиката си, породена след атентатите от 11 септември, при която "безкрайни потоци пари се харчат, без това да е обмислено внимателно".

Белгия - 208 дни без правителство

Днес Белгия ще подобри рекорда в Европа за най-дълга политическа криза, който до момента се държеше от съседната й Холандия, на която бяха необходими 208 дни, за да сформира правителство през 1977 г.

Няма изгледи обаче белгийската криза да приключи скоро, след като в четвъртък подаде оставка посредникът, който трябваше да съдейства за възобновяването на преговорите между фламандските и франкофонските партии за по-голяма децентрализация на страната. Предишният рекорд в Белгия от 194 дни беше подобрен на 25 декември. Колкото до световния рекорд, страната има всички шансове да го подобри заради настоящата политическа безизходница.

Ако до 30 март тя все още няма действащо правителство, при положение че парламентарните избори се проведеха на 13 юни 2010 г., тя ще подобри рекорда на Ирак, на който бяха необходими 289 дни, за да сформира кабинет през 2009 г. Въпреки че остава без правителство, Белгия по общо мнение осъществи ефективно ротационното си председателство на ЕС през втората половина на 2010 г. Независими експерти смятат, че страната не може да продължи още дълго време да отлага дългосрочни решения, тъй като това ще забави някои инвестиционни проекти и финансовата криза, която засегна еврозоната, ще достигне до страната, чийто дълг възлиза на 100% от БВП.

Лоран Воквиез коментира влизането ни в Шенген

Френският министър за европейските въпроси Лоран Воквиез коментира в интервю за френския в. "Кроа" започналото на 1 януари унгарско председателство на ЕС и несъгласието на Франция за скорошно влизане на България и Румъния в Шенгенското пространство за свободно придвижване.

В отговор на въпроса как ще коментира намерението на Унгария да подкрепи влизането на България и Румъния в Шенгенското пространство за свободно придвижване Воквиез каза, че "по този въпрос сме очевидно в разногласие". "Присъединяването към Шенгенското пространство е огромна отговорност. Тяхната граница става наша граница. Трябва да са способни

да я контролират, а оттам преминават много видове трафик. Трябва да се реши и проблемът с корупцията - един румънски митничар печели 400 евро на месец. Присъединяването към Шенген не е решение, което се взема, за да се направи удоволствие на една или друга страна. Французите понякога са оставали с впечатление, че Европа не осигурява достатъчна защита, че се е съсредоточила върху разширяването. Франция няма принципно възражения срещу влизането на България и Румъния в Шенген, но при условие че тези страни са готови. Не е в ничий интерес да се прибързва", заявява френският министър за европейските въпроси в интервюто за в. "Кроа".

ЕС не прие поканата на Иран

Европейският съюз няма да приеме поканата да посети ирански ядрени обекти, обяви в Будапеща върховният представител на ЕС за външната политика Кэтрин Аштън, цитирана от Ройтерс.

"Задачата да се ин-

спектират ядрени обекти е на Международната агенция по атомна енергия (МААЕ) и аз се надявам, че Иран ще осигури условия агенцията да продължи своята работа", заяви Аштън след среща с министъра на външните работи

на Унгария Янош Мартони. "Това не е покана, на която гледам отрицателно, но не е и наша работа. Огледът на обектите и установяването на тяхното предназначение е работа на инспекторите", подчерта баронеса Аштън.

www.duma.bg

кратки

Анкара преговаря за строежа на АЕЦ

Турция води предварителни преговори с "Електрисите дьо Франс", "Газ дьо Франс Суе" и "Арева" за строежа на ядрена централа в Турция, но японската компания "Тошиба" за момента има предимство в преговорите, събщи турският министър на енергетиката.

Обама назначава нов икономически екип

Американският президент Барак Обама ще назначи ветерана от времето на Клинтън Джийн Сперлинг за директор на Националния икономически съвет. Той ще обяви и членовете на новия екип Джейсън Фърман като помощник на президента по икономическата политика и главен заместник-директор на Националния икономически съвет, университетската преподавателка Кантрин Ейбръхам за член на Съвета на икономическите съветници и Хедър Хигинбогъм, настоящ политически съветник в Белия дом, за заместник-директорка на Службата по управление и бюджет.

Инфлацията в Естония нарасна с 3%

Индексът на потребителските цени в Естония, която в началото на тази година се присъедини към еврозоната, се повиши с 3% на годишна основа, сочат официални данни. Инфлацията главно бе повлияна от повишаването на цените на горивата с 20.1%, на електричеството с 6.9% и на храните и на безалкохолните напитки с 3%, посочват още от статистическата служба на най-новата членка на еврозоната.

Китай строи хотел за \$1.3 млрд.

Властите в китайската столица Пекин възнамеряват да построят седемзвезден хотел по подобие на дубайската архитектурна забележителност "Бурж Халифа", която е най-високата сграда в света. Новият хотел ще бъде изграден в западен район на столицата, намиращ се на близо 30 км от центъра на града. Проектът и неговият дизайн ще наподобяват високата 828 метра сграда в Дубай, но властите отказваха да коментират каква ще бъде височината му.

Русия ще изнесе оръжия за \$10 млрд.

Русия планира да продаде в чужбина през тази година оръжия и военна техника за над 10 млрд. долара. По този показател Русия със сигурност ще запази второто място след САЩ (28,56 млрд. долара) като износител на оръжия.

Снимка БГНЕС

Мерките за сигурност в Лондон и на летище "Хийтроу" бяха засилени заради опасенията от терористични атаки, след като стана ясно, че самоубийственият атентат в Стокхолм на 11 декември е свързан с Великобритания, тъй като извършителят е живял няколко години в британския град Лутън

□ Свят

Назарбаев се отказва от референдум

Казахстанският президент отхвърли предложението на парламента за удължаване на мандата му

Казахстанският държавен глава Нурсултан Назарбаев отхвърли предложението на парламента да се организира национален референдум за промени в конституцията, осигуряващи възможност за удължаване на президентския мандат, съобщи националната осведомителна агенция Казинформ. Решението на Назарбаев бе неочаквано за повечето наблюдатели, които бяха свидетели на мощна държавна пропагандна кампания за удължаване на президентските полномощия.

Парламентът на Казахстан, изцяло контролиран от партията на Назарбаев, подкрепи в края на декември гражданска инициатива за референдум, който да продължи до 2020 г. мандата на 70-годишния президент, напомня Франс прес. Събрани са вече необходимите 200 хиляди подписа в подкрепа на референдума, съобщи на 30 декември Ерлан Садиков,

ректор на държавния университет в Семипалатинск, който оглавява инициативната група.

През 1995 г. след предложение на президентски съвет, представляващ различните етнически групи, Нурсултан Назарбаев свика и спечели с лекота референдум за удължаване на мандата му до 2000 г., отбеляза в тази връзка ИТАР-ТАСС. Сегашният мандат на Назарбаев, който управлява Казахстан още от времето на Съветския съюз, изтича през 2012 г., когато са насрочени президентски избори. Още през май миналата година парламентът удостои държавния глава с титлата "лидер на нацията" - статут, който удължава неговия имунитет и му гарантира широки полномощия, дори да напусне поста си някой ден, посочва АФП.

Бивш първи секретар на комунистическата партия, станал президент на независим Казахстан, след разпадането на Съветския съюз Назарбаев не позволяваше

в страната да бъдат организирани свободни избори, цитира агенцията изводи на наблюдатели от ОССЕ. През 2005 г. например президентът организира своето преизбиране с над 91 на сто от гласовете, припомня АФП. На 4 януари посолството на Вашингтон в Астана заяви, че удължаването на президентския мандат чрез референдум ще бъде "отстъпление от демокрацията", и призова Казахстан да организира избори през 2012 г., както е предвидено, допълва агенцията. Очаква се обаче, ако тези избори бъдат организирани, Назарбаев да участва в тях. Според действащото в Казахстан законодателство той има право да бъде преизбиран неограничен брой пъти. Самият Назарбаев, бивш металург, издигнал се до поста член на Политбюро на ЦК на КПСС, а след това здраво обосновал се във властовия Олимп на независим Казахстан, през септември м.г. обяви, че ще се кандидатира за президент на следващите избори.

Сеул и Пхенян намаляват напрежението

След няколко седмици военно напрежение на Корейския полуостров, Северна Корея неотдавна е намалила степента на бойната си готовност в граничните райони в Жълто море, съобщи южнокорейската агенция Йонхап, цитирайки анонимен източник. Южнокорейските сили и силите на САЩ в Южна Корея също намалиха нивото си на тревога с една степен до нормалното му равнище, съобщава същият източник.

Припомняме, че напрежението между двете Кореи се повиши след потопяване-

то на южнокорейска фрегата в зоната на морската граница през март миналата година, при което загинаха 46 южнокорейски военни и след като Пхенян обстреля южнокорейския остров Йонпъон през ноември.

В новогодишното си обръщение към севернокорейския народ ръководството на страната призова за започване на диалог и намаляване на напрежението. В сряда Пхенян предложи преговори "без всякакви предварителни условия" с Южна Корея.

На церемония в унгарския парламент белгийският премиер Ив Лъотерм, чиято страна бе ротационен председател на ЕС през второто шестмесечие на 2010 г., връчи знамето на ЕС на колегата си Виктор Орбан. Унгарското председателство, което започна на 1 януари, ще тече под мотото "Силна Европа", но същевременно ще е белязано от старта на delicate преговори за дългосрочния бюджет на ЕС и интеграцията на циганите

Мосаг: Иран без атомна бомба до 2015 г.

Иран няма да може да произведе атомна бомба преди 2015 г., се казва в доклад на израелската служба за външно разузнаване Мосаг, представен пред Кнесета от нейния досегашен директор Меир Даган, съобщи Ройтерс.

В доклада е изразено становище, че засега не се налага Израел да предприема превантивни военни удари срещу Иран. Според агенцията позицията на Даган, който ще се оттегли от поста си след осемгодишен мандат, показва, че

Израел очаква наложениите на Иран санкции, както и тайните операции срещу ислямската република, да принудят Техеран да се откаже от програмата си за създаване на ядрено оръжие или в най-лошия случай сериозно да я забавят.

По времето, през което Даган бе начело на Мосаг, Израел активизира тайните си операции срещу външните си врагове, но досегашният шеф на службата смята, че евентуален военен удар срещу Иран ще има отрицателни последици.

Според него Техеран ще бъде подтикнат да се изтегли окончателно от Договора за неразпространение на ядрено оръжие и въпреки твърдението си, че се занимава единствено с проекти с мирни цели, ще продължи да осъществява ядрената си програма изцяло извън контрола на ООН и неговите специализирани институции. "Израел не трябва да бърза с такова нападение, то би имало смисъл едва когато ножът опре до гърлото", подчерта Даган.

РАУЛ КАСТРО СМЕНИ ДВАМА МИНИСТРИ ВЕТЕРАНИ

Кубинският президент Раул Кастро освободи министъра на информационните технологии и комуникациите, ветерана на кубинската революция Рамиро Валдес, предаде Франс прес. Валдес беше също заместник-председател на кубинския Държавен съвет, най-висшия орган в страната, и член на политбюро на Кубинската комунистическа партия. Рамиро Валдес участва заедно с Фидел и Раул Кастро в шурма срещу казармата Монкада през 1953 г., който постави началото на Кубинската революция, а след това заедно с тях се включи в партизанската борба. После заемаше висши постове в Куба, сред които и

този на министър на вътрешните работи. На мястото на Валдес е назначен Мерардо Диас, който е на 48 години и преди това е бил начело на инженерен и комуникационен корпус в армията.

Заради допуснати грешки е отстранен и министърът на строителството Фидел Фигероа. Поста му ще поеме 52-годишният Рене Меса, който от март 2007 г. беше директор на Националния институт за водни ресурси.

Припомняме, че след като прие лидерския пост на Куба от Фидел Кастро преди повече от 4 години, Раул Кастро извърши 30 промени в състава на кубинското правителство.

ВСЕКИ абонира се
може да
СПЕЧЕЛИ

**ЕКСКУРЗИЯ
до МОСКВА**

ДУМА

ЗА УЧАСТИЕ В ТОМБОЛАТА ИЗПРАТЕТЕ КОПИЕ ОТ
ДОКУМЕНТА ЗА АБОНАМЕНТ НА АДРЕСА НА РЕДАКЦИЯТА
краен срок 30.01.2011 г.

За повече информация тел. 02 /970 52 08, 970 52 03

□ Свят

www.duma.bg

КРЕМЪЛ

никому нищо не дължи

„Велик княз” има претенции към 89 исторически обекта

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С

ДУМА

Наталья КОЗЛОВА

Много интересен и нестандартен процес се състоя в Арбитражния съд на Москва. Съдът се занимаваше с претенции върху Московския Кремъл.

Съдия по делото беше Андрей Гречишкин. Той отказа на фонда „Княжески”, който предяви иск към правителството на Русия, Росимущество и министерството на културата. Фондът искаше пари за Кремъл - наем за цялото време, през което правителството и министерството на културата са го ползвали. В крайна сметка фондът не получи нищо. В съда са убедени, че ищецът не е успял да докаже факти за нарушаване на правата му.

Този любопитен процес започна още през лятото. Според представителите на фонда техен ръководител е Валерий Кубарев - потомък на Рюриковичи. И на тази база организацията му уж има пълно право на „безсрочно ползване” на Московския Кремъл. Трябва да се каже, че апетитите на организацията са доста големи. Днес те обхващат 89 исторически обекта на територията на Русия, Украйна и Полша, сред които са Тулският, Тоболският, Ростовският, Нижегородският, Псковският, Астраханският, Изборският, Гдовският Кремъл (който са каменни), 41 дървени и 11 камено-дървени, а също така и редица крепости. Друг въпрос е, че организацията така и не е успяла да получи нито един обект.

По думите на лидера на фонда те не искат да отнемат резиденциите на властта. Но пък искат да се грижат за тези крепости с парите на онези, които работят там.

От самото начало представителите на министерството на културата и руското правителство заявяваха в съда, че

исканията на фонда нямат никакво основание. Повечето от сградите на Кремъл са включени в списъка на ЮНЕСКО, затова частни лица не могат да претендират върху тях.

Според представителя на Росимущество правото на фонда върху Кремъл е записано само в устава му. Росимущество припомни, че от 1991 г. Московският Кремъл е собственост на Русия. Между другото делото беше съвсем сериозно - съдът извика в залата в качеството на трети лица Управление по делата на президента, Федералната служба за охрана (по инициатива на представителите на руското правителство) и федералното предприятие

Кубарев показва пред журналисти документа за назначаването му за велик княз

„Московски Кремъл” (по инициатива на ищеца).

Ищецът се обяви за организация, обединяваща всички, които се смятат за потомци на Рюриковичи.

Юристите обаче казват, че дори и сред тях наистина да има представители на рода Рюриковичи, те нямат никакви предимства пред който и да е руски гражданин. Между другото експертите твърдят, че нито един от изброените обекти никога не е бил фамилна ценност на Рюрикови, затова не може да става и въпрос за реституция.

Управлението на династията е било прекъснато през XVI век и оттогава потомците и са били просто дворяни. Ако те се бяха обърнали с подобни искания към царя в дореволюционна Русия, на тях просто щяха да им се смеят.

Титулът велик княз, за който говори Кубарев, е записан в патента, издаден от императорския дом на Рюриковичи при испанската корона, заяви адвокатът на фонда.

Рюриковичи са руски княжески род, раздробен с времето на много клонове. Раздробяването започва от свети Владимир, при това първа се отделя линията на Полоцки, потомците на Изяслав Владимирович. След смъртта на Ярослав Мъдри (1054) наследниците му се разделят, като най-голямо значение придобива потомството на втория му син - Святослав, и на третия - Всеволод. Святославовичи се разделят на клоновете Давидовичи Черниговски, Ольговичи Новгород-Северски и Ярославичи Муромо-Рязански. На свой ред Всеволодовичи се разделят на Изяславичи Волински (по-късно и Галицки), Ростиславичи Смоленски и Юриевичи (или Георгиевичи) Суздалски (от Юрий Долгоруки). От XII век този клон придобива преобладаващо значение сред князете.

Правосъдие по турски

Юсуф КАНЛЪ

Турция е ужасена от това, че вижда как заподозрените от известната терористична организация „Хизбула” излизат от затворите в Диарбекир и Истанбул в мрака на нощта, за да бъдат посрещнати

Hürriyet

ти от тълпа радикални ислямисти поддръжници. Не само заподозрените в организирането на убийството на десетки лидери на организацията „Хизбула”, но и някои важни фигури от сепаратистката Кюрдска работническа партия (ПКК) и от други въоръжени терористични групировки бяха освободени от затворите от началото на тази година.

„В затвора се намират журналисти, писатели и преподаватели, а убийците излязоха на свобода”, оплака се пред медиите ядосан адвокат на журналист, който вече две години е зад решетките. Същевременно турският министър на правосъдието Садуллах Ергин се опита да прехвърли топката и вината върху Върховния касационен съд, който

не информира за случаите на заподозрените, които би следвало да бъдат освободени въз основа на наложените „ограничения” за максималния престой в ареста на все още неполучилите окончателна присъда заподозрени.

Проблемът е свързан с извършената през 2005 г. поправка в Наказателнопроцесуалния кодекс (НПК). Един член от НПК - този, който се отнася до максималното времетраене на ареста на заподозрените за углавни престъпления и за „престъпления срещу държавата”, не се изпълнява като останалите членове в кодекса. Първоначално изпълнението му бе отложено за 2008 г., а след това за края на 2010 г. Следователно „кризата”, пред която днес е изправена държавата, е нещо, което е било известно предварително и е отменено два пъти и въпреки това не са били предприети мерки, за да се избегне тази ужасяваща ситуация.

Както бе многократно подчертавано в тази рубрика и къде ли не, в тази държава съществува спешна необходимост от реализиране на реформи в сферата на правосъдието. Реформите в тази сфера, от които има нужда обаче, не са тези да се опи-

томи съдийският апарат, а по-скоро да се ускорят процесите в правосъдната система и да се приключи с неизменното оплакване, че „закъснялото правосъдие е най-голямата несправедливост”. Правителството на Партията на справедливостта и развитието (ПСР) има свой собствен план на действие. Вместо да направи опит да облекчи правосъдната система с реализирането на всеостранни съдебни реформи, с последното конституционно деформиране то се опита да опитоми съдийството (макар че трябва да признае - извън членовете, отнасящи се до висшата магистратура, то съдържа революционни реформи, които заслужават аплодисменти).

През последните години съдии, прокурори, адвокати и на практика всички интелигентни хора изискваха от правителството да предприеме някои спешни мерки като тези да увеличи броя на отделенията във Върховния касационен съд, да установи касационни съдилища в провинцията (който да играят междинна роля между обикновените съдилища и Върховния касационен съд и да улесняват съдебния процес) и да се справи със структурния недостиг на правосъдната

система чрез набиране на нови съдии и прокурори и чрез създаване на нови съдилища.

Правителството обаче предпочете да се концентрира върху изграждането на нови съдебни палати. Защото е време за по-кажност, нали така?

Наистина сега изглежда парадоксално да видиш хората, ужасени от освобождаването на някои заподозрени от затвора, въпреки че става въпрос за лидери на организацията „Хизбула”, защото след като са прекарвали над 10 години в затвора, делата срещу тях не успяха да бъдат финализирани и не бе произнесена присъда.

Независимо от това кои са те, как се казват или каква им е професията, нормално ли е да държиш някого зад решетките в течение на повече от 10 години, без този човек да е получил присъда? Ако съдът реши, че те са невинни, как може да бъде компенсиран периодът, който тези хора са излежали в затвора?

Сега правосъдният министър и правителството се събудиха от дълбокия си сън и започнаха да говорят: „Ако е необходимо, ще направим нов закон и ще се отървем от аномалиите.” Наистина Турция трябва да се осво-

боди от тази аномалия, но нека първо да опишем каква е аномалията. Дали тя е съответният член в НПК, или се крие в бавния съдебен процес?

Внасянето на поправка в НПК не би трябвало да представлява проблем за правителството на ПСР и удобното му мнозинство в парламента, с което може да прокара всичко, което смята за необходимо. Увеличаването на максималния престой в ареста на пет години за заподозрените за различни престъпления и на десет за онези, които са обвинени в терористична дейност или престъпления срещу държавата, ще създаде предпоставки за още по-голяма несправедливост. Периодът от 10 години е прекалено дълъг, ако се има предвид, че заподозреният може да се окаже невинен и да не получи присъда. Тогава е ясно какво трябва да се направи: да се реализира всеостранна съдебна реформа, за да се улесни правосъдието и да се ускори съдебният процес.

Да се надяваме, че травмата, която бе нанесена след освобождаването на лидерите на организацията „Хизбула”, ще ни помогне да освободим тази държава от един мъчителен проблем.

Интервю

www.duma.bg

Господин Господинов:

Вземат се нужните мерки срещу шапа

Интервю на
Мая ИОВАНОВСКА

Г-н Господинов, ветеринарните власти обявиха спешни мерки заради открития случай на заразено с опасната болест шап диво прасе. Това е единичен случай, опасно ли е?

- От много години нашите ветеринари не са допускали на българска територия инцидент с тази болест. Заради професионализма на българските ветеринари Европа няма проблеми с шапа.

Става въпрос за диво животно.

- Да, това е единичен случай. И съм сигурен почти 99 на сто, че този случай ще бъде овладян и няма да има по-сериозни проблеми, както и няма да се стигне до икономически загуби и до други поражения, от които се опасяват специалистите и които по-принцип са възможни. Нашите ветеринари точно в тази насока много добре си знаят работата. Ако трябва да съм откровен, българските ветеринари са светила в тази област. По-добри в Европа няма.

В такъв случай сериозни мерки, които се взимат, оправдани ли са?

- О, да. Шапът е много страшна болест. А това е първият такъв регистриран случай от повече от 10 години.

А всички ли от животновъдния бранш мислят като вас?

- Сигурен съм, че така мислят. Ако това не е така, то е защото имат някакви нечисти мисли. Десетки години нямаме шап. Въсърхност в Европа няма шап именно заради добрата работа на българските ветеринари,

които никога не биха позволили подобна опасност да се разрасне.

Кои са естествените огнища на шап? Откъде е възможно у нас и въобще в Европа да влезе болестта?

- От Турция или от Гърция. Винаги е идвала оттам. Ние сме буфер. Но никога не е могла заразата да стигне дори и до Хасково, нито пък да продължи нагоре. Сега локализируют местата, от които евентуално се предполага, че може да е минало животното. И когато преди години е имало случай на зараза с шап, пак случаите са били единични.

Животновъдите вземат ли всички необходими превантивни мерки срещу болестта?

- Да. Всичко в животновъдството е по-различно и стопаните винаги са

вземали необходимите мерки, защото това е техният поминък. Затова всички чужденци твърдят, че българското мляко е най-вкусното. Суровото българско мляко.

Е, да, но то е много малка част от всичкото, което се консумира.

- То почти изчезна.

Вашата организация заедно с други от бранша започна обществена подписка, чрез която правителството да поиска изравняване на субсидиите на по-новите членки на ЕС с тези на старите. Докъде стигна тази инициатива?

- Вече са събрани над 184 000 подписа, а са ни необходими 200 хиляди, за да има основание да се поиска организирането на референдум. Продължаваме да събираме подписи и който

иска да ни подкрепи, може да намери телефоните за връзка, които са публикувани и на интернет страницата на Министерството на земеделието и храните. Две са основните неща, които искаме и които се надяваме да станат и то веднага: изравняване на субсидиите и спиране на националното съфинансиране. На еврокомисаря по земеделие Дачиан Чилош му зададохме въпроса: "Вярвате ли в общата селскостопанска политика на ЕС, справедлива ли е тя след 2013 г.? Поискахме той да ни отговори само с "да" или "не". Но това не стана. И Чилош започна да се оправдава с това, че Германия и Франция, които са най-големите вносители, искат колкото пари вкарват, толкова и да изкарват. Каза още, че ако бъдат разделени ев-

От години тази болест я няма в Европа, защото нашите специалисти спират опасността, казва председателят на Браншовия съюз на животновъдите в България

ропейските пари поравно, те (Германия и Франция) ще искат по-голямо национално съфинансиране. А ние настояваме за изравняване на субсидиите и за спиране на националното съфинансиране. Едва когато това се случи, българският фермер ще е равен на европейския. А сега нямаме достатъчно национално съфинансиране. Защото Франция и Германия винаги ще могат да дават на своите фермери повече пари като национално съфинансиране и така пак ще бъдем ошетени. Нямаме изравнени субсидии и сме ошетени.

Получиха ли си фермерите субсидиите, защото имаше сигнали за стопани, които все още не са си взели парите?

- Например в Старозагорско над 90% от фермерите са си взели субсидиите, които им се полагат. Има такива, които не са ги взели, но то е, защото дължат данъци, каквото условие има от тази година. Има и други райони, в които някои хора все още не са си получили субсидиите, буквално защото са неграмотни и не могат да си попълнят декларациите. Проблемът обаче ще бъде решен. Възможно е да не са платени суми заради проблеми, свързани с трите мерки - за нитратно уязвимите райони, за уязвими ферми и за необлагодетелствани райони. Но това е свързано с неспазване на регламента по тези три мерки.

Румен Крумов:

1,50 лв./км най-много за такси в София

Г-н Крумов, в Пловдив вече стигнаха до решение за таван на цената на такситата. Какво е положението в другите градове?

- Засега е взето решение само за Пловдив. В другите градове все още няма такава. Специално за София преговори се водят от месец ноември, но досега няма резултат. Все пак предполагам, че скоро ще се създаде работна група, която да доведе преговорите до консенсус.

Колко смятате, че трябва да е пределната цена на услугата в столицата?

- По моя преценка таванът трябва да е не повече от 1,50 лева на километър.

Как беше работата на такситата по празниците?

- Работата вървеше нормално, разбира се, в намален състав. Много шофьори почиваха. В момента на пазара са регистрирани 6000 коли, от тях около 2500-3000 са работили по празниците. Но те

За две години станаха много промени, увеличи се горивата, а цената на километър в София не мръдна, казва председателят на Съюза на таксиметровите превозвачи пред „Всеки ден“

бяха достатъчни.

Нашите читатели споделиха, че по Коледа и особено на Нова година шофьорите возели на двойна тарифа.

- Напълно възможно е. По празниците повечето таксита са на принципа "ден година храни". Но това не е политика, а отделни решения. Не искам да ги оправдавам, но за това си има причини. Първо, от 2008 г. тарифите на тази услуга не са актуализирани. За две години станаха много промени, увеличи се горивата, а цената на километър в София не мръдна от нивото 59 ст./км за дневна тарифа.

Във Варна например цената на километър е около 90 ст./км. Нормал-

но е и в София да е по-висока. Освен това политиката при таксиметровите услуги изобщо не е гъвкава. Тоест има само две тарифи - за ден и за нощ. На Запад няма такава неща. Там имат тарифи за различните часове на денонощието, за това какъв сезон е, за това дали е празник или не, и дори за това дали дестинацията е в центъра или в покрайнините. В този смисъл шофьорите у нас не се стимулират по никакъв начин. Щом регламентирано не им плащат повече, когато работят на празници, то те нерегламентирано ще си взимат повече.

Колко трябва да е цената на километър в София?

- Според мен, колкото във Варна

Снимка БГНЕС

- около 90 ст./км.

Колко нови коли бяха купени от компаниите през 2010 г.?

- Доста по-малко от обикновено. През миналата година новите коли бяха едва 5%. За сравнение, през 2009 г. техният дял беше над 12%. Но кризата е навсякъде.

Общество

ГЕОРГИ
ГЕОРГИЕВ

Когато преди две години група единомишленици от Димитровград, сред които и журналистът Димитър Беремски, обявиха инициативата си част от града да бъде обявена за паметник на културата с национално значение, скептицизмът относно реализацията на начинанието беше голям. Последвалата дискусия и особено реакцията на "демократичната общественост" затвърдиха това усещане. Причината е, че въпросът мигом се превърна в изключително политически, а архитектите, градостроителите и историците почти нямаха думата. Врх на нажежаването на страстите около темата "Димитровград

Светослав ЯНАКИЕВ

На митницата

- Носите ли алкохол, цигари, оръжие, наркотици...?
- Не!
- Тогава да ви продадем малко!?

1:0 за разума

- най-живият паметник на архитектурата" бе дискусиата в студиото на БНТ в рамките на тв проекта "Българските събития на XX век". Припомняме, че Димитровград спечели в раздела за най-значим български строеж на отминалото столетие. Да оставим коментарите на общественици и културтрегери и да си припомним как самата държавна телевизия анонсира включването на Димитровград в конкурса: "Това е утопичният град на бригадирите... копиращ съветските образци... В Димитровград са вложени принципите на съветското градоустройство. Него-

вата еkleктика и монументални сгради в сталински стил..." В този дълъг цитат няма почти нищо вярно. Градът не е утопичен, той е напълно реален, макар че не всичко от генералния план на архитектите Любен Тонев и Петър Ташев е построено. Градът не копира съветски образци - такива по това време просто няма - най-близките по замисъл обекти - Нова Каховка в Украйна и Волжски, близо до Сталинград, тепърва се изграждат.

Що се отнася до принципите на съветското градоустройство, проблемът на този, който е

написал това, е, че такива принципи отсъстват и това е един от огромните проблеми пред т.нар. сталинска архитектура. Най-общо е взаимствана идеята за "град-ансамбъл". Сградите в Димитровград са много далеч от еkleктиката и са издържани в строг класически стил, който се родее повече с италианските образци от Ренесанса, на монументализъм изобщо не мирише - най-високите здания са по пет етажа. Нещо повече, нашите архитекти с европейското си мислене са направили Димитровград много по-удобен за живее-

не, по-уютен и зелен, отколкото съветските им колеги. Мислели са повече за хората, а не толкова за парадността и представителността на централните улици.

Изреждаме всичко това, за да покажем, че Димитровград въпреки идеологията, с която е обгърнато създаването му, като архитектура заслужава да бъде национален паметник. Вчерашното решение на министертството на културата е безспорно правилно и показва, че когато аргументите са силни, разумът може да надделее над идеологическите предразсъдъци.

Когато Горната земя (не) се среща с Долната

АЛОНА
НЕЙКОВА

Необичайни събеседници, директни въпроси, директни отговори, включвания от всички точки на България и света - ДИРЕКТНО. Така бе анонсирано едно от най-новите и новаторски предавания на Нова ТВ, което започна да се излъчва от началото на ноември. Благодарение на сателитна връзка представители на висшия ешалон на властта - тъй наречената Горна земя, би трябвало да се срещат направо в ефира с долните пластове на обществото. И всичко това - в двучасовия формат, който е кръстен на известния журналист - "Карбовски: директно".

На зрителите не убя-

ва неприкритата липса на скромност още в заставката на предаването, където ликът на водещия излиза в яркочервена щампа след знакови исторически образи и символи. Като изключим елементите, взети от други тв образци, както и архивните соц или филмови култови извадки, трябва да признаем уменията на Карбовски да разказва частни случаи и да говори по сериозни теми, без да бъде скучен.

За по-малко от два месеца зрители успяха да станат свидетели не само на пиар участия на Бойко Борисов и Лили Иванова, които бяха първи гости на предаването. Карбовски показа в пряк ефир и как една млада циганка е готова да си продаде бебето. Детето, разбира се, бе отнето от майка му. Но проблемът на хората, готови да изтъргуват някое от отрочетата си, за да осигурят прехрана на останалите, не само остана, а повдигна и други въпросителни. Сред тях

със страшна тежест перманентно ще виси и риторичната питанка дали малкият Калоян, настанен в социално заведение, ще живее по-добре, отколкото ако беше наистина продаден на заможни чужденци...

Друга житейска ситуация, представена от Карбовски, отново би могла да обезсърчи и най-състрадателните и благородните. Става дума за историята на дядо Костадин от разградското село Сушево, чиято дъщеря е направила два опита за самоубийство, защото не можела да си плаща кредит. Телевизионните зрители бяха предизвикани от Карбовски да помогнат на клетите борчлии. Експериментът се оказа успешен, ама не съвсем. Събраха се над 10 000 лева - с 2500 повече от исканата сума. Което даде пълното право на Карбовски да попита дядото дали ще даде нещо на "непродаденото" невръстно циганче Калоян. Просълзеният от добрината на зри-

телите старец като че не прояви готовност да помага на други - освен с 200 лева от хорските... И така срути илюзорната надежда на водещия и на публиката, че човечността е жива и може да се предаде нататък.

Силата на телевизията помага на журналисти като Карбовски да акцентират на много от нерешените проблеми, с които живее обикновеният българин. Но изглежда няма такава сила, която да успее не само да срещне Долната земя с Горната, но и да ги накара наистина да си помогнат. Защото не бива за всичко да обвиняваме държавата - запазена марка на Карбовски, с което го иронизират дори в пародийни шоу-предавания. Добре е да се вгледаме най-вече в нас самите.

А може би по-важно е в случая е - дори и след подобни обезсърчителни примери - все да се намира някой, който да продължава да бие камбаната...

Датума

8

www.duma.bg

1904 - УМИРА ФЕЛИКС КАНИЦ, АВСТРО-УНГАРСКИ АРХЕОЛОГ, ЕТНОГРАФ И ГЕОГРАФ. Роден на 2 август 1829 г.

Каниц посещава България 18 пъти. За пръв път стъпва на българска земя на 11 юли 1860 г. Резултат от пътешествията из българските земи са уникални трудове с исторически, етнографски и географски характер. За „Оригинална карта на Дунавска България и Балкана“ с обозначени 3200 селища, 35 манастира и крепости е награден със златен медал на Географски конгрес (1876, Париж). Използвана е по време на Руско-турската война (1877-1878) от руското командване. Награден е с руския орден „Св. Анна“ с брилянти. Картите на Феликс Каниц са използвани и на Берлинския конгрес на Великите сили (1878) за установяване следвоенните граници на Балканския полуостров. За последен път е в България през 1883 г. Почетен гражданин на Ловеч от 18 юли 1902 г.

1911 - РОДЕНА ЙОРДАНКА ГЕОРГИЕВА ЧАНКОВА - КАТЯ, ДЕЯТЕЛКА НА РЕВОЛЮЦИОННОТО МЛАДЕЖКО И РАБОТНИЧЕСКО ДВИЖЕНИЕ В БЪЛГАРИЯ. Уча-

стничка в съпротивителното движение по време на Втората световна война. Член на Политбюро на ЦК на БРП (к). Партизанка от Втора софийска народоосвободителна бригада. Една от петимата от РМС. На 30 май 1944 е ранена тежко в сражение с жандармерия над село Елешница, заловена жива и разстреляна.

1935 - РОДЕН ЕЛВИС ААРЪН ПРЕСЛИ, АМЕРИКАНСКИ ПЕВЕЦ И АКТЬОР. Емб-

лематична фигура на популярната култура от средата на XX век, той често е наричан само с първото си име Елвис и е определян като Краля на рокендрола или просто Краля. Смятан за една от най-значимите личности в популярната култура на XX век. Той е най-продаваният солов изпълнител в историята на популярната музика. Номиниран е за 14 награди Грами, като печели 3 от тях, а освен това получава и Грами за цялостен принос. Умира на 16 август 1977 г. в дома си в Грейсланд вероятно от свръхдоза приспивателни и успокоителни.

1949 - СЪЗДАДЕН Е СЪВЕТЪТ ЗА ИКОНОМИЧЕСКА ВЗАИМОПОМОЩ (СИВ), икономическа организация на социалистическите държави и нещо като Източен блок, еквивалент на Европейската икономическа общност, но изграден на географски принцип в много по-висока степен от ЕИО. Разпуснат е на 28 юни 1991 г.

1973 - ИЗСТРЕЛЯНА Е СЪВЕТСКАТА КОСМИЧЕСКА СОНДА „ЛУНА 21“ С „ЛУНОХОД 2“ НА БОРДА, който слиза от основната конструкция на повърхността на Луната и провежда самостоятелни изследвания в продължение на 146 дни.

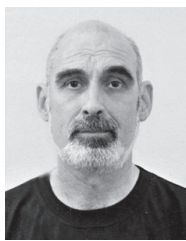
2004 - „КРАЛИЦА МЕРИ-2“, НАЙ-ГОЛЕМИЯТ СТРОЕН НАКОГА ПЪТНИЧЕСКИ ЛАЙНЕР, Е КРЪСТЕН ОТ КРАЛИЦА ЕЛИЗАБЕТ II. KM2 е един плаващ град. В него има

казино, нощен клуб, спа-център, вино бар, 15 ресторанти и барове, библиотека и дори планетариум. В сравнение с този кораб дори "Титаник" може да изглежда като каяк. Лайнерът, който може да носи на борда си 2620 пасажери, е построен за година и половина, тежи 151 400 т, мощността му е 157,000 к. с. и е с 50 м по-дълъг от Айфеловата кула.

Актуално

www.duma.bg

Огнян
МАРКОВ

Контрол, а не слухтене

На Йордановден, Богоявление, когато по стара традиция по нашите земи духовни лица хвърлят Божия кръст в ледените води на морето, близката река или в друг водоем, за да бъде изваден той от храбри българи, в интервю по една национална телевизия премиерът заяви, че няма намерение да хвърля тежкия кръст на държавното управление, който носи, макар по всичко да личеше, че вече му е станало съвсем трудно да прави това. Нещо повече - по-скоро на себе си, отколкото на интервюиращата го, той каза: "Трябва да удържим!" Категорично не стана ясно обаче кое трябва да се удържа - линията на правдата, която Борисов, министрите му, чиновниците му и всички, макар и числено силно намалели през последната година и половина правовеерни гербери твърдят, че изповядват или следват, или властта заради самата нея. Защото, съгласете се, разликата, макар и малка на пръв поглед, е доста съществена.

„Почнали сме добри неща“

заяви за пореден път Бойко Борисов и също така за пореден път обясни, че тези добри неща са строителството с европейски пари на магистралите "Тракия", "Струма" и софийското метро, парите за здравеопазването, предвидени в бюджета на страната за тази година, които досега никое правителство не било отделяло, и ударното усвояване на евросредствата в другите сектори на българската икономика. На фона на тези добри новини обаче изглежда странно защо медицинското състояние, при толкова много заделени пари, не се хвърля да целува премиера и здравния му министър, ами стачкува; защо при последното наводнение в София пътното строителство по Околовръстния път в столицата потъна под водата и бе признато от всички специалисти за сгрешено; защо животновъдите и другите селски стопани продължават да твърдят, че не са си получили парите, както бе рекал наскоро земеделският министър, и че част от тях откровено отиват не според направеното и изпълнените критерии, а по приятелска или пък партийна линия?

За тези, които не са паднали вчера от Луната, обаче е напълно ясно, че странностите са типично присъщи за герберския стил и метод на управление и на централно, и на местно ниво, като най-съществената част от тях е упоритото отри-

Присъщо за герберския стил на управление е упорито да се отрича очевидното

чане на очевидното.

През лятото на 2008 г. Дянков твърдеше, че бюджетът на държавата е балансиран и перфектен. Два пъти го преработваха.

В края на същата тази година и в началото на 2009 г. на два пъти обсъждаха антикризисни мерки. Пълноводно се лееха мъдри слова, море от емоции се изля, докато те залегнат в поредните правителствени документи. Имаше умни хора, които казваха, че тая така няма да стане, ама тях кой ги слуша? И какво се случи? Залегнаха тези антикризисни мерки в документите, полегнаха удобно, така да се каже, и там си и останаха - нищо не се реализира на практика. Тогава защо ручахме жабетата четири месеца поред?

Приеха цял Изборен кодекс с дебелина на том на Толстой или Достоевски, над който герберите се потиха не една или две нощи, а следващата седмица се канят да оправят недоразуменията в него, свързани с ползването на отпуските от минали години и дали ще има избор за нов мажоритарен депутат в Бургас или не след оставката на Божидар Димитров.

Но ако това бяха само слабостите на този кодекс, направо щяхме да скачаме и да пеем. Общият извод от него е, че се отнемат част от конституционните права на хората да избират кой да ги управлява по места, че съвсем не са пресечени възможностите за изборен туризъм и - най-вече - че е отворена широка и добре трасирана улица една партия - дали ГЕРБ, дали друга - да държи местната власт, независимо или против волята на избирателите, тоест - на конституционния суверен на тази държава - народът.

Сега в журналистическия дневен рег

са СРС-тата и начинът и смисълът на тяхната употреба. И тук обаче има малък проблем, свързан с актуалността. СРС-тата бяха в широка практика още през втората половина на 2009 година, развихриха се бурно през цялата 2010 година

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

и се наместиха още по-здравов в бюджета за 2011 година. Неведнъж и не два пъти се каза от хора - и пристрастни, и безпристрастни - недопустимо е и направо срамотно да се отделят 60 млн. лева годишно за наука и 100 милиона лева за подслушване със специални разузнавателни средства. И вчера, във въпросното Борисово интервю, стана вече кристално ясно защо се прави всичко това. Той искал по този начин да контролира министрите си!

Алоооо, Борисов, ти не си династичен владетел на тази страна, за да употребяваш съчетанието "Моите министри"! Нещо, което и царят не направил, когато беше министър-председател! Теб са те избрали милион и половина или колкото са там български граждани, които са ти повярвали, че ще направиш живота им по-добър, а държавата - по-силна и авторитетна!

И ключовата дума е точно тази - контрол. За какво му е на Борисов да слухти министрите си и по цяла нощ да не спи, за да им чете частните разговори? Нали си имаме президент, Народно събрание, много ак-

тивна опозиция, цял куп граждански организации и вече оформящо се гражданско общество? То по условие е ясно, че ако някой министър сгази някъде лука, поне десет души ще писнат в така удобната иначе за скандали медийна среда. За какво да си губи ценното министърпредседателско време Борисов, вместо да се съсредоточи върху съществените проблеми на страната?

Просто е и всеки шестокласник ще ви отговори, без дори да се запъне. Тандемът Борисов - Цветанов слухтят министрите и висшите държавни чиновници с единствената цел да разберат дали следват техните указания, а не дали си гледат работата в интерес на държавата и народа. Това са неясни понятия за бившите полицаи и е най-добре да не ги занимаваме с тях.

Преди няколко години

бившият бодигард на Тодор Живков и на Симеон Сакскобургготски стана по силата на случая главен секретар на МВР. Там той героично ловеше престъпници, но от съда ги пускаха, защото така и не нами-

раха събрани от него и подчинените му достатъчно убедителни доказателства за тяхната престъпна дейност.

После стана кмет на София и обеща две неща - да построи завод за боклук и да се справи с бездомните кучета в столицата. София още няма завод за боклук, а популацията на бездомните четириноги приятели на човека става все по-голяма и по-яръстна.

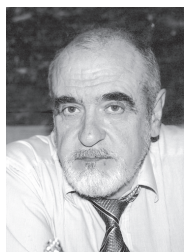
След това, пак по капризна воля на случая, стана и министър-председател. Но въпреки всичко щедро обещано и неизпълнено хората продължаваха да го наричат с голяма вяра и упование бате Бойко. Сега стана кристално ясно, че той не е нищо повече от една обикновена слушалка. Който при това непрекъснато се заканва, че ще вземе да обяви предсрочни избори.

Само дето вече е наясно, че няма да ги спечели. Може би защото една българска партия от година и половина време вече копае много методично и упорито с цел най-сетне да спечели пълното мнозинство и че всички слухове за политическата смърт на Ахмед Доган са силно преувеличени...

Лулата на мира...

Цецко, Монката и генерал Ваньо се срещнаха в Гоце Делчев, за да кажат, че няма да се женят, за да се обичат.

Да бяха се оженили, та да прочетем сетне и стенограмата от бракоразводния им процес след подслушването. То у нас особено в правителството едните са послушници, а останалите - подслушвани, щото доверие си нямат. Стана ясно, че някои са се хванали гуша за гуша, на други им дре-

Лозан
ТАКЕВ

ме на жилетката и че е отврат да се работи с МВР, че им се повръща от тях... Стана ясно че заради фирми, контрабандни стоки и преразпределение на канали

има конфликти, които няма как да бъдат скрити. Даже и подслушване вече не е необходимо, за да се убеди непредубеденият избирател. Ако въобще вече му дреме за кого ще гласува оттук нататък.

Генерал-лейтенант Бойко после обясни колко много контрабандни стоки, предимно цигари без бандерол, са заловени. Но не казва колко много не са заловени и пропуснати през българската митница. Защо да го обяснява? Нали се вижда

И лулата на мира,
която пушат
министри и шефове
на агенции, е
контрабандна

какво става по пазарите и колко големи групи роми и цигани предлагат евтината и фалшива стока.

Все пак всичко е гарантирано от ГЕРБ. Така ни обещаха, преди да дойдат на власт. Така е и

сега. Все някой друг им пречи, за да не влезем в Шенген. За да не влезем в Шенген ни пречи ченген! Помнете за картончето на Ваньо, откъде е дошъл премиерът, кой е министърът на вътрешните работи...

Но тримата все пак заровиха томахавете. Няма да се женят. И изпушиха поредната лула на мира без бандерол. Защото у нас и лулата на мира е влязла по контрабанден път. Приятно пушене.

Мила родино

Величаво начинание на ползу роду

Най-големият музей на открито - крепостта Царевец

С голямо желание и патриотично чувство великотърновци създават преди 140 години и на няколко пъти възраждат музей на старините, който днес е най-големият извън столицата и има 360 000 експоната

Веселка ВЕНКОВА

Будните търновски фамилии, макар живеещи в малко, "вътрешно", занаятчийско градче, повлияни от Възраждането, създали през 1869 г. едно от най-старите читалища у нас - "Надежда". Само година и половина по-късно тези хора стигат до идеята, че е време да започнат да събират старини, свързани с миналото на българския род. В града по онова време били Петко Рачов Славейков и Васил Берон, а подтик дало публикуването в един руски журнал през 1857 г. на текста от колоните, които се намирали в тогавашната джамия, всъщност храмът "Св. 40 мъченици".

И днес там се съхраняват едни от най-значителните писмени паметници у нас - Омуртаговата, Асеновата и Граничната колона от крепостта Редесто (Родосто в Турция, на Мраморно море) от времето на хан Крум. Търновски лекар, церил децата на имама, от любовитство уж, поискал духовникът да го пусне и да му позволи да препише надписите от колоните. Този "прочит" и обнародването на текста слагат началото на интереса към миналото

навсякъде по българските земи.

Така се стига до 2 януари 1871 г., когато група читалищни дейци учредяват малка сбирка, дала подтик на цялото търновско гражданство да събира и изучава старините. Решението за величавото начинание е записано като номер 1 в протоколната книга на читалище "Надежда", запазена в Държавния архив на старата столица. Една от залите била определена да приюти бъдещите музейни експонати, а родолюбивите търновци започнали да носят онова, което им се струвало интересно и ценно.

На 7 юли 1877 г. Търново било освободено от войските на Александър Втори. Тогава в руската армия имало специална част, която по пътя на войската целенасочено събирала всякакви старини от славянските народи, водена от идеята на панславянството. Много от нещата, съхранени в този малък и импровизиран още музей, били унищожени, а старопечатните книги изхвърлени през прозорците -

Златен
печат и грамота
на Иван Асен II

от читалището на улицата.

За това има писмени сведения от онова време, премълчавани десетилетия по обясними причини, разказа директорът на Регионалния исторически музей във Велико Търново н.с. Иван Църков. Такива са фактите, все едно лице приятни или не, и не бива повече да се мълчи за това. Днес не се знае имало ли е ценни находки сред експонатите, защото тогава нямало описи на събраното, гражданите носели от добро сърце и никой не смятал, че някой ще посегне върху дадено то "на ползу роду".

В свободна България местната интелигенция започва събирателска дейност отново, обединена около д-р Васил Берон - български лекар, просветен деец и археолог, племенник на Петър Берон, издал през 1887 г. книгата "Архиологически и исторически изследвания". Когато станал княз, Фердинанд поискал Берон да му "подари" сбирката за двореца в София, но патриотът не дал старините. Това станало обаче през 70-те години на XX век - тогава всички ценни експонати били прибрани в Националния исторически музей, припомня Църков.

Поради нещастна случайност смятат днес историците, след раз-

Снимки АВТОРКАТА И АРХИВ

Омуртаговата, Асеновата и Граничната колона от Редесто, съхранявани и до днес в храма

говора с Фердинанд в къщата на д-р Васил Берон избухва пожар и в началото на 1901 г. всичко събрано изгара. Оттогава читалище "Надежда" наново започва да попълва сбирката със старини. Някога българите са били потявлени родолюбци и с голям ентузиазъм дарявали докъм 1945 г., когато музеят става държавен. Тогава сбирката имала около 80 000 предмета.

В старата столица било създадено, пак към читалище "Надежда", и първото археологическо дружество е нас. Там работили видни историци и археолози като братята Карел и Херман Шкорпил, френският археолог и епиграф Жорж Сьор, който прави първите археологически разкопки като квалифициран специалист на Царевец (Чан тепе), Трапезица и в Никополс ад Иструм.

От началото на 20-те години на миналия век със сбирката се заема Тодор Николов, който става и пръв директор на държавния музей, до кончината си през 1957 г. Следващите ръководители на Историческия музей във Велико Търново са Янка Николова, Христо Нурков, Петко Мачковски, Васил Мутафов, Петьо Пенков, Христо Харитонов, Павлинка Владкова и сега - Иван Църков.

Регионалният исторически музей в старата столица е най-големият провинциален музей - като сграден фонд и експозици-

онна площ, само закритата е над 11 декара! Царевец, Трапезица, Никополс - резерватите, са музеи на открито. Сградите на РИМ-Велико Търново са 27, а най-голяма е "Възраждане и Учредително събрание" - 3700 кв.м експозиционна площ, следвана от Археологическия музей, Нова история, "Затвора", Сарафкината къща, средновековните черкви в кв. "Асенов" - "Св. Равноапостоли Петър и Павел", "Св. Георги" и "Св. Димитър Солунски". Късносредновековните черкви в Арбанаси - "Рождество Христово", "Св. Архангели Михаил и Гавриил", "Св. Димитър", "Св. Атанасий" и "Св. Георги" и възрожденските къщи Констанцалиева и Хаджи Илиева, също са в описите на музея.

На юг, в прохода Хаинбоаз над Вонеща вода в махала "Гърците", е родната къща на Филип Тотю, а наред Балкана, по поречието на река Осенарска, РИМ-Велико Търново има четири калдрейки, един гатер и стопанска сграда. Географската карта на музея на север е до Никополс ад Иструм. Фондът на Регионалния музей в старата столица е от 280 000 инвентарни номера, включващи 360 000 движими културни ценности.

Най-големият и безценен експонат - крепостта Царевец, е най-посещаваният от български и чужденци туристически обект у нас.

Възстановеният храм "Св. 40 мъченици"

Моторно чудовище фучи с „бесните“ 17 км в час

Превъплъченията на автомобила - от парна кола през бензинова и електрическа до моделите на бъдещето, сънувани от конструктори и поклонници

Инж. Киро М. ИВАНОВ

До началото на XX век за автомобил вземали всеки самодвижещ се екипаж - паромобил, самоход с двигател с вътрешно горене, електромобил и даже моторните лодки. С право наричаме XIX век време на парната машина. При нея водата се превръща в пара, а парата - в енергия. От историческия преглед на техниката знаем, че тогава тя е получила най-широко разпространение и се е смятала за универсален двигател, използван във всички области на индустрията. Конструктори и изобретатели предложили и първите паромобили. През 30-те години само в Англия по пътищата се движели около сто различни конструкции.

В Русия над 50 изобретатели са правили заявки за патенти на паромобили - от петербургския майстор Казимир Янкевич в 1830 г. до крепостния селянин Фьодор Блинов (1827-1902). Последният демонстрирал своето изобретение "вагон на безкрайни релси" на Всерусийската промишлена изложба в Саратов през 1889 г. и на Нижниновгородската художествено-промишлена изложба в 1896 г., където всъщност бил показан и първият руски автомобил.

В 1769 г. френският инженер Никола Коню измислил първата парна кола - първообраз на съвременния автомобил. Двете конски сили, които развивала машината на Коню, не се постигали лесно: само теглото на водата и горивото били един тон! Веднъж, независимо че максималната скорост на парната машина била 4 км/ч, Коню не успял да овладее управлението ѝ и колата направила топкава рязък завои, че парният котел се изтърколил от шасито,

„Взривил се с грохот над цял Париж“

по думите на очевидци, а опасният екипаж бил арестуван от полицията.

Кандидати за подобен експеримент през следващите няколко години не се намерили. Едва в 1892 г. странна карета, движеща се без въпрг, отново се появила по улиците на Франция. Това бил автомобилът марка "Бенц", с него започнало серийното производство на леките коли.

През същата 1892 г. своя първи автомобил създал и американският механик Хенри Форд. А в началото на XX век изградил в Детройт крупен концерн за производство на автомобили и станал пионер на американската автомобилна промишленост.

Скоростта на първите автомобили

била много ниска и отстъпвала на каретите и омнибусите с конни въпрягове. Но още в първата година на XX век френски промишлен вестник възторжено заявил: "Най-после техниката за градския транспорт уверено крачи напред. Парижките автобуси достигнаха средната скорост на конните омнибуси, кръстосващи столицата на Франция. Автомобилните конструктори са уверени, че след още малко усилия от тяхна страна и конят ще отстъпи пред автомобила".

Борбата за по-висока скорост се разгаряла все повече. През юли 1894 г. било проведено първото автомобилно надбягване, в което взели участие 14 автомобила с бензинови двигатели и 7 - с парни. В началото била достигната най-висока скорост 17 км/ч, но впоследствие полицията заявила, че такава "бясна" скорост е опасна не само за зрителите, но и за състезателите и категорично наредила да се ограничи до 12,5 км/ч.

Състезанието
минало без жертви

ако не бромим опушените от дима огньари на паромобилите.

За ограничаване скоростта на движението бил приет специален закон, нарушителите на който били осъждани. Първият съдебен процес, възбуден за нарушение на този закон, се състоял в Париж на 14 август 1893 г. Нарушителката била мадам Дьо Юфес. "В Булонския лес мадам Дьо Юфес карала автомобила си със скорост 13 км/ч, скорост, която можела да предизвика сериозно пътно произшествие..." гласи обвинението на съда.

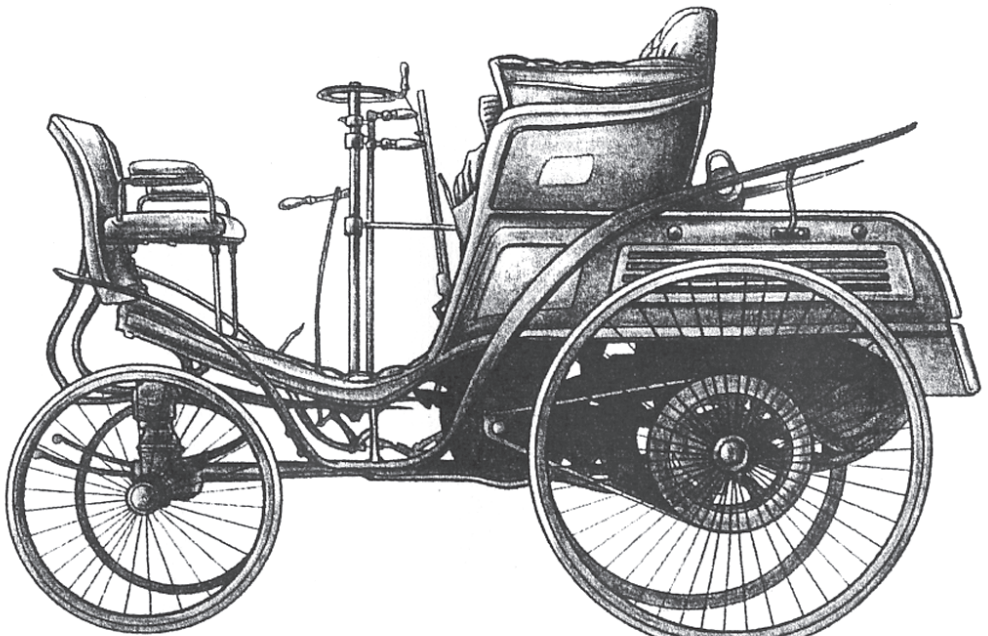
Пешеходците често изказвали протеста си срещу увеличаването на броя на автомобилите по улиците на градовете. В един френски вестник четем гневно писмо на читател: "Няма днес спокойствие по парижките улици. Предупреждавам: утре ще изляза с револвер и ще застрелям първия срещнат негодяй, който е седнал зад кормилото на автомобил".

Горе-долу тогава идва ред на

първата номер и
първата нарежба

за правоуправление.

В 1885 г. немският изобретател Готлиб Даймлер създал едноместна моторна кола, която се привеждала в движение от бензинов мотор, а след година време той направил първия четириколесен двуместен автомобил, който развивал скорост 18 км/ч. Почти едновременно с Даймлер друг немски инженер - Карл Бенц, създал триколе-

Първият бензинов автомобил

Готлиб Даймлер (вляво) и Карл Бенц

Хенри Форд със знаменития "Форд Т"

сен автомобил. Неговата скорост била 12-15 км/час.

Темпът на автомобилизацията в Германия растял бързо. Много граждани имали лични автомобили. На някои започнали да поставят отличителни надписи. Първият е поставен в 1901 г. в Берлин и бил непонятен за минувачите - ИА-1. Прието е да се смята за първия в света автомобилен номер.

Така номерата станали модни и никой не е и помислял навремето защо търговецът Рудолф Херцог е избрал ИА-1. После историците установили, че буквите означават инициалите на Иона Анкер - млада жена, в която

собственикът на
автомобила бил
влюбен до уши

А с цифрата 1 търговецът бил решил да означаи своето чувство към девойката - първа и последна любов! Германия е родина и на първата на-

Бугати Вейрон - едно от най-скъпите чудовища на шосетата

Аеродинамичната идея на
българина Шопов

е революционна за времето си. Навярно малцина от читателите знаят за инженер Владимир Д. Шопов. Още по-малко са онези, които са чували за немското списание "Моторкритик", което е било официално издание на автомобилните експерти в Германия

мите или аеродинамични форми на конструкцията водят до намаляване на въздушното съпротивление от порядъка на 20-30%, като е известно, че значителна част от енергията на двигателя отива за неговото преодоляване.

В проектите, които инж. Шопов е предлагал на вниманието на автомобилните заводи на Даймлер Бенц, Джeneral Мотърс, Пежо и Фарман,

Най-, най-, най- ...

● Най-дългата магистрала в света е Панамериканската. Тя надхвърля 24 000 км. Започва от Аляска - най-северната точка на Американския континент - в средата се прекъсва, а после продължава чак до Бразилия.

● Най-големият паркинг в света се намира в Едмънтън, Канада. В него има място за повече от 20 000 автомобила.

● Финландската фирма „Кемера“ произвежда най-добрия в света каталитически преобразовател, който обезврежда 90% от изгорелите газове на автомобилите. Той окислява въглеродородите и окислите на въглерода до безопасна водна пара, а така също възстановява токсичните оки-

си на азота до чист безвреден азот.

● Известно е, че когато в организма на човека се натрупа олово, то предизвиква най-тежко отравяне. А в 1 л висококачествен бензин се съдържа приблизително 0,4 г от този метал. Учените са изчислили, че един автомобил изхвърля за една година с изгорелите газове средно 1 кг олово. Може би е излишно да казваме колко вредни за здравето на човека и животните са тези газове.

● Бензинът и дизеловото гориво се получават от нефта. Годишният добив в света на този природен източник е 6-7 милиарда тона, а автомобилите - 500 милиона. Те потребяват всяка година 700-800 млн.

т гориво. При това положение запасите от нефт, който е невъзобновяем източник, ще стигнат най-много за около 100 години.

● Най-много стартаове в състезанията от серията „Гран при“ за периода от 1977 до 1993 г. има Рикардо Патрeза от Италия - 256. А сънародникът му Таццо Джорджо Нуволари е патриарх-победител в същата серия за времето, когато все още световни първенства за този вид спорт не са организирани. Нуволари се окичва с шампионската титла на 14 юли 1946 г. на възраст 53 години и 240 дни в Алби, Франция.

● Най-скъпото пътешествие с такси са извършили Карлос Арес, Марк Ейлет и Джерали

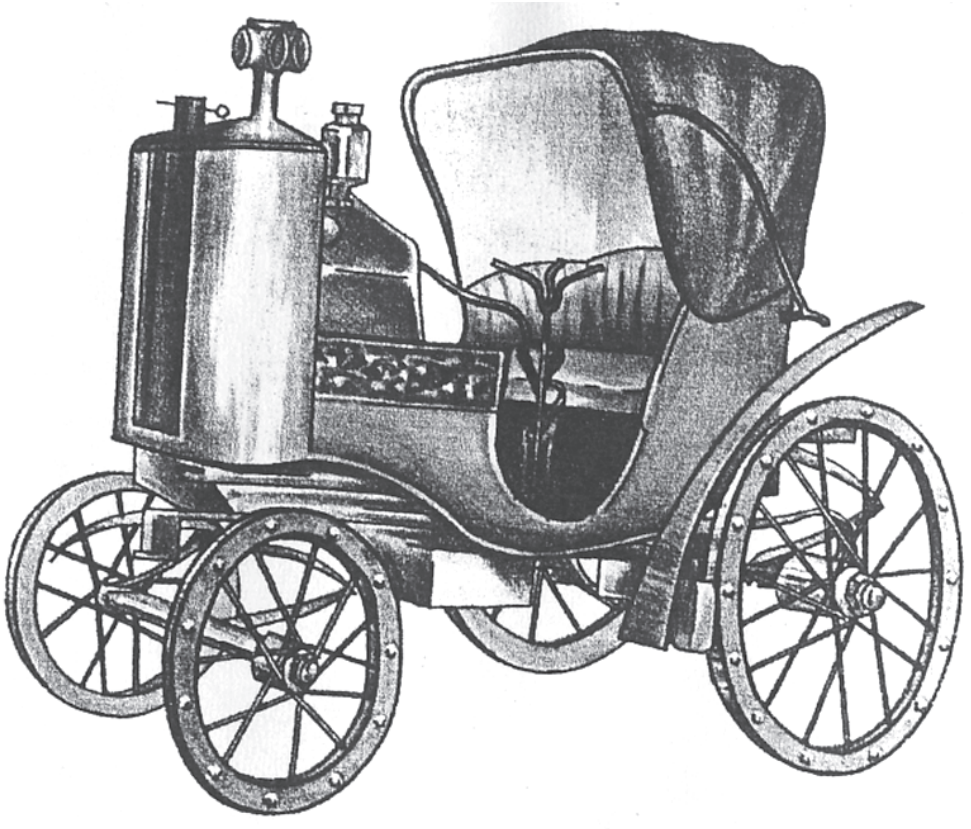
стърчащите и задържащи въздушния поток елементи на каросерията са премахнати или умело скрити под гладка външна обшивка. Формата на челната и задната броня, фаровете и сигналните светлини, клаксонът и гумите са с оригинално решение, а резервната гума е поставена в багажника. Обтекаемите капковидни форми при обшивката на двигателя, калниците, предното стъкло - тези предложения на Шопов са принципно нови. Спирачки, полуоси, ресори, кардан, диференциал - всичко това далновидният изобретател предлага да се скрие в защитна броня, която не само ще предпазва възлите от удари и замърсяване, но и ще осигури безконфликтното движение на въздушния поток под колата. Ала отговорите, които изобретателят получава от фирмите, са само благопожелателни: "Вашите решения са интересни, но засега няма възможност да бъдат осъществени".

Днес е излишно да гадаем колко от идеите на инж. Шопов са били използвани, но не можем да отречем, че той е един от пионерите между конструкторите на автомобили. Поради липса на средства не е могъл да патентува идеите си. Оставил ни е още подробни планове за бъдещата аерогра София, проект за голям пътнически автобус, оригинална конструкция на нов тип самолет, предложен на френската фирма Фарман, както и проект, носещ интригуващото наименование "бърз презкокеански превозен уред".

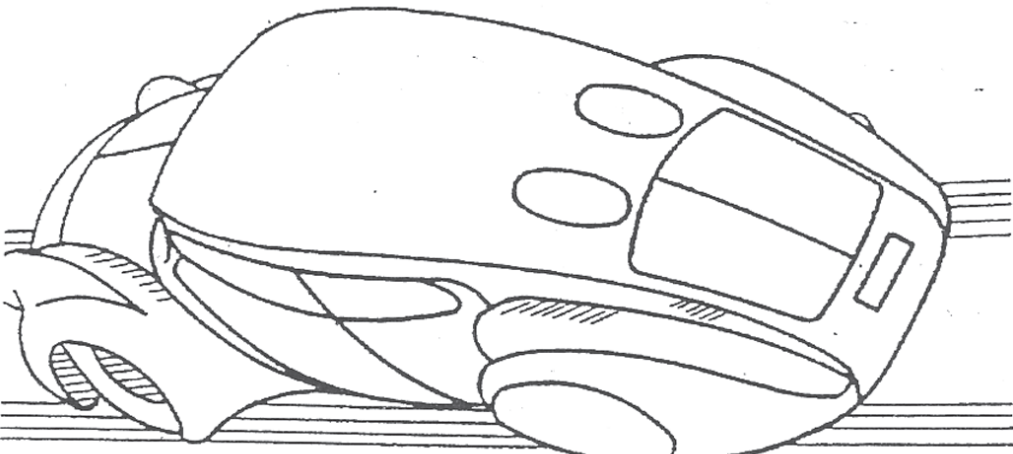
Инж. Владимир Шопов загива трагично под развалините на една сграда по време на голямата бомбардировка на София на 10 януари 1944 г.

Левайн от Англия. На 3 юни 1994 г. те наели в Лондон такси и стигнали до Кейптаун в ЮАР, след което се върнали с него обратно. Пътешествието им завършило на 17 октомври 1994 г. и струвало на пътниците 40 120 фунта стерлинги.

● Най-добрата автомобилна състезателка в света е американката Кити Хамболтън, която успяла да развие на триколесен болид „УСМ-1 Мотивейтор“ скорост от 843,323 км/ч. Специалисти предполагат, че максималната скорост е достигнала 965 км/ч, но с несъвършените по онова време контролни прибори е било невъзможно да се отчете. Този рекорд Кити е фиксирала на 6 декември 1976 г. в пустинята Алвард, щата Орегон, САЩ.

Паромобилът (1770 г.) на Никола Жозеф Коню бил без спирачки

Революционен силует на аеродинамичен модел автомобил, предложен от инж. Вл. Шопов

КЛЮЧЪТ ЗА

В ЖИВОТА

Неговото постигане
зависи от умението
ви да реализирате
набелязаните цели

Повечето хора са погълнати от желанието да успяват на всяка цена. Има стотици хиляди книги и статии, които ни казват как да постигнем това. Но какво наистина означава да си успешен? Има ли вълшебна формула за постигането на успеха? По всяка вероятност се иска нещо повече от това да си поставяш цели и да зачеркваш задачи от списъка си.

Най-разпространените дефиниции на успеха се свързват с финансов просперитет или постигане на определени цели. Ако попитате всеки човек какво е отличителното на успеха, ще получите много и различни отговори. Някои хора изглеждат имат всичко, но това счита ли се за успех? Мнозина преследват идеята за успеха през целия си живот, поставят си целта и планират как да я по-

стигнат, без наистина да са дали отговор за себе си какво е успехът.

Двете основни причини хората да се чувстват неуспешни са:

НЕАДЕКВАТНИ ПОКАЗАТЕЛИ

по които определят кога е постигнат успехът. Изградете си достъпни системи за измерване и последователност, по които да отразявате осъществяните цели. Това осигурява обратна връзка и награди по пътя за изпълнение на задачите за постигане на целта.

Вътрешните и външните знаци са в контраст. Показателите за успех са как се чувствате вътрешно и външно. Ако имате външни резултати без вътрешна хармония, възниква дисонанс и чувство за празнота.

Преди да започнете с това, което определяте като ключ за успеха в живо-

та си, отделете малко време да обмислите собствената си позиция. За да направите това, създайте план, в който да фокусирате и контролирате себе си и живота си.

ДАЙТЕ СИ ВЪЗМОЖНОСТ

Разберете себе си и как работи животът ви. Изградете си самоуважение, умствена дисциплина и вътрешна сила. Бъдете истински и честни със себе си и с другите. Живейте успешно в съзнанието си.

БЪДЕТЕ ОТВОРЕНИ ЗА ПО-ГОЛЯМА СИЛА

Намерете повече смисъл, цели, забавления в живота. Свържете се по-дълбоко с вътрешното си аз и същността си. Вслушвайте се в интуицията си и вътрешния си мъдър глас. Засилете радостта и изобилието чрез отношение на

любов и благодарност. Знайте кои сте, къде сте и кои искате да бъдете.

ПЛАНИРАЙТЕ ЖИВОТА СИ

Когато създадете план за живота си, може да започнете да виждате възможности как да създадете живота, който искате, да осъществите мечтите си и да постигнете огромен успех. Можете да почувствате удовлетворението да имате всичко това и да се насладите на постоянния поток от даване и получаване с чувството на задоволство и щастие.

Нищо не осигурява възвръщането на енергия така, както да се научим да живеем с отворено сърце и "успешно съзнание". Помислете си, това може да ви помогне да откриете уникални възможности и никога няма вече да се оплачете или вините някого или нещо, защото никога няма да мислите по този начин. Вашите разбирания за успеха ще се променят и всичко, което искате, ще идва при вас по естествен начин, а вие ще излъчвате успех, където и да отидете.

Стагиите на любовта

Влюбването е забележително чувство, което ни вдъхновява за удивителни неща. Някои пишат стихове, други стават незаменими професионалисти в своята работа, а трети са толкова щастливи, че успяват да заразят с това чувство дори и околните.

Но често това време бързо отлетява и оставя след себе си горчиви разочарования.

Как да избегнем това? Хиляди мъже и жени всеки ден си задават този въпрос. Всеки един от тях може да намери отговора, ако се опита да разбере как обикновено се развива любовта.

Психолозите отбелязват 5 стадия в отношенията между мъжа и жената. Всеки един от тези стадия си има своите уловки и ако не успеете да ги заобиколите, ще настъпи краят на вашите надежди и планове.

ВЛЕЧЕНИЕТО

Някои наричат този етап "слънчеви игри". Партньорите си измислят все по-нови начини за ухажване, които веднага прилагат един към друг. Като правило те изпитват лекота и известна безотговорност, правейки се, че нищо не се случва.

Много хора избягват тези игри, защото предишните разочарования не им дават възможност да се отпуснат. Те живеят с постоянното чувство за страх, че "отново може да не се получи".

Но може би вече е време да престанете със съмненията и за започнете да живеете! В края на краищата, ако нищо не се получи, ще остане усещането за една мила и безобидна игра.

БЛИЗОСТТА

Това е един от най-възбуждащите етапи. Ако преди вие сте се старали да се харесате един на

друг, то сега започвате да разкривате истинската си същност. Първата нощ често носи разочарования. Оказва се, че вие включвате защитните си механизми, придобити в миналото. Така че не си струва да бързате с окончателните изводи.

На този етап е важен въпросът за подходящия момент за започване на интимните контакти. За всяка двойка времето е различно. Някои се нуждаят от една седмица, а други от няколко месеца. Главното е да направите тази крачка, когато и двамата сте готови. И не се поддавайте на провокации, ако все още не сте готови! И, разбира се, гледайте и да не закъснеете твърде много!

"СЛАДЪК ЖИВОТ"

Струва ви се, че знаете всичко един за друг. Вие сте най-подходящата двойка. Животът е прекрасен и вие сте убедени, че никога няма да свърши. Това е най-творческият период в живота на влюбените, те са изпълнени с невероятна сила, енергия и въображение.

За съжаление в този период могат да се прокраднат някои тъмни облаци. Понякога идеализирането на партньора предизвиква сериозно напрежение: "Той/тя е толкова забележителен, аз с нищо не блесна!". Успокоението настъпва, когато се забележат първите недостатъци.

КРИЗАТА

С всеки ден очите ни се отварят все по-широко. Предишният герой е свален от пиедестала и вече лежи върху грешната земя. Именно този етап е причината за раздялата на много хора.

Хората осъзнават, че не са едно цяло, а две индивидуалности. Всеки си има свои интереси и свои тайни, които не иска да споделя. Ако

съществува опасност ситуацията да прерасне в конфликт, постарайте се да обсъдите възникналия проблем. Умението да се изслушвате в този момент е вашият спасителен пояс.

За съжаление не всички противоречия могат да се разрешат. Ако се окаже, че вие имате различни ценности, то рано или късно вероятно ще се разделите. Но и в такава ситуация е по-добре да си простите, а след това с удоволствие да си спомняте за чудесно прекараните дни.

РЕШЕНИЕТО

Вие вече сте преживели кризата, свикнали сте с недостатъците на своя партньор и дори ги смятате за мили и забавни. Време е да се вземе решение. Когато всички разногласия вече са изгладени, се появява желанието за определяне на бъдещето. Тук има две уловки.

Първата е дали да оформите отношенията си или да оставите всичко така, както си е. Добре е, ако и двамата сте на едно мнение по този въпрос.

Не си струва да бързате! Ако бракът е важен за вас, но вашият партньор е далече от тази мисъл, постарайте се да разберете защо се отказва от тази крачка.

Втората уловка е желанието или нежеланието за деца. Повечето жени са склонни да се разделят с мъжете, ако те отлагат това, както напоследък и обратното се случва все по-често. Разбира се, трябва да се опитате да уговорите партньора си. Ако нищо не се получи, трябва да решавате самите вие - ще останете ли с този човек или ще се разделите?!

Страница на
Гергана АЛЕКСОВА

Най-странните
зависимости на човека

Какво понякога води до превръщането на невинното пристрастие в

маниакална зависимост науката все още не е установила със сигурност. Въпросителните остават много. Защо например дори едно толкова полезно занимание като четенето на книги също може да се превърне в мания, способна да съсипе нечий живот!? Какво остава тогава за тежките зависимости - от лекарствата например.

Международна група от психолози, са се заели да съставят любопитна статистика на най-странните зависимости, които се срещат при човека, на база на различни изследвания в различни европейски страни и Америка.

ЗАВИСИМОСТ ОТ ЧЕТЕНЕ

Психиатрите смятат, че все по-често се сблъскват с един от най-странните проблеми - нездравословната любов към четенето. Тази склонност може да доведе до заболявания на вътрешното ухо, в резултат на които човек изгубва способността си да се концентрира, у него се появява тревога, безпричинен страх и дори фобии. Зависимите от четенето хора престават да спят нормално, тъй като искат да прекарат с книгата цялото си време. Много от тях дори напускат работа.

ЗАВИСИМОСТ ОТ ЗАГАР

Въпреки противоречивите напоследък мнения мнозина все още намират бронзовият тен за безусловно красив. Може и да е такъв, но когато е с мярка. Танорексията е т.нар. зависимост от загара. Направичката потребност да стоиш на слънце, за да почернееш, води до това, че хората харчат всичките си пари за солариуми. От тази зависимост най-често страдат младите жени. За тях обаче последствията от прекомерното увлечение по "изкуственото слънце" са също толкова вредни, колкото и за всички останали.

ЗАВИСИМОСТ ОТ ЛЕКАРСТВА

Известно е, че много от децата не обичат да бъдат лекувани и всячески се стараят да избегнат лекарствата. При възрастните въпросът стои по друг начин - някои от тях дотолкова свикват с лекарствата, че ги използват дори когато няма нужда.

ЗАВИСИМОСТ ОТ МУЗИКА

Някои хора слушат музика по цял ден - у дома, на улицата, на работа, в магазина... Такава мания бързо започва да пречи на нормалния начин на живот - както в работата, така и в личния живот.

ЗАВИСИМОСТ ОТ... СЛАДОЛЕД

Едва ли ще се намерят много хора, които да кажат, че не обичат сладолед. Едни обичат сметанов, други - плодов, а трети... просто много сладолед. Има такива, които могат да изяждат практически неограничено количество. Тази аномалия след няколко години води до явни признаци на анемия - заболяване, характеризиращо се с намаляване на еритроцитите и понижаване съдържанието на хемоглобин в кръвта.

Насаме

ДИМИТЪР ИВАНОВ е шеф на парка за танцуващи мечки в Белица от 2008 г. Той и екипът му се грижат за 27 мечки, които са прибрани в парка, след като мечкадарството в България е забранено със закон.

Интервю на Искра МИЛЕВА

□ Г-н Иванов, разкажете ни за парка за танцуващи мечки в Белица?

- Паркът е създаден през 2000 г. с идеята да бъде спряно мечкадарството в България. Първоначално се започва с 10 дка, за да се види как ще тръгне работата. След като нещата потръгват, през 2003 и 2004 г. е завършен целият парк, който в момента е разположен на 120 дка. В него има 7 различни сектора - 4 големи и 3 по-малки, които са изолационни за нови мечки. През 2007 г. вече в парка са прибрани всички "танцуващи" в България мечки. Тогава се заехме и с това да направим максимално най-добрите условия в парка, с които да достигнем естествената среда на животните. Това е и основната ни цел, а и мястото на парка е избрано в полите на Рила планина, но е точно между Рила, Пирин и Родопите. Това е най-доброто местообитание на мечките.

□ Успяхте ли да върнете мечките към естествената им среда?

- Най-голямата ни радост е, че миналата зима 26 от 27 мечки заспаха зимен сън.

□ Това е успех, нали?

- Да, но изисква време. През 2009 г. имаме три мечки от Сърбия. С тях също постигнахме много бързо напредък. Те дойдоха в парка през януари, а декември същата година заспаха зимен сън.

□ Това зависи от гледачите, нали? Как избирате хората, които да се грижат за мечките?

- Гледачите наблюдават целодневно мечките. Те следят дали някоя е нещастна или отделена от другите. Задължително съобщават за всеки бой. А, когато гледачът прецени, една мечка може да бъде преместена в друг сектор.

□ Защо се налага това?

- Във всеки сектор има една доминираща мечка и ако тя започне да извършва прекалено силно характера си, започва да тормози другите. Тя започва да защитава своята площ и обикновено си избира най-хубавото място, например басейна. Оттук нататък нито една друга мечка не може да влезе в басейна.

□ Как забелязвате, че другите мечки страдат по някакъв начин?

- Най-видимото е така нареченото "танцуване".

□ Как "танцуват" и това стари навици ли са?

- Не, това е абсолютно типично поведение за всяка мечка. Когато не се чувства добре, тя започва да се накланя и да пристъпва от крак на крак, като прави две стъпки наляво и две надясно.

□ Според характера ли определяте разпределението в секторите?

- Да, в един сектор са най-силните, в друг - по-слабите, женските също са отделени, тъй като са по-дребни.

□ Каква е разликата в големината на мъжката и женската мечка?

- Женските са до 180 килограма, а има мъжки мечки, които достигат над 250 килограма.

□ Може ли само с обучение да стане човек добър гледач, или трябва да се разбира с животните?

- В кръга на шегата е хубаво поне да е виждал животно през живота си. Всички гледачи са преминали курс по хуманно отношение към животните.

□ Как преминава един ден на

Димитър Иванов:

Можем да научим много от мечките

Любимото блюдо на кафявите мецани е цацата, разкрива шефът на парка в Белица

общуване между гледач и мечка?

- На първо място, абсолютно забранено е влизането при мечките. Миналата година успяхме да преработим парка по такъв начин, за да може да се върши работата, без да се влиза при мечките. Докато гледачите слагат храна или чистят секторите, мечките се преместват в по-малки сектори. Това се прави и заради това, че идеята на парка е мечките да живеят в

максимално близка до естествена среда. Понеже все пак работим с тях, е добре и да ни познават и това опознаване става основно чрез храната. С храната на мечките се показва и че местата, от които са се страхували, не са толкова опасни. Но това се прави с ежедневни повторения.

□ Кое е любимото им ядене?

- Много харесват цаца. Тази година изядоха тонове цаца. И с нея

Мечката Лейди М - един от най-известните питомци на парка в Белица

Затова се шегуваме, че Монти е новият кандидат за трупата на Нешка Робева

се подкарват най-лесно към някой от секторите. Но общуването ни с тях свършва дотук. Мечките се хранят по три пъти на ден, като още сутринта им се оставя основното количество храна. Идеята е те сами да си я търсят през целия ден. Защото нали знаете хубавата поговорка, че човек без работа си мисли за глупости.

□ Добре, но все пак познават гледачите...

- Да, но всъщност мечките свикват с хората, които носят храна. Наистина познават шума на служебната ни кола или бързото, с което се обикаля парка. Може да реагират и на посетител, който носи храна.

□ Разрешено ли е?

- Не, абсолютно е забранено, защото по този начин мечките се връщат към поведението "на молене", а целта ни е все пак да ги върнем към дивата им среда.

□ Мислили ли сте за поколения в парка?

- Мечката предава опита на малкото си за две години в дивата природа. Тук обаче това е почти невъзможно. Затова и идеята се обезсмисля, тъй като новороденото мече няма да е в истинския смисъл диво. Едно бъдещо поколение ще бъде вечно затворено, а ние не искаме това.

□ Кои са по-интересните характеристики?

- Монти в момента е най-забавен. Той е последният дошъл в парка. Конфиниран е от частен хотел. Майка му е била убита по време на лов. Като малко мече е бил взет в хотела и е държан през цялото време в една стая. Дойде при нас с не толкова сериозни отклонения, но от него повече истинска дива мечка не става. Той се страхуваше да излезе навън. Беше нужно много време, за да му покажем, че никой няма да го набие или нарани. Първия път, като излезе, се убоде на една шипка и изпадна в паника. Но постепенно се отпусна и толкова игри видяхме от него. Бяхме му вързали една пластмасова топка и той започна да я премества около себе си. Точно като малко мече прави предни и задни кълбета. Непрекъснато се къпе в басейна. Затова се шегуваме, че Монти е новият кандидат за трупата на Нешка Робева. Боби също си промени характера. За първи път тази година се претраши да използва целия сектор. Покрай приятелството си с Чарли се осмели още повече. Най-интересното е, че той не се хвърля на бой. Нападнат ли го обаче, винаги побеждава.

□ Как трябва да се отнасяме към мечките и могат ли те да ни научат на нещо?

- Не трябва да забравяме, че като деца всички ние сме били захранени с идеята за мечката. Независимо по какъв начин или от коя приказка. Кафявата мечка е най-умното животно, което е и най-близко до човека. Само това, че предава опита си на малкото за две години, за което на човека са нужни около 16-18, говори достатъчно за тяхната комуникация.

Печално откритие:

Ето че започна второто десетилетие на двадесет и първи век.

Вкъщи има 3 телевизора, два компютъра и една книга.

В тон с времето:

“Скъпи деца, Дядо Коледа - това е тате, или съседът, или някой приятел на вашите.

Честита Нова година Уикилийкс!”

- И тогава се хвърлих върху вълка и с един удар на ножа му отрязох опашката! - казва ловджия.

- А защо не главата?

- Някой вече го беше направил преди мен.

Знаете ли, че:

Само Нова година ни дарява незабравими впечатления, които после е невъзможно да си спомним.

Първи януари... Време е да се става за вечеря.

Първи януари... 2010 г. я помня сякаш беше вчера.

Жена изпраща мъжа си да изхвърли боклука. Той излиза с домашните си дрехи и по пантофи. По пътя обаче вижда приятели и отишъл уж за по бира с тях. На сутринта оня, дето беше тръгнал да изхвърля боклука, казва на жена си:

- Нямах си идея, колко далеч са ни преместили контейнерите!

Празнична мъдрост: Каквато дозата, такава и позата.

В леглото:

- Скъпа, ти по-рано така не ми правеше...

- Скъпи, по-рано така не правех на никой...

Говорят си двама:

- Ако трябва да избераш между жена ти и манекенка, коя манекенка би си избрал?

Лекарят пита пациента:

- Ползвахте ли презерватив при последния полов контакт?

- Докторе, защо толкова зловещо произнесохте “последния”?

Доктор предписва лекарство на блондинка:

- Вземайте по две таблетки преди лягане.

- Но, докторе, това прави по 20 таблетки дневно!

- Бихте ли ми препоръчали някой добър лекар?

- Препоръчвам ви доктор Иванов! Той има толкова голяма и доходна клиентела, че може да

си позволи да ви каже, че нищо ви няма, ако наистина ви няма нищо!

- Татко, каква е разликата между човека и петела?

- Човека го скубят жив.

- Господин Дянков, защо пенсиите са толкова малки?

- Криза...

- А защо тогава броят на милионерите се е увеличил?

- Инфлация...

- Елизабет, на кого остави дъщеричката си?

- Ами оставих я пред телевизора и ѝ казах: “Докато тази дама удуши другата, мама ще се върне”.

Срещат се съученик и съученичка:

- Помниш ли как в осми клас ни хванаха да пушим в кабинета по физика?

- Да, добре, че бяхме успели да се облеchem.

Из съчинение на третокласничка: мъжете са хора, които се женят за жените. Те пият, пушат, псуват и не ходят на църква. Те са по-логични от жените, но са по-груби. Както мъжете, така и жените, произлизат от маймуните, но жените са по-малко маймуноподобни.

Две майки си говорят.

- Пък моят да вземе да купи на детето нечуплива играчка!

- Че какво лошо има?

- Всичките ми чинии изпотроши с нея!

- Съседите ми се пръснаха от завист, като разбраха, че сме си купили нови мебели!

- По какво разбра?

- Веднага подариха на синчето ми книжката “Млад дърводелец” и кутия с инструменти.

В едно село две съседки си приказват през оградата:

- Какво стана вчера при вас? Гледам - май нещо празнувахте, всички танцувахте...

- А, внучката обърна кошера...

- Тате, ще ми купиш ли колело?

- Да, когато усилията на умерената монетарна политика, основана на държавните интереси, стабилизира валутния резерв...

- Тате, защо трябва да ми казваш “никога”

толкова дълго...

Катаджийска кола се забива в дърво. От нея излизат двама полицаи:

- Толкова бързо никогам не сме били на място на произшествието!

Един с интерес разглежда бирата пред себе си.

- Какво си се умислил? - питат го.

- Седя и се чудя - това още предишната бира ли е, или е вече следващата...

В редакцията влиза млад поет.

- Какво ни носите? - пита редакторът.

- Написал съм стихотворение. Става и за текст за песен...

- Интересно... И какво е заглавието?

Еврокласици

КАРЛ ФЕРСТЕР - ПОЛША

- КУ, КУ, ПОЗНАЙ КОЙ Е?

- “Ух, аз твойта майка мръсна...”

- Прекрасно - казва редакторът. - Само това “ух” ще трябва да го махнем - на чалга избива...

На релсите лежи отрязана от влака човешка ръка. Стрелочникът минава, поглежда строшения часовник на ръката и мрачно казва:

- Пет и тридесет и четири... Пловдивският пак е закъснял...

- Каква е разликата между СПИН и пенсията?

- Със СПИН може да се живее по-дълго.

- Познай колко зъба имам!

- Е, възрастните имат по тридесет и два, но ти си още млад, може мъдреците още да не са

ти пораснали...

- Опитай все пак!
- Двайсет и осем?
- А в коя ръка?

В цветарски магазин са сложили романтичен надпис: “Кажете го с цветя!”

Нервен клиент пита продавачката:

- Добре де, как да ѝ кажа с цветя: “Ти, мръсно, ми съсипа живота”?

Знаете ли, че:

Старост е, когато при вида на гола жена ти се вдига само кръвното.

Прибира се една мутра. Жена му:

- Ще вечеряш ли?
- А какво има?
- Ами черен хайвер, трюфели и бургундско вино...

кажа.

- Е, бабо, разкажи поне началото..

Фандъковски веселия:

“Някак свикнах, че може да има реклама на автомобили в метрото, но днес видях реклама на яхти на входа на един подлез.”

- Как мислите, какво е нарисувал художникът на тази картина: изгрев или залез?

- Сигурен съм, че е залез.

- Защо?

- Защото познавам художника - никога не се събужда преди обед.

Жена се кара на мъжа си:

- Мръсник! Вечно ми даваш обещания, които

после не спазваш, кажи ми как да те наричам после?

- Наричай ме политик...

Тя:

- А вие какво работите?

Той:

- Дърводелец съм.

Тя:

- О, това трябва да е много интересно! Всичките тези длета, рендета, рашпили, маткапи, фрези, абрихти, зегета, банцизи... Знаете ли, нищичко не разбирам от това...

- Ало, клиниката ли е?

- Да.

- Алкохолизъм лекувате ли?

- Да.

- А колко струва?

- 300 лева.

- Колко??!

Вие в ред ли сте? Това са повече от 30 бутилки водка!!!

Знаете ли, че:

Известната поговорка “Сговорна дружина планина повдига” в научното изследване на доцент Тричков звучи така: “Постигнала консенсус в своето развитие група от хора лифтира масивни геосинклинални обекти”...

В чудния свят на аеродинамиката:

Защо именно жените с най-аеродинамични форми обикновено оказват най-голямо съпротивление?

- В днешните вестници пише, че МВР е обявило война на корупцията. Тогава досега какво е било?

- Примирие.

Ресторант. Службен банкет за Нова година. Една дама казва на друга:

- Ама скапани колеги имаме! Абсолютни мръсници - всички са дошли с жените си!

Иванчо казва на баща си:

- Тате, новата класна те вика в училище.

- Какво си направил пак?

- Има ли значение? Отиди, няма да съжаляваш - определено е готино маце...

Обикновена нощ. Мъж и жена в леглото, не могат да заспят - от съседния апартамент се чува бебешки плач.

Тя:

- Все още ли искаш да имаме дете?

Той:

- Да, трябва някак да отмъстим!...

Борец отива на зъболекар с много сериозен зъбобол. Сяда на стола, зъболекарят го преглежда и казва:

- Няма как, трябва да се извади!

- Ми вади, щом трябва!

Зъболекарят слага упойка и хваща зъба с клещите, а борецът се хваща здраво за облегалките на стола. Започва се едно дърпане, едно теглене... След близо едн

ночасови мъки зъболекарят най-накрая със замах издърпва зъба и го поднася пред бореца:

- Ето, най-после, ето ви зъба!

- Благодаря, докторе! Ето ви облегалките...

Знаете ли, че:

Жените са като лекарствата. Има полезни, а има и вредни. При това на външен вид по нищо не се различават.

Кажете: съществува ли Дядо Коледа? Мама казва, че има Дядо Коледа, а жена ми се смее...

Скъпо ли ти излиза зимната почивка на планина?

- Зависи. Ако отида с жена си - хилядарка, а ако отида сам - три пъти повече.

Срещат се двама. Единият пита:

- Ти обичаш ли груповия секс?

- Ами, да.

- Тогава се прибирай, там само теб те няма...

Младеж отива при едно момиче и казва:

- Би ли преспаля с мен за 100 лева?

- Не.

- Разбери ме, много ми трябва тези пари...

Здравната каса съобщава:

Във всяка болница има два вида пациенти: едните са сериозно болни, а другите се оплакват от храната.

Здравната каса съобщава:

Във всяка болница има два вида пациенти: едните са сериозно болни, а другите се оплакват от храната.

Здравната каса съобщава:

Във всяка болница има два вида пациенти: едните са сериозно болни, а другите се оплакват от храната.

Здравната каса съобщава:

Във всяка болница има два вида пациенти: едните са сериозно болни, а другите се оплакват от храната.

Здравната каса съобщава:

Във всяка болница има два вида пациенти: едните са сериозно болни, а другите се оплакват от храната.

Здравната каса съобщава:

Във всяка болница има два вида пациенти: едните са сериозно болни, а другите се оплакват от храната.

Здравната каса съобщава:

Във всяка болница има два вида пациенти: едните са сериозно болни, а другите се оплакват от храната.

ДОБРА НОВИНА
СНЕГЪТ НЕ
МОЖЕ ДА
ИЗНЕНАДА ГЕРБ
ДОРИ ПРЕЗ МАИ!

Тарган

Людмила АСЕНОВ

- Ще се видим пак догодина, а сега ви обещавам, че през есента ще може да ровите и в боклучите на Шенгенската зона!

Не знам дали сте забелязали, уважаеми, но у нас се краде много. Няма нещо, което не подлежи на отнемане. Предмет, идея, жена, за пари да не говорим, а релсите и кабелите нека ги поставим в раздел "предмети". Съществуват на света по-слабо цивилизовани държави, където кражбата се наказва с отрязване на ръка. Този варварски наказателен подход у нас не би променил нищо. Режат му на нашия чо-

аларма. Но защо го правиш? Тук никой не краде... Тогава се уверих, че нямаме никакви основания да твърдим, че македонците са българи. Това обаче беше отдавна, преди, да речем, седемнадесет години, сега нещата може да са се променили, двустранни контакти, Гюешево-Мюешево, колко му е да се добият вредни навици.

И в Полша така, братски славянски хем народ също - пред очите ми една госпожа забеляза на тротоара великолепни дамски ръкавици: фина кожа, финтифлюшки, кройка, абе бижу! Приклекна, вдигна ги и ги постави на ниския клон на най-близкото дърво. Който ги е загубил, да ги намери. Без да й минава през ум на любезната пани, че зад нея може да върви някой българин и след десет минути в хотела да подвикне на жена си: "Цуцка! Виж какви ръкавички съм ти донесъл."

Но защо прехвалваме чужденците, а унизяваме нашите хора? В самия град Париж на дъщеря ми й откраднаха колелото, заключено с две вериги и с два катинара за метален стълб пред супермаркета. В книгата си за Швейк Хашек описва как се крадат породисти кучета в Прага. Изобщо много още такива примери могат да се дадат. За кучета, за идеи, както казах... Но аз повече в България живея, та за нашите си крадци пиша.

Само за едно се чудя, като наблюдавам живота около себе си: защо, който е по-беден, краде по-малко, а който е по-богат - повече. Ако беше обратното, досега у нас щеше да е дошъл най-справедливият обществен строй, независимо как ще се казва.

ИЗСТРАДАНИ ОТКРИТИЯ:
МАКЕДОНЦИТЕ
НЕ СА БЪЛГАРИ,
А НИЕ,
БЪЛГАРИТЕ,
СМЕ ФРАНЦУЗИ

Божидар ТОМОВ

век ръката, но човекът се оправя криво-ляво от уплахата и почва да краде с другата. Добре, но в съда не потупват по рамото. Отрязват му и втората ръка, а той не е никакъв там индийски многорък бог, само две е имал до този момент. И започва да краде с крака...

Имах възможност да се уверя, че жителите на Република Македония, а там живеят хора от всякакви националности и вероизповедания, изобщо не докосват чуждото. В Охрид квартирата ми беше в тъмен, крив сокак, а под прозореца ми, най в тъмното, 24 часа престоя незавързан и заключен със седем катинара чисто нов мотороленер "Веспа". И нищо. В Скопие моите приятели се удивиха, че заключавам колата си и включавам

АКО ПРОЧЕТЕТЕ НЕЩО
ТАКОВА В УТРЕШНИТЕ
ВЕСТНИЦИ, НЕ СЕ УЧУДВАЙТЕ!

Рашко СТОЙКОВ

БОЙКО УТОЧНИ,
ЧЕ БЪЛГАРИЯ
НЯМА ПРЕЗИ-
ДЕНТ... ПЪРВАНОВ
БИЛ ПРОЧЕЛ
ПРИВЕТСТВИЕТО
СИ КАТО ГОВОРИ-
ТЕЛ НА БНТ!

УНГАРИЯ СБЪДНА
МЕЧТАТА НА ГЕРБ
ЗА МЕДИЕН
ЗАКОН: УПРАВЛЯ-
ВАЩАТА ПАРТИЯ
НАЗНАЧАВА
МЕДИЙНИЯ СЪВЕТ
ЗА 9 Г.!

ЦВ. ЦВЕТАНОВ:
ОТЛАГАНЕТО НИ ЗА
ШЕНГЕН ДОКАЗВА
ПРАВОТАТА МИ, ЧЕ
ТРОЙНАТА КОАЛИ-
ЦИЯ СБЪРКА
КАТО НИ ВКАРА В
ЕС ПРЕЗ 2007 Г.!

СЛЕД ПРОВАЛА НА
УЧЕНИЧЕСКИЯ
ПРОТЕСТ, БОЙКО
ОБЕЩА ДА ВЪВЕ-
ДЕ УЧЕБЕН ПРЕД-
МЕТ "ПРОТЕСТНИ
ДЕЙСТВИЯ"!

Да ни е честита Новата и всичко останало

Димитър БЕЖАНСКИ

Пак сме в гаража на Кирето, пак пием мастика с мезе тиквени семки и разсъждаваме за годината, която си отиде - хубава ли беше тази година или не чак толкова. За всеки от нас поотделно и за страната като цяло.

- Ами това ни беше четвъртата година в Европейския съюз! - казва Пешо. - Четвърта година! И още не са ни изгонили! К'во искаме повече?!

- Така е! - казва Гошо. - Аз много се радвам, че сме вече европейци! Гледайте ни магазините! По европейски пълни и по европейски скъпи!

- Така е... - намесва се Бухала. - Ето, например аз... Порано какво бях? Безработен! А сега съм евробезработен! Ехеее!

Всички единодушно го убеждаваме, че от ЕС няма да ни изхвърлят. И по никой начин! Нали им трябва някой, когото да сочат за лош пример!

Бухала не е съгласен с нас. Клати глава. Щото много ни се точели съдебните дела, а европейците хич не харесвали тая работа.

- Те може и да не я харесват, ама аз я харесвам! - опонира му Пешо. - Щото гледай к'во става! Съдят някакви там бандити, нали така? И им отлагат делата, нали така? А защо ги отлагат? Защото нашите бандити се оказаха много болнави! Днеска един получи бъбречна

криза, утре друг го стегне лумбагото, вдругиден на трети му излезе цирей... Е, к'во не ни харесват съдебната система европейците?! Къде са виждали те такава хуманна съдебна система?! Дава възможност на хората да се лекуват!

- О друга страна - намесва се Гошо, - вижте какви престъпници сме си отгледали! Болни и слаботелесни! Ами ако бяха здрави и яки?!

Пешо поръчва по още една мастика и вика:

- Всичко си е положително! Е, гледайте сега - световна икономическа криза... Европейците разпратят, че тая криза ще засегне всички страни! А нашият Дянков казва, няма

страшно, ние вече излизаме от кризата!...

- Ама те и европейските анализатори - прекъсва го Пешо - казват, че няма страшно! Щото, викат, за вас по-страшно - накъде?!

Всички се съгласяваме с мнението на евроанализатори и вдигаме наздравница за хубавата година, която изпратихме.

Докато ние отпиваме, Кирето излиза иззад бара, прибира празните чаши, сменя пепелниците и казва:

- Така е момчета! Много хубава година изпратихме! Много хубава, в сравнение с тая дето ни предстои!...

Прочее да ни е честита Новата година и всичко останало!

ЕВРОФЕЙЛЕТОНИ

Нова година - стар късмет

Петър СОФРОНИЕВ

Може вече да е настъпила новата година, но аз си искам стария късмет и това си е! Настоявам! Защото:

Когато започнаха големите съкращения във фирмата ни, шефът ме извика и ми каза: "Пешо, само теб не мога да те съкратя! Ще ме обвинят от Хелзинския комитет в престъпление срещу човечеството. Ти си инженер, който не можеш да различиш доилен апарат от бетонобъркачка и останеш ли без работа - за една кифла с мармалад няма да можеш пари да изкараш. Оставаш на работа за голямо съжаление!"

И съпругата ми, и тя ме зарадва с думите: "Ех, Пешо, Пешо, да не беше Дружеството за защита

на животните, на мига щях да се разведе с теб, ама как сега да те оставя, като без мен гаранционният срок на живот ти е месец, най-много два! Ще започнеш пак да ядеш само хляб и лютеница, при гладене на панталон ще му правиш по осем ръба, а като пуснеш прахосмукачката, пералнята ще гръмне. Ще се скъсат да ме показват по телевизите какъв изверг съм. Само се моля дано по генетичен път и двете ни момчета не са взели твоите таланти!"

Запознах се с персоналните си хайдуци. В продължение на дълго време те ми обираха мазето с консервите, а после свиха и автомобила ми, както обичам да наричам старата си шкодичка. Откриха ме самите айдуци и много гневно ми

заявиха, че вече с моя собственост няма да се занимават, щото сам Комитетът за закрила на човешките правата щял да ме докладва в Брюксел и да настоява да бъде осъден, понеже с моите пресолени консерви (тези, дето те са ми откраднали) съм им бил разбили бъбреците. И изобщо, понеже консервите ми били станали много солени и много постни, а шкодичката се нуждаела от ремонт, на стойност нов опел, престават да се занимават с моя собственост.

Та спасиха ме разните граждански движения и от уволнение, и от развод, и от кражби - по тая причина най-наистинно съобщавам, за да се знае: Нищо, че е нова годината, искам си стария късмет!

Пенчо МУТАФЧИЕВ

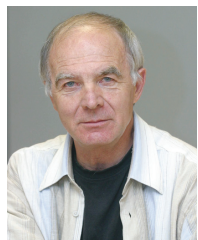

Вечният послушко

От редактора

Народ без самобитност

Борис ДАНКОВ

“Народ без своя национална култура и самобитност не е никакъв народ” - това са разбрали преди повече от 200 години нашите възрожденци и патриоти, родолюбци. Проумял го е гъркоманът Васил Априлов, който захвърля елинофилството и се втурва да създаде Габровското училище, за да буди българската народна сваят. Провидял го е туркофилът княз Стефан Богориди, който завещава собствената си къща и 10 000 гроша за построяване на българска църква в Цариград. Разбрал го е русофилът Найден Геров, който мълчаливо и всеотдайно трупа скрижалите на своя “Речник на българския език”, за да съхрани самобитното словно богатство на майчината ни реч.

Знаели са го нашите просветители и книжовници, строители на българската духовност, зографи

и иконописци, а в по-ново време - ваятели на националната ни живопис и словесност, създатели на родния театър и музика, кино - сътворили непреходни творби с отпечатъка на българската самобитност.

Но не го знаят и едва ли някога ще го разберат днешните запалени поклонници на попартата и лаф стайла, на реалити шоуто и чалгата, които ни заливат отвсякъде със своите пошли сурогати и субпродукти, снобски подражания и посредствени маймунджилъци. Вече сме обръгнали на махленския цинизъм и простотиите, с които ни облъчват телевизионните канали. Приели сме да ни “промиват” с американски екшъни и турски бози; да ни “образоват” със стивънскингзовци и даниелстийловци, а медиите да ни пробутват лигави пикантерии от житие-битието на чужди и нашенски “звезди”.

Това едва ли щеше да е така, ако в националния ни менталитет освен работоленото овчедушие и посредствения снобизъм имаше малко повече достойнство и усет за “различност”, за самобитност, без което един народ остава такъв, какъвто някога го е описал дядо Славеиков: “Не сме народ, не сме народ...”

ГЛОБАЛИЗАЦИЯ

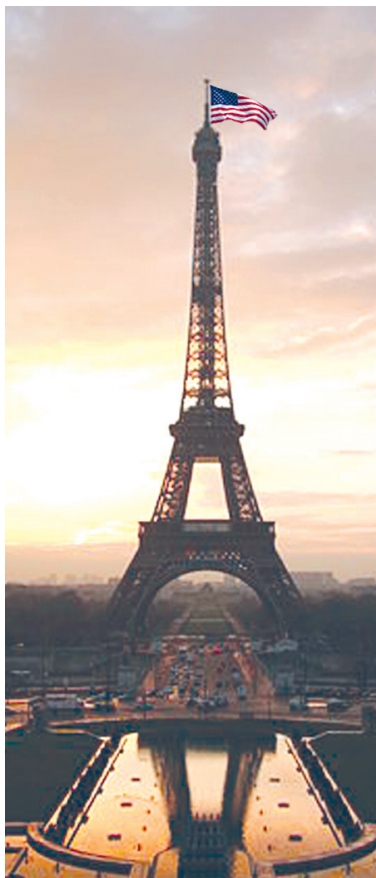
Холивуд превзема и Франция

През 2010 година френски кина са били посетени от 205 млн. зрители, което не се е случвало от края на 60-те години на миналия век, съобщава радио “Еуро 1”, базирайки се на информация от

Националния център за кинематография на Франция. Независимо от кризата миналата година е била рекордна за френските филмови салони както по броя на прожекциите, така и на зрителите.

Но френският ентузиазъм от този рекорд като че ли спира готук, тъй като в първата десетка на най-гледаните филми във Франция през 2010 г. влизат 7 американски суперпродукции. Сред тях са такива филми като нашумялата семейната грама, екшън, фантастика и психологически трилър “Генезис” на режисьора Кристофър Нолан, с участието на Леонардо ди Каприо и Марион Котийяр, а също така вампирската сага “Здрач 3: затъмнение” на Дейвид Слейд, с участието на Робърт Патинсън.

Специалистите припомнят, че благодарение на предпочитанията от държавата френската култура през последните години запазва своите позиции. Годишно във Франция се произвеждат около 200 филма, издават се 600 романа. Над 150 културни центрове и 283 езикови аleanса пропагандират франкофонията по света. Въпреки това - брой се крайният резултат, заключават културолозите, като отбелязват безпрецедентния наплив на американската културна инвазия.

ПРЕМИЕРА

Нова книга за Николай Хайтов

“Николай Хайтов и спорът за гроба на Васил Левски” е озаглавена най-новата книга на доц. Ивайло Христов. В нея известният литературовед проследява дългогодишния спор на големия български писател за гроба на Васил Левски в църквата “Св. Петка Самарджийска”. Той се спира на “началните опити за откриване гроба на Апостола”, като документира първите свидетелства за тях - от Освобождението до наши дни. Разглежда подробно

Ивайло Христов

но извършените разкопки през 1956 г. в църквата и перипетиите около тях, свързани с изгубването на предпологаемите тленни останки на Васил Левски. Детайлно анализира полемиката, с която Николай Хайтов се включва в спора за гроба на Апостола, неговите аргументи срещу мит и вите на проф. Стамен Михайлов и останалите учени и архе-

олози, специалисти. Подробно са описани “археологическите аспекти на дискусиата”. Важна част в книгата заемат “историческите свидетелства за местопребиването на Левски”, които хвърлят светлина върху различните версии и тяхната достоверност.

Особено място в изследването е отредено на “научните” спекулации около съдбата на костите на Дякона; машиниите за “приключване на дискусиата”. Целта на новата книга е не само да назова истината за полемиката около гроба на Апостола, но и да наруша мълчанието, с което противниците на Хайтов се опитват да погребат спора за него, сподели специално за ДУМА доц. Ивайло Христов.

ГАСТРОЛ

Британци играят „Римска баня“ в София

След изключително успешна премиера в Обединеното кралство британската постановка на пиесата “Римска баня” ще се играе и на сцената на Народния театър тази година, в която се навършват 70 години от рождението на Станислав Стратиев. Представлението са на 16 и 17 януари от 19 ч. на камерната сцена в НТ “Иван Вазов”, със субтитри на български език, научи ДУМА от мениджъра “Публични комуникации” в Британския съвет Гради Граев.

Пиесата се представя от “Гологан продъкшънс” и Театър Аркола и гостува в София със съдействието на Британския съвет. Творческият екип ще проведе с българските си колеги и два уъркшоп - за stand-up comedy и за работа с преведени пиеси, които се организират за първи у нас.

Премиерата на “Римска баня” на британска сцена е през април 2010 г., осъществена от утвърден сценичен екип. Адаптацията е на Джъстин Бутчер, признат майстор на политическата сатира и многократно награждаван писател, автор на хитовите “Иди в Газа и изпий морето”, “Людостта на Джордж Буш” и “Скарамуш Джонс”.

Художникът по осветлението Тим Маскол работи за световноизвестното шоу на Дерен

СНИМКА ОТ САЙТА НА ТЕАТЪР АРКОЛА

Браун, а композиторият Гари Йершон е автор на музиката на най-новия филм на Майк Ли “Поредна година”, награден на последния фестивал в Кан. В актьорския състав участват известните актьори Дейвид Шаал, Лойд Уулф, Ифан Мерегит, Рона Крокър, Бо Пораж. Отзивите в британската преса са повече от впечатляващи. Постановката е реализирана с подкрепата на министерството на културата, Българския сити клуб и българското посолство в Лондон и с даренията на сър Том Стопард и Кирил Саксбургзотски.

ДЕБЮТ

Екатерина Раденкова рисува Аляска

На 14 януари в галерия книжарница “София прес” младата художничка Екатерина Раденкова ще открие своята дебютна изложба “От Аляска до Аляска”, в която ще покаже свои живописни платна от екзотичния американски щат.

По време на няколко сина пътувания из Аляска открих нов свят, далеч от градската среда, където човекът и природата де-

лят едно пространство. Но не човешкият, а дивият свят там владе територията и определя правилата на същест-

Пейзаж от Аляска

Екатерина Раденкова

вуване, споделя Екатерина Раденкова, като пояснява, че е избрала именно тази тема за дебютната си изложба, тъй като усеща

нето за хармония от Аляска е провокирало серията от нейни картини. Екатерина Раденкова е родена през 1985 г. в София. През 2004 г. завършва Националното училище за изящни изкуства “Илия Петров”, а в 2008 г. - Националната художествена академия. Има няколко участия в групови изложби. През 2003 г. - в експозиция на Британския съвет, през 2007 и 2008 г. - в изложби на галерия книжарница “София прес”, а през 2010 г. - в галерия “Академия” и резиденцията на посланика на САЩ. Изложбата ще е отворена до 28 януари т.г.

П о е з и я

Нови стихове от Йордан Милев

От години

Нещо все не ми достига.
От години аз съм жаден.
Много пътища изминах,
но ми липсват още стъпки.

Удар на крило ме буди.
Вик на пъпка се обажда.
И додето цвят открива,
птицата е отлетяла.

В своето сърце аз нося
много светове и ери.
Ала в тоя свят не виждам,
кой къде ще ме намери.

Аз ли съм или пък някой,
вместо мен сега говори.
Даже да се спра пред ага -
няма кой да ми отвори.

Няма да дочуя всички
думи, казани за мене.
И на Северния полюс
с поглед Южния ще търся.

Днес за утре си мечтая.
Чакам през деня звездите.
Дар е любовта, но няма
нещо вечно и в мечтите.

Няма, няма... тази дума
с изгрева ме озарява,
че голямото богатство
в нямането си остава.

РИСУНКА Ю. СЕМЬОНОВ

Губиден

От какво бе тази сила!
Чак от Гоби до Синай
скитах се като камила,
друг път като камилар.

Ходих, питах с ох и ах -
същият какъвто бях.

Но веднъж преди да ахна,
сред една пустиня тяхна
се помолих на Аллах:

- Боже, от небе свещено,
аз те моля най-смирено,
да ме кръстиш Губиден!

Вярвайте или недейте,
с други богове живеете,
но така дочух над мен:

- Аз не знам с кого, къде ли
скита в този свят широк...
Но накрая ти спечели
да се срещнеш и със бог!

Южен вятър

Харматан е южен вятър.
Той бере душа в Сахара,
а опашката му е от пясък.

Бавен е като камила,
но когато се разсърди,
градове с копита рие.

И под облаци от дюни
бавно времето потъва
в раковини и корали.

А ф о р и з м и

Пак бодли по пътя

Животът ти започва от деня, в който осъзнаеш
това. И завършва, преди да си се възползвал от
това, че го знаеш.

Онзи, който се стреми да превърне някого в част
от своя живот, не мисли какво ще чувства, когато
тази част реши да поеме самостоятелен живот.

Човекът вече е толкова лош, че обезсмисля съществуването на дявола.

У всеки човек има нещо божествено, у твореца
то е в действие.

Пространството имало пустини... По-лошото е,
че и Времето ги има. Ето, откога прекосяваме една,
та и камилите ни умряха от жажда!

Когато престанат да воюват срещу теб, значи,
че те няма.

Защо така често отскачам до детството си ли?
Ами там е градината на спомените, в която винаги
е пролет.

Обичам кучето заради необяснимата му привързаност
към човека. Ала не мога да му простя готовността
да приеме униженията на тази неравностойна
дружба.

Житейският успех на човека наподобява орех в
шепата му - всеки момент може да се окаже празен.

Другият винаги е пречка. Дори и когато те гледа
от огледалото.

Празният житеен клас може да претендира единствено
за място в сламата.

Учат мъдрия, че трябвало да отстъпва на простака
- мир да бъде. И не проумяват, че такъв мир
развъжда простаки. Цели континенти от простаки...

Не само куфарите имат двойно дъно. Имат го и
човешките сърца. И там са скътани онези тайни,
които не минават през митницата на доверието.

Вярно: младостта е глупава, глупава, глупава...

чак да те досраме от нея! Ала как си готов отново
да я имаш!

Ако някога, за да влезеш, е трябвало да си отвориш,
сега трябва и да си отключиш.

Винаги когато видя вързано куче, си припомням
думите на Диоген, че подир смъртта си човекът се
вселява в куче.
И почти безпогрешно разпознавам какъв човек
води на кашка ранобудният стопанин.

Красивите глави не се тревожат за прическите си,
както красивите прически нехаят какво има под тях.

Щом за едно нещо има две истини, трябва да се
потърси третата.

НА СЕЛО

Срещнах една много стара женица, която едва
познах.
Синът ѝ отдавна го няма - там е, където е и
моята майка.
Ние, все още живите, се прегърнахме като майка
и син.
На раздяла тя ми поръча да си идвам по-често.

Понякога се питам за какво ми е душата, като
у нея остана единият страх?

Ти, който пишеш, недей забравя и това:
Ако някакъв текст достигне Бъдното, то ще
попита какво е написано, а не кой го е написал.

И едnodневката може да възкликне: Цял живот!...

Най-често първата дума, която човек научава, е
"мама", но онази, която никога не престава да изговаря,
е "искам".

Ако дадеш на ближния едната от двете си ризи,
печелиш уважението на обществото, ако му дадеш
единствената си риза, губиш и ризата, и уважението.

Въпросът "Ти чуваш ли се какво говориш?" е
винаги основателен.

Историята, написаната, не е миналото ни, а
представата ни за него.

Ц

ВЕТАН СЕВЕРСКИ е роден на 9 януари 1941 година в с. Ставерци, Плевенско. Завършил е българска филология в СУ "Св. Климент Охридски", работил е в редица вестници и списания, във Военно издателство и отново като журналист. Издал е двадесетина книги за възрастни и деца, сред които: "Син на светлината" - роман, "Папилата на петела Павел" - приказен роман, "Смъртта на боговете" - фрагменти, "Царски приказки", "Приказки за разказвачи на приказки" и "Бодли по пътя" - житейски формули". Утре писателят закръгля юбилейната си годишнина. Цецо, честито!

Омразата никога не се облича красиво.

Както и да залостваш портата, пътят на Времето минава и през твоя двор.

Всяка жена е омъжена не за онзи, който трябва.

Ако искаш да разбереш какво ти предстои, разгледай добре онова, което си отминал.

При нас, българите, корените винаги могат повече от крилете.

Често онова, за което не може да се говори, не е това, за което трябва да се мълчи. И границата между тях не е тяхното различие.

И идва миг, когато проумяваш, че грешките разкрояват живота. Ала се чувстваш вече стар за грешки.

Когато лъжеш (или твориш), помни, че публиката приема по-пълно невъзможното отколкото недостоверното. Най-убедително звучи стопроцентовата лъжа.

Красотата е добре дошла във всички епохи. Беда е, че ценителите гледат на нея предимно като обект за похищение.

Какво очакваш от човечество, което през хилядолетната си история още не е проумяло, че мисленето е най-великото постижение?

През годината, когато бе инагурясан първият европейски президент Херман ван Ромпуй, в най-югоизточната най-външна точка на Европейския съюз - между българското селце Резово и Република Турция - на мястото на формената гранична полиция, църкна ромски пост - ромпост.

Единствено местното население отказа да приеме за нормално, че покрай непристъпните стълбове на граничната бразда, където някога постоянно протичаше променлив електрически ток, изведнъж се проточиха цигански каруци - жилав несъкрушим фортпост на прииждащата демокрация. Хората, дето десетилетия бяха живели в унаследена изолация от собствената си държава, изпитаха свенливото неудобство на отшелник, който трябва да се примири, че свещеното му убежище се превръща в туристическа атракция.

Гледката беше величествена. Подир ясната, непомръкнала табела: "Гранична зона. Border Area.", приканващо зееше изтърбушеният портал на граничните войски, а от фургона на липсващите граничари се носеше тънък, специфичен цигански дим. Муризмата удряше после: възкисела, кипнала от жегата конска пот, разтворена с другата, човешката безкрайна роса на мурავите дървосекачи, към които лятната топлина нямаше никакво отношение. Здравите, бликащи от трудово постоянство тела, ухаеха едновременно през всичките годишни сезони.

Нито коренните жители (рогени в съдбовно съжителство с не по-малко вкоренените из тия земи цигани), нито пришълците (теглени от магнетата на това забутано източноевропейско парче действена територия), можеха да предвидят бездънното проявление на всеки циганин сред отвореното и глобализирано катунарско общество.

Най-старият и опитен циганин контролираше дървесната сеч. Авторитетно и авторитарно, ала напълно демократично, пропускаше натоварените с окастрени трупи каруци - право от ръждалия фундамент на граничния фургон. Този преброителен орган старателно чегърташе чертички върху омазнените страници на още по-лекъосан и прокиснал тефтер, който не се разпадаше не заради жилавата амбалажна хартия, а от невъзможността във влажните цигански глани да протече каквато и да е химическа реакция на разграждане. Такива ръце бяха орисани само да създават!

В един слънчев ден на тази година, историческа с избора на първия европрезидент Х. В. Ромпуй, циганският старейшина - стожер на законната дървосеч - цъфна като детелина в изоставения караулен фургон с нова-новеничка униформа на лесничей. Масленозелената куртка направо си беше ушита, за да се слее с мургавината на едно гледжосано тяло, което, подобно на хамелеон, можеше да придобие всякакъв оттенък в зависимост от грехата, която го е обгърнала.

Царствената униформа на горския (тъй просто-народно наричаха държавната началническа длъжност лесничей) имаше поне шест части: куртка, панталон, риза, чепици, шапка и колан. Само ризата не се виждаше върху преобразеното, стегнато, строино, внезапно изпнато тяло на най-стария и обигран цигански ръководител, който, воден от прастария нагон на своята раса, нямаше как да не се изпъчи с лъскавата си премяна, защото кому е потребна новата вещ, ако не се изфукаш с нея? Въпреки юлската жегата куртката бе закопчана до последното златно копче, оплетено в невидимата прежда на слънчевия паяк.

За една държавна граница дължината на спусната бариера престава да бъде забранителен проблем от мига на нейното изчезване. Тук изчезналото, премахнатото бе представлявало не просто пречка за движение върху неосъществения шосеен път (или умишлено стеснена военна полоса, където Варшавският договор и НАТО не биха се разминали даже във внезапен пацифистки поход). То криеше от нежелани погледи, че изроненият, изпосталал участък свързва с предизвестения край на самата държава - студена броеница камъни, нанизани в устието на река Резвая. Усмирителният гердан над малтретираната Резовска река - едновременно унижен за двете съседни държави България и Турция - не можеше да възпре кроткото, упорито и непределно движение на хилядите кубически метри непростанна вода, която всеки миг отмиваше дори спомена за жалки милитаристични приумици, прицелени в брегова застиналост.

Там, където има цигани, границите никога не са застинали, камо ли на изоставен от държавата пропускателен пункт. Внезапно подмладеният цигански тартор, още от първия ден на униформеното си преображение, повече не се изтъпани върху вехтия фургон. Горд, издължен и зелен, той застина като богомола край осиротелия стълб, който вече и не чакаше никаква оглозгана бариера. Сега ръцете на униформения мъж бяха свободни от издайническият тефтер. Изплуваше ли поредната каруца с дърва, великодушно махваше "Минавай!", и в този безмълвен жест се съдържаше неизреченото: "От мен да мине, бачкайте, изпотявайте се, няма какво толкоз да ви запишвам, моето е вече друга работа. С тази униформа не заслужавате и да ви приказвам..."

Ала проблемът се изтъркули не откъм скрибуцането на претоварените каруци.

Още от началните минути на новото му само-назначение на мястото, където доскоро граничните

полицаи (а малко по-отдавна войничетата от резовската застава) спираха всичко живо за проверка и го пропускаха едва при явно съвпадане между човек и документ; още тогава прииждащите коли и пешеходци се струпаха в колона. Мина време, докато осъзнае, че през смъкнатите стъкла шофьорите пъхат току под носа му някакви карти. Почти всички поздравяваха учтиво и докато той успее да отвърне, идващите отминаваха. Видно бе, че го признават за контролно лице и то не на дървени трупи в конски каруци. До вечерта не мръдна от поста. Безкрайната върволица не секна. Безропотно, чинно, преминаващите показваха документите си за самоличност, някои се извиняваха, че не ги носели в момента, но той щедро махваше с ръка.

По мръкнало усети умора сякаш наистина цял ден бе въртял брадвата. Ала мисълта му дъбнаше като бургия. Никак не бе случайно, че хората го възприемат за орган на официалната власт. Години наред при този граничен участък пиле не можеше да прехвъркне без съответното разрешение от най-горно място. После режимът се бе смекчил - държавата минала накъмто Европейския съюз, защото Съветският бе пропаднал като окепазен, разнебитен катун. Циганите сами виждаха, че военните бяха изчезнали. Върху гърбовете на новите

От Ромпуй до ромпост

ДИМИТЪР
ТОМОВ

униформени бе написано "Гранична полиция", а едрите, бели букви в тъмното святкаха, ако върху им паднеше лъч.

Неусетно вечерта премина в нощ, а нощта погълна муравите дървосекачи. Най-старият, опитен и мъдър циганин приседна край неизменния огън, озарен не просто от играта на живия пламък. Дали от магическата униформа, дали от тялото му, просмукано с достолепието на служебната греха, дали от туй, дали от онуй, рехавият мрак разбули неосъзнавана до този миг мисловна завеса. Прокълнатата циганска съдба Му пращаше знак и Той бе Избрания да победи отруденото си племе към ново Начало.

Шиято мастича притичваше като нестинарка над разжарените възлени. Дъхавата течност вливаше в жилите му допълнителна яснота, която напираше да излезе през туптящата, изпъкнала вена на росното му чело. И той се възправи: нереален, уголемен от пламъците мъж, чиято още по-великанска сянка се сливаше с мрака на Странджа планина.

- Братя! - пукотът на гласа му надви огъня. - Нашето време дойде! Настъпни моментът да завзем истинското си място при демокрацията...

Безмълвният ореол от десетина чифта очи разпъждаше мрака като халка от паднали звезди.

- Братя - възвемаше се гласът му над прокудената нощ. - Всеки може дърва да сече, но кой ще пазим границите на Майка България и на обединената ни Европа? Кой ще бди да има ред, законност и справедливост, ако не ние, национално отговорните цигани?...

На другия ден каруците не помръднаха от граничната бразда. Празните платформи напомняха разбъркана барикада, чиито защитници бяха изоставили внезапно, най-вероятно, за да оцелеят, защото труповете не се забелязваха. Живите стопани се появиха подир още няколко дни в неузнаваем, ала напълно разпознаваем вид, тъй като сега цялата бригада бе комплектована в одежди с надпис на гърба: "Гранична полиция".

Новоизлюпените пазители не губиха никакво време. Върнаха бариерата и оттам насетне работата се улесни. Както някога, проверките си тръгнаха и в двете посоки: при влизане в малкото гранично селце Резово и на излизане от него. Глобите също не закъсняха. Нарушителите без документи плащаха като попове на изпечените блюстители на възстановения закон.

Местните жители хич не се учудиха на новопокръстените полицаи, стигаше им, че районът отново е защитен. А че защитниците бяха доскорошните цигани-дървосекачи - кой знае, може правителствената власт нарочно да ги е оторизирала под прикиритие. Или пък брюкселските комисари тъй да са наредили.

Когато една беля е циганска, тя непременно се разраства от един момент нататък. Календарната менливост погълна юли и преля в август. С атмосферните температури растеше лепкавата мъгла, че нейде на юг, в един от забутаните ъгли на държавата, група цигани се е свряла като в тръвен кошер и жужи с пчелното постоянство на истинска

гранична полиция. Слуховете избуяха чак до най-високите етажи на онуй вътрешно министерство, отговорно не толкова за външните граници на малка България, колкото за гордата неприкосновеност на прясно разширения Европейски съюз. Опасността идеше тъкмо от западната част на континента - тъмна като атлантически облак и непредвидима с точното местонахождение къде ще облекчи стискания порой. Самият Президент на безвъзвратно набъбналата Европа - Херман ван Ромпуй - пращаше съгледвачи да забележат докъде се е съчленил сам със себе си старият, неизтощим континент и като как се съхраняват такива граници - прескочили от щампите по картата върху реален географски релеф на Изток, който непременно трябваше да е достоен за компасния си близък на Запад.

Страшната думичка "мониторинг" връхлетя чрез триглавата педантична плът и кръв на истински брюкселски комисари, чиято крайна цел бе да попаднат тъкмо в най-югоизточната най-външна точка на ЕС - българското селце Резово. Най-вътрешното министерство, бранецо най-външната, макар и тревясала, гранична бразда, трябваше да предотврати срамната за пред чужденци гледка: върлуваща като църква бригада предрешени цигани-полицаи.

Към селцето Резово, откъдето и да тръгнеш,

пътят накрая е един и същ. Шосето - олюспено като изоставена змийска кожа, сбръчкано и пълчиво, скачащо като крастава жаба, все по-тясно и все по-скрито - стъпкан хербарий от пътека на диверсант. По такъв трасеен апендикс, изначално планиран не за движение, а за сяло черво между съседни държави, няма как да пристигнеш по-пръв. Европейската троица комисари застигна припрения български авангард с разлика от четвърт час. Евросъгледвачите и не подозираха, че стъпват на бариерна точка с шейсетгодишна давност: мястото, което трябваше да инспектират, бе нацелено и отцепено преди шест десетилетия от друга тричленка - пак комисари, ама съветски.

Циганските полицаи си бяха тук.

Най-старият, опитен и праволинеен циганин, съмоотвержено посрещна нечаканите гости. Той не знаеше точно защо са дошли, ала първичният, смътен инстинкт за оцеляване, свързваше мислите с нетрепващото му поведение. Учувите пратеници на европейския президент изричаха името на своя патрон - Х. В. Ромпуй - с напращава и някак си извинителна постоянност, докато най-накрая циганският вожд схвана и взе сам да повтаря:

- Ром - пуй. Ром - пуй. Ром... А-а-а, значи ROM. Щом се казва ром, значи е от племето. И този Ром-пуй е президент на цялата Европа?! Значи си имаме наш президент, както в Америка черните си имат Барак Обама?...

Лъчезарната словоохотливост на мургавия униформен началник явно пленяваше чужденците, а истинските представители на българската държава на власт усецаха, че само с мъчаливото си бездействие можеха да помогнат невероятната циганска мимикрия да не бъде разобличена. Европейските комисари видимо одобряваха, че тъкмо ромите пазят Европа на такова затънтено, диво място и въпросите им не спираха. Вдъхновеният, стегнат, превърнал се в център на внимание цигански вожд, все по-разпалено обясняваше:

- ...Откога сме тука, ли? Е-хе-е-е, от хиляда години, тогава ромите ни казвали. А пък отколе столица ни е вечният Рим - Рома Бене! На север, през Дунавската река, цяла държава Романия нарекли на нас... Със Земята върти се и племето по целия свят. И проблемата ни е стара като света, щото циганите сме неразделни от останалите човеци, само докле се родим. Там, само там, в утробата най-отначало, всички сме равни! Подир раждането хората стават различни и нашето племе най-добре го усеца. Тази дърта Европа гълта още и още земи, като млада циганка бременее с нови народи. Затуй ще я пазим тази трудна Европа - тъй браним и нашта си чест, на племето що вижда достойнство, само кога е негръкнато да живее...

Дългият ясен августовски ден преваляше. Чуждестранните на блюдатели наблюдаваха наблюдателната просека - прочистена от всякаква растителност ивица с двайсетина метра широчина; непомръкналата дължина се сливаше с конуса на припадащия зрач. Ръждалияте лъчи на залеза гаснеха върху грипавата бодлива тел на едно заградително съоръжение - огромно, протяжено и вечно - по ирония на съдбата, преживяло системата, която трябваше да съхрани. Сега безстрастните очи на европейските комисари съзерцаваха най-югоизточната най-външна точка на Европейския съюз, а в мислите им се спущаше по-тъмен и от нощта въпрос: свършваше ли на това място Европа или оттук започваше?

Август - ноември 2010 г

* Името на президента на ЕС Хенрик Ван Ромпуй в разказа е изписано според транскрипцията, възприета от писателя

Душеспасения ради да се потрудим

ИЛИЯ ПЕХЛИВАНОВ е роден през 1941 година в село Горни Върпища, Дряновско. Завършва Априловската гимназия, а по-късно - българска филология в Софийския университет "Св. Климент Охридски". Работи от репортер до заместник главен редактор в изданията "Средношколско знаме", "Народна младеж", "Антени". В момента е главен редактор на в. "За буквите, О писменехъ".

Автор е на документалния роман "Преображения Матееви", "Богородичен хляб", "От селските черкви на Предбалкана до френската столица", "Ти от кои си. Песните на Ирина Богданова от Царева ливада". Съставител е на сборници с разкази на очевидци за Април 1876. Член е на Съюза на българските писатели.

Интервюто взе Борис ДАНКОВ

- Кои са българските календари, които ще останат в националната ни летопис?

- Календарите са много съществена и разпространена съставка на българската възрожденска публицистика. Те не са книга, която може да се потули някъде. А през цялата година са пред очите на колкото се може повече хора. Да припомним за Христо-Дановия "Летоструй", който е своеобразна енциклопедия и за неговото "Старопланинче" - календар за 1856 г., за Календара на Велко Королев от Панагюрище, в който за първи път се известява за Кирило-Методиевския празник - 11 май.

Единствен по рода си е Календарът за 1875 г., който Христо Ботев отпечатва в Карабеловата печатница "Свобода". В този изключителен паметник той собственоръчно в самата типография вписва редом с древните християнски светци и борци за национална свобода, като достига до рядкото съчетание "Св. Ангел войвода". И светец, и войвода! А на датата 9 март редом със светите 40 мъченици от Севастия е представен и ВАСИЛ ЛЕВСКИ МЪЧЕНИК. Един-единствен екземпляр от този календар се съхранява в Софийската народна библиотека "Св. св. Кирил и Методий".

В Календара за 1877 г., издаден в Болград от един бъдещ опълченец на име Танас Киров, вече е вписан като светец и самият ХРИСТО БОТЕВ.

- Вестник "За буквите" издава за шести път свой стенен календар за 2011 година. Кои са главните годишнини в него?

- Сто и деветдесет години се навършват от рождението на Георги Сава Раковски - зачинател на националната ни революция, балкански дипломат, писател, издател на книги, списания и вестници, етнограф, езиковед и просто Голям българин.

Второто главно събитие е 150-ата годишнина на Сборника "Български народни песни" от Братя Милади-

Длъжни сме да оставим в наследство на нашите потомци онова, което сме приели като наследство от предишните поколения - казва писателят Илия Пехливанов, главен редактор на Кирило-Методиевския вестник „За буквите-О писменехъ“

нови, което ни застава категорично да припомним защо те са именно "български", а не някакви други. На нашия календар поставяме корицата на първото издание от 1861 година, осъществено с подкрепата на големия хърватски славист Йосип Щросмайер в Загреб.

Остава да добавим като съществено културно събитие и 100-годишнината на Съюза на народните читалища, създаден от проф. Иван Шишманов и други бележити българи преди столетие, чието дело е живо и до днес.

- Календарът представя репродукция от стенописа "Тайната вечеря" в Боянската черква. Защо именно от тази фреска?

- Защото тя изобразява единствена по рода си сцена, където на трапезата на апостолите има хляб, чеснов лук и ряпа. Това сваля на земята небесните жители и наистина предхожда със столетие Реформацията и Европейския ренесанс с някои бозомилски мотиви. Боянската черква е вписана в Листата на световните културни паметници в Луксор през 1979 година. Изследвана е от Андре Грабар в дисертация, отпечатана през 1924 г. в Париж на френски език и все още непреведена изцяло на български.

Поместваме именно тази фреска, понеже главно културно събитие за следващата година е XXII международен конгрес по византология, който ще се състои в Софийския университет от 22 до 27 август. Вестник "За буквите" подготвя специален брой, който ще бъде раздаден на участниците в конгреса. В него ще бъдат представени най-значителните днешни изследователи на Средновековието и неизвестни фрески от Унгария, Албания, Гърция, както и новоиздадения 10-томен Лицев летописен свод от XIV век, в който близо стотици миниатюри представят българо-руските взаимоотношения от X до XVIII век.

- Тази година се навършват 800 години от Събора против богомилите, който цар Борил свиква в Търновград. Това събитие също е отразено в календара.

- Да, на 11 февруари 1011 г., точно на Празника Неделя православна, търновският владетел свиква този събор с цел да осъди богомилската ерес, като наказва десетки нейни представители. Отделна секция на предстоящия конгрес ще обсъжда богомилството, понеже напоследък интересът към него като "българска следа" в духовността на Европа се засилва, появяват се нови изследвания във Франция, Полша, САЩ. Малцина обаче признават неговия български произход.

Съборът е документиран в Съборник на цар Борил (наричан още Борилев синодик) - най-богатият исторически паметник на българското Средновековие, който се съхранява в Народната библиотека "Св. св. Кирил и Методий". Факсимиле от този документ е отпечатан в Календара заедно с кратка справка за самия ръкопис.

Преди месец в Университетската библиотека бе представено пред много учени, студенти и граждани новото издание на "Борилевия синодик" - дело

ЛЕТО
2011
от Рождество Христово

УНИВЕРСИТЕТ ПО БИБЛИОТЕКОЗНАНИЕ
И ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

**ЗА БУКВИТЕ
О ПИСМЕНЕХЪ**
ИЗДАТЕЛСТВО „ЗА БУКВИТЕ - О ПИСМЕНЕХЪ“

Народна библиотека "Дондуровски" - София

Факсимиле от календара, чийто съставител и издател е Илия Пехливанов

на проф. Анна-Мария Тотоманова, проф. Иван Божилов и Стефан Биярски.

- След документалния роман за "Преображения Матееви" могат ли да се прибавят нови штрихи към образа на Отец Матей?

- След като книгата бе отпечатана в 20-хиляден тираж през 1981 г., по различни пътища събрах още толкова материали за едно второ разширено и допълнено издание. Очаквам някои днешни "добродее" да помогнат с пари за това. Ако наистина го считат, както казват студентите на гоц. Пламен Митев в Историческия факултет на Свети Климентовия университет, за "истински пуч". Най-много ме радват момчетата от неговото родно Ново село. Едно от тях призна: "Абе цели две нощи не съм спал да ти чета книгата!". Повече от всякакви рецензии и отзиви е това наистина. Младият кмет Христо Христов, без да е слушал какво говори писателят Антон Дончев, с верен вътрешен усет уреди до петстотингодишния гръб на площада гяро и внук да засадят млад гръб и той - за изненада на лесовъдите - залови корен. А Тошко Георгиев, който снабди с интернет връзка десетина околни села, подготви с компютър рецитал с един търновски артист половинчасов аудиовизуален спектакъл на голямата местна черква, който е по-ценен дори и от спектакъла "Звук и светлина" на Царевец. Неотдавна на честването на 140-годишнината на местното читалище "Наука", кръстено от Отец Матей, бе решено то да го приеме за патрон.

- Върху каква нова книга работи сега писателят Илия Пехливанов?

- Един късноновоприет член на Вазовия писателски съюз е имал възможността да не си губи времето в изясняване на междуличностни отношения, а е синтезирал в седем книги писаното по разни вестници и списания през цели пет десетилетия. Най-важното от тях е второто допълнено издание "Ти от кои хора си. Песните на Ирина Богданова от Царева ливада". Песните на моята баба по майка станаха два пъти повече, добавих и някои важни нейни добавки и пояснения от нея и от майка ми Дешка. Един покоен именит литератор се изповяда по телевизията, че е издал 20-ина книги, а най-важната - за интимната история на неговия род от Троянско - нито е написал, нито издал. Аз сторих тъкмо обратното.

- Коя възрожденска идея днес е злободневна повече отвсякога?

- Нека да осъзнаем напълно приноса на Васил Априлов за укрепване на нашата духовност по всякакви начини. Той прави образователна реформа на най-високо европейско равнище. Слушал съм как видни италиански слависти като Рикардо Пикио и Санте Грачоти се възхищават от него. Безкрайно унизително е, че в момента ни сравняват с африкански държавици като Тобаго и Буркина Фасо по състоянието на образователното дело. Как стигнахме дотам и как ще излезем от тази дълбока пропаст?

- Как според теб ще опазим своята духовна и културна идентичност в днешния глобализиран свят?

- Не е никак ясно. По телевизията скоро чух студент да казва "делийтвам" вместо "заличавам". Масово се употребяват думи като "сейвам" вместо "съхранявам" или "запомням", "даунлодвам" вместо "извличам", "ъндейтвам" вместо "осъвременявам" или "подновявам" и прочие. По улиците шества латинциатата. Игете в Одрин или в Солун да видите с какви букви са изписани нагписите там... Стъченичките на внучката ми Ана-Мария от XI клас пишат на компютъра предимно с латински шрифт.

- А какво мислиш за другата България?

- Момче от Канада каза, пак по телевизията: не познавам емигрант да не е плакал за България. А един гяро - някогашен гурбетчия по Америка и Европа, заяви: един лев, спечелен тука, на родна земя, се равнява на 10 долара, спечелени навънка...

- А как ще оцеем според тебе в тези глобализирани времена?

- Както сме оцелявали и при много по-тежки условия. Но ще заплатим доста висока цена. Само че това ще го заплатят следващите поколения. Длъжни сме душеспасения ради да се потрудим да им оставим в наследство онова, което сме приели като наследство от предишни поколения. Трябва да пишем по-кратко и разбираемо за интернет-поколенията. И да не се плашим от новите технологии.

Достатъчен ни е примерът на Васил Априлов, който следва да осъзнаем и следваме в цялата му пълнота.

ПЕГАС

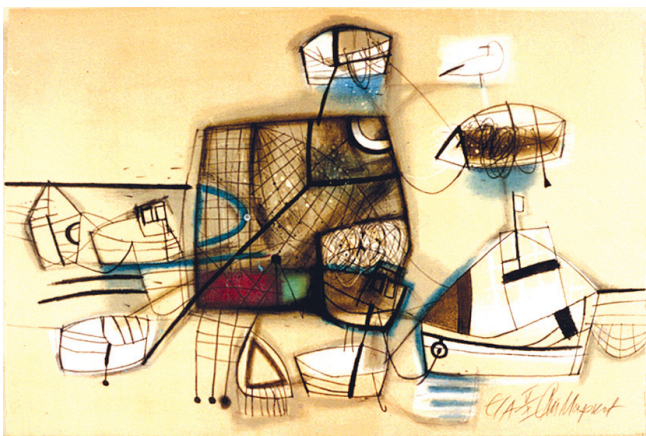
Редактор
Борис Данков

Морската страст на Стефан Марков

Непоказвани произведения на големия художник може да се видят в галерия „Райко Алексиев“

Ретроспективна изложба на Стефан Марков (1940-2000), която е част от програмата на Шестото международно триенале на графичните изкуства - София 2010, е подредена в галерия „Райко Алексиев“ (ул. „Г. С. Раковски“ 125), СБХ.

През м.г. се навършиха 70 години от рождението на един от знаковите автори в съвременната ни пластична култура - Стефан Марков. Неуморен пътешественик в необятните пространства на изкуството, Сте-

фан Марков смело изследваше дълбините на графика-та, живописа, акварела, илюстрацията, както в класическите им, така и в експерименталните им превъплъщения, посочват организаторите.

Неговите последни рисунки/обекти, изработени

върху ръчно излята от автора хартия, са толкова мощни, впечатляващи и живи, че лишават от мимолетното усещане за изминалите без Стефан Марков 10 г. Десет години, чиито следи откриваме както във възмъжлия му син Младен, така и в невероятното преживяване да станем свидетели на първата мащабна ретроспектива, в която присъстват и непоказвани до днес произведения, допълват от СБХ.

Белязана от интереса към непреходното и порива за приемственост, настоящата експозиция отразява смисловите връзки и опозиции между експеримента и традицията в съвременната българска визуална култура и не случайно е единствената индивидуална из-

ложба в програмата на Шестото триенале на графичните изкуства - София 2010.

Още през 1972 г., скоро след завършването на Художествената академия в София, специалност графика, той получава първата си награда от национална изложба. Списъкът с присъдените му отличия е много дълъг. Няколко галерии поддържат постоянни контакти с него и му организират самостоятелни изложби, сред тях са „Хитсучи“ в Нигата, Япония, „Норд-ест“ в Париж, софийската „Ирида“. Произведенията му са показвани в Австрия, Германия, САЩ, Финландия, Швейцария, Португалия. Името на Стефан Марков се свързва със списание „ЛИК“, където той работи като художник от създаването му, докато не бе закрито през 1992 г.

Морето на всички сезони, морето - неговата творческа лудост. Връзката му с необятната водна материя е интелектуална и интимна - взаимоотношенията на човека с природата са пречупени през неповторимо възприятие и изказ. Изящната и капризна линия композиционно взаимодейства с наситеното цветно петно, с деликатния графичен знак. Образите изскачат от детайлите - движение на вода и въздух, крясък на чайка, ръждиви рибарски такъми, пясък, раковини.

От портрета до пейзажа и натюрморта

Картините на Александър Хофарт разчитат на пряката, непринудена визия, която извиква доверието и културната симпатия на зрителя към „спомена“ за природната истинност, за повдигнатото събитие, за метафората. Натурното впечатление в произведенията му е подчинено на живописната мярка за достатъчност, която отразява и съхранява авторското преживяване, посочват изкуствоведи. В своето културно пространство картините извикват споделянето в неговите трайни човешки норми, теми и категории. Те огласяват творческа дисциплина и респект пред състоянията на

човешката душа, пиеща от архетипа, като остават извън монолозите на стреса и колебанията на спекулативната „херменевтика“ в живописа, допълват организаторите на изложбата.

Александър Хофарт осъществява авторските си търсения в широк диапазон от портрета и голото тяло, през многофигурната батална композиция до пейзажа и натюрморта. Разработва и някои теми с подълга творческа позиция като „Дух и материя“, „Митове“ и др. Изложбата съдържа няколко тематич-

ни цикъла - пейзажи, голо тяло и „Дух и материя“, които могат да се видят до 15 януари в галерия „Лик“ (ул. „Лайош Кошут“ 37).

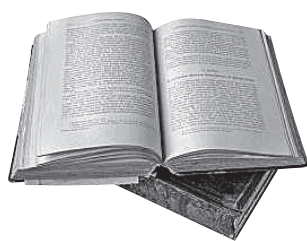
Александър Алексиев-Хофарт е роден през 1960 г. в Плиска. Завършил е НХА, специалност живопис в курса на проф. Петър Михайлов и проф. Андрей Даниел. Член е на СБХ от 1994 г. Хофарт е творческият псевдоним на Александър Алексиев. Освен с живопис той се занимава с проучване в областта на най-древната наша история, старата астрална религия на българите и предхристиянското изкуство. Работи в областта на традиционната реалистична живопис. Негови работи се намират в частни колекции и галерии у нас и в чужбина - Япония, Германия, САЩ, Австрия, Испания и други.

Зимно очарование в „Рефлекс“

Сборната изложба на галерия „Рефлекс“ не е тематично обвързана, но в повечето творби се открива духът на новогодишните празници и зимно очарование, съобщават от галерията. С разнообразие от стилове, техники и колорит са представени авторите Евгения Генкова, Биляна Бъчварова, Силвана Пападами, Богомил Благоев, Христо Тотев-Тото, Вихра Велкова, Венцислав Павлов. Изложбата ще продължи до 15 януари в галерия „Рефлекс“ (бул. „Христо Смирненски“ 1А).

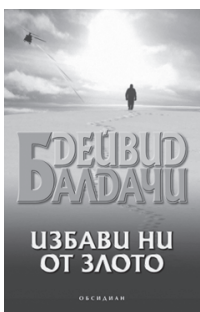

Страницата подготви
Надежда УШЕВА

Лавица

“ИЗБАВИ НИ ОТ ЗЛОТО” от Дейвид Балдачи пусна на книжния пазар “Обсидиан”. Преводът е на Богдан Русев. Това е най-оригиналният трилър на автора, в който читателят знае цялата истина за всички герои за разлика от самите тях, отбелязват издателите. Главният герой - Евън Уолър, е чудовище - под прикритието на законен бизнес в Канада е натрупал огромно богатство чрез търговия с момичета от Третия свят. Той е замислил и ново доходно начинание, което може да причини смъртта на милиони хора. Шоу, сътрудник на енигматична разузнавателна организация и главен герой в трилъра “Цялата истина”, е приел задачата да предотврати подготвяната пагубна сделка...

“СЪВРЕМЕНЕН КИТАЙ ОТ А ДО Я” от Тиери Санжюан издаде “Рива”. Антропология, право, икономика, география, история, политически науки, социология, култура, урбанизъм... Научен колектив от 88 автори, 300 статии, 900 препратки към имена и понятия обединява изданието с внушителен тематичен обхват, който чертае многостранния облик на днешен Китай. Изявените френски специалисти и изследователи дават ключ към спецификата и корените на китайския подем. Китайското общество излиза уверено на голямата световна сцена, като умело съчетава традиционни ценности и модернизация в материалното битие и в мисленето.

“ФИЗИКА НА ЧУДЕСАТА” от Ричард Бартлет отвежда в свят, където представата за това кое е възможно и кое не, ще се промени завинаги. Преди повече от десетилетие д-р Бартлет направи поразително откритие в лекарската си практика. Чрез съвсем леко докосване и фокусирано намерение той успя да отключи и премахне мигновено напрежението у пациентите си. Основата на докосването до ефирната енергия на собствените ни тела, Бартлет споделя нови концепции за лечението и трансформацията и предлага на читателите средствата и знанията, с помощта на които да придобият тази иновативна чудодейна способност. Издава ИК “Бард”.

“ЗАТЪПЯВАНЕ: скритата цел на държавното образование” от Джон Гатоу пусна издателство “Изток-Запад”. След 30 години преподаване в държавните училища на Ню Йорк и след като получава няколко награди за висок професионализъм, Гатоу стига до печалното заключение, че задължителното държавно училище няма нищо общо с образованието. То не постига почти нищо, освен да обучи младите да се нагаждат към социалния и икономическия ред. “Затъпяване” подтиква към основна ревизия на начина, по който образоване децата си, а също и на причините, поради които правим това.

СКРИТАТА ЦЕЛ НА
ДЪРЖАВНОТО
ОБРАЗОВАНИЕ

ДЖОН ГАТОУ

Един от най-загадъчните феномени

Симеон Хаджикосев изследва теорията, възникването и развитието на романа

Книгата “Романът - що е то?” от Симеон Хаджикосев, която ИК “Персей” пуска на книжния пазар на 10 януари, е първото по рода си българско изследване едновременно върху теорията, възникването и развитието на романа. На базата на широките си познания в необозримия свят на историята на световната литература авторът извежда основни изводи относно жанровата природа, поетиката и еволюцията на най-обичания и предпочитан литературен жанр от античността до днес - от древните “Синухе Египтянина”, “Киропедия” и “Анабазис”, елинистичните “Дафнис и Хлоя” и “Златното магаре”, рицарските “Смъртта на Артур” и “Амадис де Гауда”, ренесансовите “Дон Ки-

хот” и “Гаргантюа и Пантагрюел”, “галантните” романи на г-ца дьо Скюдери и мадам дьо Лафайет, просвещенските романи на Филдинг, Дефо, Суифт, Дидро и Русо, готическия “Франкенщайн” до шедеври на реализма, модернизма и постмодернизма като “Война и мир” на Толстой, “Одисей” на Джойс и “Игра на дама” на Кортасар.

Както и с другите си книги, така и с тази, Симеон Хаджикосев успява да заинтригува едновременно и специалистите, и най-широката читателска публика.

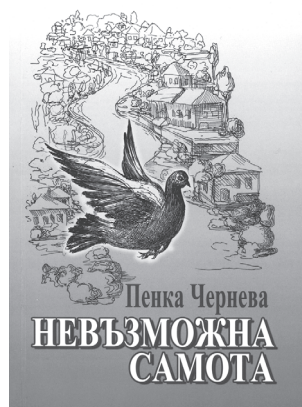
Романът е един от най-загадъчните феномени в литературата. Само на ръка разстояние от масовия читател, четен, обичан и предпочитан от милиони хора по земята, той се укрива ревниво от погледа на изследователите като древно божество, което се пази от профанация. Какво представлява романът - литературен род или обикновен литературен жанр? Учените продължават да спорят и до днес - някои го определят като жанр, други го възприемат като супержанр, а това дава основание на неколцина да го сочат като четвърти литературен род, нарушаващ монолитността на триадата епос-лирика-драма. Каква е възрастта на този

достоепен спътник на човечеството - четири хиляди или две хиляди години, или може би само триста? Литературоведите не са постигнали единство и по този въпрос. Утешителното е, че този поданик на словесността е от мъжки род, та въпросът за рождената му дата не е свързан с извънлитературни усложнения.

Като сложност на проблематиката историята и теорията на романа са съпоставими единствено с въпроса за реализма в литературата и изкуството. Но откакто човечеството навлезе във фазата на постмодернизма и информационното общество, споровете за реализма заглъхнаха, от теоретичен проблем той се превърна в проблем на историческата поетика. Проблематиката на романа е от по-различен характер, тя не е нито остаряла, нито е излишна, какъвто е до голяма степен случаят с реализма. Романът, все едно как ще го определяме - като литературен род, жанр или нещо друго, заема лидиращо положение в литературата и в началото на третото хилядолетие.

Премиерата на книгата е в зала 2 на СУ “Св. Кл. Охридски” на 13 януари от 16.30 ч.

Проза

вече пътници, диалози на живо и по безброй джииесеми. Атмосферата, пропусната през иронията на авторката, е част от неумолимо деградираща действителност, от материална и духовна нищета. Тайна е как тази композиция от модерен изискан дизайн и все поплътна деградация не се движи към мрачна безнадеждност.

Формата на разказа “Трамвай номер 7” може да се разглежда и като инсталация. И понеже е върху релси - като кинетична инсталация. Постмодернистичната ситуация и тази спонтанно намерена форма откриват възможности да се преодолява самоцелността, да се

Есперанса означава надежда

Петко ТОТЕВ

С разминаването на две трамвайни реклами: “Засупи глада!” и “Уплътни нещата!”, започва разказът “Трамвай номер 7” от книгата на Пенка Чернева “Невъзможна самота” (изд. “Българска книжница”). Надписът “Уплътни нещата!”, който се вижда отдалеч, е изрисуван с изискан и модерен дизайн. И наистина вътрешното пространство на мотрисата се уплътнява непрекъснато. Трамваят поглъща все по-

почувстват пулсациите на прииждащо съдържание, на все нови и нови взаимоотношения между чистата абстрактна вместимост и презряната повседневност.

Както рекламата, така и понятието “втора употреба” предизвиква кратък български разказ с перспективни възможности. Обикновено темата “секънд хенд” се разработва в социален и екологичен план. Отношенията между хората на първата и втората употреба, изразени толкова грубо чрез тонове дрехи, обувки, вещи, се губят в непредсказуемост... Всичко това е оставено в подтекста на разказа “Номерът на обувките”.

Когато две българки се появят сред стоки втора употреба, започва някакво преображение. Сред килограмите текстил едната си е намерила рокля, за която никоя завистница не вярва, че не е закупена от най-скъп марков бутик. Другата си намира обувки по мярка - велурени, “с елегантен ток и лице като брюкселска дантела”. Те се разпадат, но изборът може да продължи.

Една лодка ще бъде обърната на брега (“Отсрещният бряг”) и насмолена за следващия сезон. Дали ще го има или не, не е ясно. Лодкаят, който изкарва по някой лев от летовници, пожелали да се разхождат до другия бряг, вижда как всичко изтича между пръстите му като пясък. Съседите един след друг са си заминали и бараките им са опустели. Корабът на мечтите му все повече се отдалечава. Но въпреки всичко, насмолената “Есперанса” остава със своето име. Даже при недочакан следващ сезон легендата за Потопа ще остане неразделна от Ноевия ковчег...

Белетристика

Георг и цената на промяната

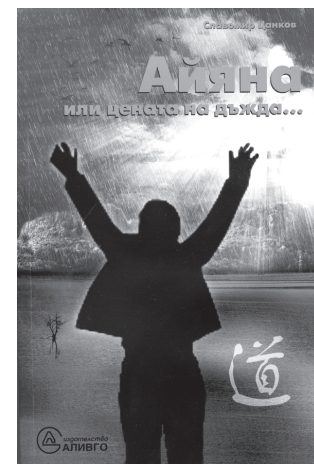
“Айяна или цената на дъжда” е новата книга на Славомир Цанков, която пусна на книжния пазар издателство “Алигво”. Главният герой на романа - Георг, е роден в Русия, но има български произход, български корени. Като личност Георг се изгражда и формира мирогледа си в най-секретния отдел на КГБ и от примера на могъщи учители и мъдреци. Особено силно е влиянието върху светогледа на героя на един монах от Тибет. Вървейки с Георг през

700-те страници на романа, ставаме свидетели на промяната на този човек, комуто се налага метафорично да премине през ада и рая, да преживее разочарования и да преодолее заблуди, да срещне голямата изпепеляваща, но и всеопрощаваща любов...

Героите в романа, които са от различни поколения, намират общ език, мислят в една насока относно бъдещето на човечеството. Дори много от техните представи за морални ценности и за вза-

имните етапи между хора от различни поколения съвпадат. Критериите им за другите не зависят от богатство и обществено положение, а от техните лични качества.

Последните страници на творбата синтезират идеята за по-добър свят за всички. Светът в момента върви по път, който няма да ни изведе към добро. Пътна война, омраза, смърт на невинни хора. Но расте друго поколение и то носи светлината на бъдещето, споделя авторът, кой-

то изповядва в романа си, че именно в това поколение е надеждата да промени света.

През Балканите

Унгарски фолклорни мелодии
и традиционни български народни песни
ще звучат утре в зала „България“

Интересен и вълнуващ международен културен проект, наречен „Балкански кросоувър/Balkan Cross-over“, ще подарят на българската общественост Унгарският културен институт, дирекция „Култура“ на Столичната община и Българско музикално сдружение. Инициативата е във връзка с поемането на предсе-

в едно ново и различно звучене. Ласло Фашанг е завършил Музикалната академия в Будапеща и Консерваторията в Париж. Участва като експерт при изграждането на органа на Националната концертна зала „Бела Барток“, от 2006 г. е художествен ръководител на концертите за орган на Двореца на изкуствата в Будапеща. За да представи

Ласло Фашанг и Балаж Соколаи-Донго

дателството на Европейския съюз от Унгария и ще се осъществи утре от 19 ч. в зала „България“, а входът е свободен, научи ДУМА от Нели Димова.

Участниците в този проект са световноизвестният изпълнител на орган Ласло Фашанг, хор „Големите български гласове“ и Балаж „Донго“ Соколаи (гайда, кавал, саксофон). Посланието на концерта е подчинено на концепцията, че най-важното нещо в съвместното правене на музика е разбирането на различните музикални светове и обединението им в една мисъл, една идея,

възможностите за импровизация на орган, редовно изнася концерти с най-надарените представители на унгарското музикално общество - Беа Пая, Балаж „Донго“ Соколаи, Андраш Деш, Крищоф Бачо. Печели награди на редица международни музикални конкурси. Изнася концерти в Европа, Северна Америка, Япония.

Балаж Соколаи-Донго е изпълнител на народна музика, както и на вдъхновени от народната музика импровизации на гайда, кавал и саксофон. При продълбоченото проучване на фолклора на Карпатския басейн

Хор „Големите български гласове“ с диригент Илия Михайлов

ИЗЛОЖБА В ГАЛЕРИЯ „МИСИЯТА“

Експозиция по повод началото на унгарското председателство на ЕС ще бъде представена на 11 януари от 18 ч. в галерия „Мисията“, съобщиха от Държавния културен институт. Експозицията е набор от богато илюстрирани постери, които имат за цел да представят в синтезиран вид това, което си струва да се знае за Унгария и унгарците. Всяка част от поредицата представя важен аспект от облика на централноевропейската страна - култура, история и природните богатства. Представена е основната информация и хронологията на променящата се история на Унгария. Фотографиите разказват за природните ресурси - богатството на термални извори, и Стратегията за река Дунав и региона, което ще бъде важен приоритет на унгарското председателство на ЕС. Отделено е внимание на развитието на науката в Унгария и гордостта от големия брой изобретения и изобретатели от унгарски произход, от научните и техническите постижения. Въпреки че унгарският език не може да се похвали с глобално разпространение, подчертан е приносът на унгарската литература - поезия, проза, драматургия, и разнообразието от откриващи се автори в различни епохи и стилове. Музиката и танците също са неделима част от унгарското културно наследство и идентичност - Ференц Лист, Бела Барток и популярните народни танци, се отбелязва в съобщението на БТА. В експозицията са намерили място и шедьоври на живописиста на Михай Мункачи и Берталан Секели. Народното творчество е представено чрез проследяване на народните обичаи, които и днес са част от всекидневието на унгареца. Спортните постижения на унгарските атлети са представени като част от амбицията за успех на обикновения човек. Изложбата се организира от Държавния културен институт към министъра на външните работи и посолството на Унгария в София.

се формират собствените му композиции. През 1994 г. е удостоен със званието „Млад майстор на народното изкуство“. В периода 1990-2000 г. е свирил и в редица музикални състави - „Кюндю“ („Сакрален княз“), оркестър „Унгарски гайдари“, „Бекеш банда“ (оркестър „Бекеш“), „Вашмалом“ („Желязна мелница“), Южноалфолдски саксофонов оркестър.

Хор „Големите български гласове“ е създаден от известния диригент Здравко Михайлов през

1971 г. и носи сегашното си име от 1990 г. От 1999 г. негов артистичен директор и диригент е Илия Михайлов. Хорът се състои от три самостоятелни певчески формации - смесен, женски и мъжки хор. Репертоарът им включва най-популярните и виртуозни обработки на автентичен български фолклор, направени от композиторите Филип Кутев, Красимир Кюркчийски, Стефан Драгостинов, Петър Льондев и др., някои от които са създадени специално за

тях. Хорът изпълнява също и източноправославни църковни песнопения и средновековни монодии, оценени високо от световната музикална критика.

За повече от 35 години „Големите български гласове“ са участвали в най-престижните световни музикални фестивали, гастролирали са в Европа, Русия, Северна Америка и Израел, печелили са наградите „Грами“ и „Златен диск“ на Френската звукозаписна академия.

Сезария Евора в дуети с Челентано и Горан Брегович

Албум с дуети на една от най-пленителни и екзотични изпълнителки - Сезария Евора, издава „Sony Music France/Вирджиния рекърдс“.

Сезария Евора започва кариерата си на остров Сао Вишенте, Кабо Верде, преди повече от 45 години. Без значение дали пее песни за денс сцената или блусове в стил морна, гласът ѝ носи неизбежно очарование за слушателите. Три години след издаването на албума „Rogamar“ Босата дива (Сезария излиза винаги боса на концертите си) издаде „Nha Sentimento“ - албум, който съчетава тъгата и безгрижието по неповторим начин. И въпреки че претърпя удар по време на австралийското си турне

през 2008 г., Сезария продължава своята кариера. На 68 години гласът ѝ продължава да звучи все така пропит с емоции и именно това ѝ донася славата на креолската Били Холидей през втората половина на XX век.

През годините Сезария е работила с много известни изпълнители от различни страни и континенти и сега поднася своя подарък на феновете си с

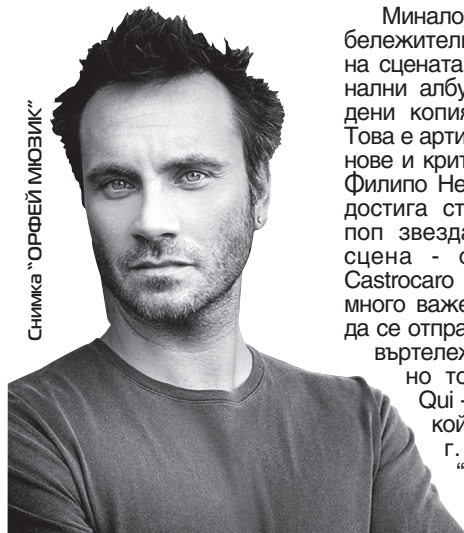
албум, в който са събрани някои от най-прекрасните ѝ дуети - с Бонга,

Лура, Марица Монте, Бернар Лавийе, Исмаил Ло, Салиф Кейта, Компаи Сегундо, Адриано Челентано, Чучо Валдес, Кая, Дорота Мишкевич, Таня Либерад, Педро Гера, Бони Райт, Горан Брегович, Теофило Чантре, Елефтерия Арванитики, Каetano Фелосо.

Албумът „Cesaria Evora &...“ е издаден на българския музикален пазар от „Вирджиния рекърдс/Sony Music France“.

Усмивка, чаша вино и звукът на морето с Нек

Снимка „ОРФЕЙ МЮЗИК“

Миналото на Нек е толкова забележително: 20-годишна кариера на сцената, затвърдена с 10 оригинални албума и 8 милиона продадени копия в Италия и чужбина. Това е артистично лутане между фенове и критици по цял свят, защото Филипо Невиани от Сасуоло бързо достига статус на международна поп звезда. Две десетилетия на сцена - от неговия дебют на Castrocaro Festival през 1991 г. - е много важен юбилей, който трябва да се отпразнува с пътешествие във въртележката на времето. Именно това представлява „E da Qui - Greatest Hits 1992-2010“, който излезе в края на 2010 г. благодарение на „Warner Music“ и се разпространява у нас от „Орфей мюзик“, научи

ДУМА от Мина Рожева. Албумът е изчерпателна и цялостна колекция от сингли, създадени от Нек. Проектът се състои от два диска, които съдържат 36 песни (3 от тях в оригинално изпълнение на живо). В него изпълнителят използва миналото като трамплин, за да премине в бъдещето, като включва в албума и три неиздавани досега песни. Първият сингъл е „E da Qui“ (завъртян по радиостанциите на 15 октомври), „E con te“ (посветена на неговата дъщеря Беатрис Мария) и „Vulnerabile“. Тези три песни са заглавие на „Nek Summer Tour 2010 - The Quartet Experience“. Използвах рок аранжировка в тези концерти, каза Нек, и ми се иска да навляза по-дълбоко в този стил в следващите си проекти. Обичам да съм непредвидим, що се отнася до музи-

ката, която правя, стига да не загубя своята идентичност. Затова и сингълът „E da Qui“ е класическа рок балада, която възпява важността на малките, всекидневни неща като ръкостискане, усмивка, чаша вино или звукът на морето.

„E con te“ също е балада с леки рок елементи, която възхвалява раждането на първата му дъщеря Беатрис Мария. За тази песен Нек споделя: „Раждането на Беатрис промени живота ми. Сега визията ми за света се пречупва през призмата на благополучието на дъщеря ми. Написах текста на песента, представяйки си, че тя вече е пораснала и се е превърнала в жена и майка... когато аз вече няма да съм на този свят.“

Като изключим тези три неиздавани досега песни, двойният

албум проследява в хронологичен ред кариерата на изпълнителя с всички 30 хита: от „Amami“ (единствената песен, взета от дебютния албум от 1992 г.) до дуета на Нек с Крейг Дейвид „Walking Away“ (последната песен от десетия албум „Un'altra direzione“ - 2009).

Повратната точка в моята кариера беше фестивалът в Сан Ремо от 1997 г., където изпълних „Laura non c'è“. С тази песен свързвам дебюта си на международната сцена. Благодарение на нея и на албума „Lei, gli amici tutto il resto“ (с 2 милиона продадени копия) целият свят ме забеляза и... кариерата ми започна да се развива, спомня си Нек.

Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Датата 3 януари 1907 г. е свързана както с официалното откриване на новопостроената сграда на Народния театър, така и с една ярка политическа демонстрация - освиркването на кортежа на княз Фердинанд от студентите в Софийския университет. По странно, а може би и съвсем естествено стечение на обстоятелствата, откриването на един важен културен институт е съпътствано от също така важна за духовните настроения на българската интелигенция проява. Интелигенцията горещо защитава необходимостта да се построи сграда за държавния театър, която да даде, както подчертава Иван Вазов, по-добри възможности "за бъдещото величие на драматическото изкуство в България" непосредствено след Освобождението.

Още през 1898 г. с решение на Народното събрание се създава специален фонд, който през 1904 г. вече е нараснал до 350 000 лв. Проектирането

Най-старата запазена снимка на Народния театър

**Държави, които
знаят какво правят,
знаят и защо
поддържат
театъра, твърди
Пенчо Славейков**

допитат пет ескадрона и една пехотна дружина, които обкръжават и театъра, и демонстрантите, и започват да разгонват демонстрантите. Задачата им обаче никак не е лека и гоненицата продължава из околните улици и трае чак до 23 ч., а Димо Казасов отбелязва, че "през нощта и през следващите дни бяха извършени масови арести и интернирания на граждани и студенти".

Първата сцена на България е открита с политическа демонстрация

Светлана ПАНЧЕВА

и строежът са възложени на известните виенски архитекти Х. Хелмер и Ф. Фелнер. Получената при обявения търг стойност на сградата възлизала на 1,5 млн. лева, но срутването на една от стените, последвалите рекламации и добавъчните работи увеличили стойността на 2.6 млн. лева. Предвиденият в договора срок за предаване на сградата е нарушен и тя е готова едва в началото на ноември 1906 г. Залата събирала 900 зрители, а цените на билетите били между 1 и 4 лева, за галерията - по 50 ст. В дъното на партера имало място за правосътоящи. Високо горе на втори балкон "при ангелчетата" местата били най-евтини и обикновено се запълвали от бедни почитатели на театъра и студенти.

Първоначално определената дата за откриване на театъра е първият съботен ден от декември. Но се оказва, че за тази дата Фердинанд няма да се завърне от Германия, което предизвиква всеобщо възмущение, че заради една прищявка на княза толкова дълго желаният и очакван театър ще стои заключен. Едва към края на декември е официално оповестено, че новопостроената сграда ще бъде открита на 3 януари. Назначена е специална комисия, която да изработи програмата за откриването, а за неин член князът изпраща началника на своите конюшни барон Ебнер фон Ешенбах.

Програмата, в която са включени специално написаният от Иван Вазов сценичен пролог "Славата на изкуството", последното действие от "Иванко" на Васил Друмев и тържествена увертюра "Ивайло" от Добри Христов, придава строго официален и дворцов характер на тържеството. На него са поканени представители на дворецовата и държавната администрация, военни, изявени културни дейци и граждани, дипломатически агенти, депутати. Този именно протоколен списък предизвиква всеобщо възмущение, което е особено силно сред студентите - те връщат определените им билети и вземат решение князът да бъде освиркан.

"Тази парола с младенческа наивност се понесе от уху на уху и въпреки тая наивност не стигна до ушите на монарха и до тях на неговите прислужници, разказва Димо Казасов в спомените си. По това време голям успех сред децата имаха едни малки, много пискливи металически свирки, във вътрешността на които се търкаляше едно малко металическо топче, което придаваше своеобразен звук на свирнята. В един ден свирките изчезнаха от пазара и не всички студенти успяха да се снабдят с тях. Студентите, които останаха без свирки, се научиха да свирят с два пръста, пъхнати в устата. Както е известно, Фердинанд бе по майчина линия внук на французкия крал Луи Филип. Той притежаваше няколко редки по

люкса си парадни каляски, останали му в наследство от изчезналия френски двор. Отпред и отзад на каляската, на специално приспособени за целта места, стояха по двама лакеи в парадни облекла, с триъгълни ала Наполеон шапки, с лачени пантофи, с бели чорапи и къси копринени гащи. Кортеж от така гарнирани каляски чакаше под балкона на двореца. На тротоара пред Министерството на войната и пред театъра се бяха струпали студентите, размесени със значителни работнически групи. Странно мълчание цареше сред тая иначе подвижна, шумна и неспокойна среда. Главите на всички бяха обърнати наляво с поглед, насочен към огромната дворцова врата от извито желязо. Едни от студентите час по час

Театърът при завършването му през 1907 г.

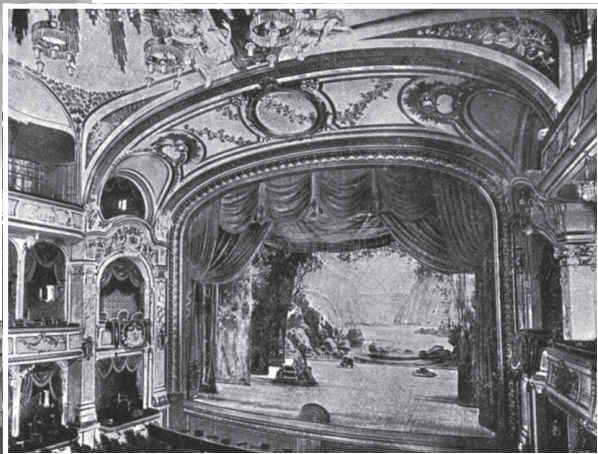
Днешният си вид сградата на Народния театър дължи на голямата реконструкция от 1972 до 1976 г. под ръководството на арх. Иван Тонев

вадеха часовниците си от жилетките, а други тревожно питаха още колко минути са останали до определения час.

Най-после стрелката приближи диветицата на часовника и от южната врата на двореца се зададе потъналият в церемониален блясък кортеж. Фердинанд, в отрупана с ордени парадна униформа, седеше от дясна страна на своя гостуващ в София брат Филип. Той бе видимо доволен от голямото множество, събрало се, както той вярваше, да го акламира. Когато кортежът приближи Министерството на войната, хиляди

свирки заглушиха тропота на конете, които за миг се спряха и после пак тръгнаха. Острият писък се издигна над тълпата, разля се над градината и площада и нахлу в околните улици. Кортежът с изплашените от писъка коне и с пребледнелите като платно пътници продължи марша си сред виковете: "Долу реакцията! Долу царедворството!". Князът и свитата му отдавна бяха в театъра, а свирките все още не преставаша да пищат", добавя в спомените си този свидетел на знаменателната случка.

След това с невероятна бързина

Така са изглеждали сцената и залата на театъра през 1907 г.

На следващия ден професорското тяло издига глас на протест срещу извършените над студентите побои, издевателства и беззакония. А министърът на просветата проф. Иван Шишманов, който отказва да подпише указа от 5 януари 1907 г. за закриването на университетите и уволнението на професорите, подава оставка. Поканените от чужбина професори да заемат местата на уволнените си колеги се отказват категорично дори и на предложението за двойно по-голяма заплата. А онези, които са пристигнали, за да заемат длъжностите си, веднага напускат страната, щом узнават причината, предизвикала нуждата от тях.

Така започнал своето съществуване с бурна политическа демонстрация, новият Народен театър става символ на въздигането на духовността и свободомислието и, както казва по-сетнешният му директор Пенчо Славейков: "Целта на театъра не е забавлението. Забавата не е култура. Театърът е висш културен институт, най-висшият за живота на художественото слово на един народ. Държави, които знаят какво правят, знаят и защо поддържат театъра."

АСПИРИНЪТ

Лекари с 40-50-годишна практика и хиляди излекувани пациенти казват, че аспириинът ги изненадва постоянно със своите лечебни свойства и те откриват все нови и нови възможности за неговото приложение.

Освен при настинки, болки, висока температура, неразположение, главоболие, хрема, болно гърло, схващане на мускулите, грип, ревматизъм последните години той изведнъж измести много други препарати при профилактиката на сърдечни болести, инфаркт, инсулт. Специално бе разработена комбинация, която, ако се приема дисциплинирано, години наред може да предпази най-вече възрастните от тези тъй страшни болести.

Но кога е открит аспириинът, кой е неговият създател?

Приема се, че това е легендарният лечител от древността Хипократ, който още преди 3500 години препоръчва сок от кората на върба при висока температура. Преоткриването на лекарството става през 1897 г. от д-р Феликс Хофман. Той прилага ацетилсалицилова киселина, за да облекчи болките на своя баща от остър ревматизъм. Като вижда, че лечението подобрява състоянието на болния, препоръчва на фирмата "Байер", където работи, да произведе лекарство и да го предложи на пазара.

Наименованието идва от съчетанието на "А" (ацетил) и "спир" (веществото, което се изолира от сока на билка или химическият аналог на салициловата киселина).

"Аспирин" е регистриран официално на 1 февру-

Чудо, което и днес крие загадки

Знаменитото лекарство идва още от древния лечител Хипократ, той преди 3500 години препоръчва сок от върба при болки и висока температура

ари 1899 г. в Берлин. Появява се на пазара и оттогава започва неговият неспирен възход: през 1950 г. е включен в Книгата Гинес като най-продаваното болкоуспокояващо лекарство в света; 22 години по-късно, през 1972-а, е награден, в състезание с други 13, с най-високото отличие на Националната академия на науките в Берлин за най-ефикасното лекарство от групата на аналгетиците; през 1997 г. достига рекордните продажби от половин милиард евро; в същото време е класиран на трето място в безкрайно любопитното изследване "101 изобретения, които промениха света" на журналиста Саймън Озборн от списание "Индипендънт".

Единственото засега възражение срещу аспирина е, че в по-големи дози дразни стомаха. В подобно твърдение има нещо вярно затова фармацевтите предлагат вече хапче, което е безвредно в това отношение и може да се приема и от хора с чувствителен стомах без проблеми.

Съчетавайки аспирина с псевдоефедрин например, специалистите получават много ефикасна комбинация за противодействие на грипа - на него вече му дойде времето. Така не само се потушават болките и високата температура, но едновременно се лекуват възпаленото гърло и запушеният нос. Дори само това е достатъчно да кажем, че тайните и възможностите на аспирина не са разкрити докрай...

Светилище на богинята котка Бастет у нас?

Преди време от Египет дойде съобщение, че в центъра на средиземноморския пристанищен град Александрия археолози са открили храм на древноегипетската богиня котка Бастет. Градът е основан от Александър Велики през IV век пр.н.е. и е бил седалище на знаменитата династия на Птолемеите, която управлявала Египет в продължение на 300 години и прекъсва след самоубийството на царица Клеопатра.

Интересното е, че през пролетта на 1981 г. в местността Мишкова нива близо до Малко Търново у нас започват археологически разкопки въз основа на стара карта върху животинска кожа с геометрични фигури, йероглифи и мистериозни знаци, за която се смята, че посочва светилище на загадъчната Бастет. Тя е едно от найпочитаните божества на древния Египет и се приема за дъщеря и жена на бога на Слънцето Ра. Изобразява-

на е с човешко тяло и глава на котка.

Картата е занесена лично на Людмила Живкова и се твърди, че тя разпорежда експедиция да започне разкопки на мястото. Взето е мнението и на баба Ванга. Пророчицата определя мястото като сакрално и "вижда" там гробница на египетска богиня, която държи жезъл от извънземна материя в ръцете си. По това време на разкопките стават странни явления, които спират дъха на участниците в експедицията и смразяват кръвта им - те нямат обяснение и до днес.

За жалост Людмила Живкова изведнъж си отива от този свят, разкопките са прекратени, а неколцина от участниците в акцията умират при странни обстоятелства. Предполага се, че свещеното място е пазено от могъщи тайнствени сили и който се е опитал да се добере до него, е загинал - също както става при откриването на мумията на фараона Тутанкамон...

Нежни грижи за... обувките

В дъжда и снега палтото, шапката и обувките изведнъж стават много важни за техния собственик. Особено обувките, защото намократ ли се краката, простудата е сигурна. Ето няколко основни правила при тяхното използване:

- ✓ мокри обувки се оставят далеч от отоплително тяло, натъпкват се добре със стари вестници, за да се опъне кожата и се боядисват с вакса чак щом изсъхнат;
- ✓ калните обувки да се почистват и ако кожата им е суха, да се намажат с вакса;
- ✓ белите и светлите обувки е най-добре да се почистват с прясно мляко;
- ✓ за да не пропускат вода и кожата им да бъде еластична и мека, е добре обувките да се намазват с глицерин или със свинска мас - особено по време на киша и на дебел сняг;
- ✓ подметките от гъон стават непромокаеми, ако ги пропие с горещо ленено масло;
- ✓ не забравяйте, че обувките следва да се почистват и отвътре, като се използва парцалче с шампоан, може да се напръскват и с дезодорант, който да отстрани миризмата от дългото носене;
- ✓ преди да бъдат прибрани за следващата зима, обувките следва да се почистват добре, да се намажат с вакса и да се напълнят със стари вестници или с парцали, които да опънат кожата.

Колекционери на подправки

Не само баш кулилари, но и най-обикновени любители на сладкото хапване събират подправки отблизо и далеч, за да ги сложат в гозбата и тя да стане по-вкусна. Такива ценители на подправките са и известни актьори от света на театъра и киното, музиканти, богаташи, за които готвенето е отмора и развлечение.

В списъка на тези хора често пъти "цар" е шафранът. Един килограм от него е около 2000 долара, защото за да бъде събран той, са нужни около 100 000 цвята от лилаво-синия минзухар! Събирането става само ръчно, близалцата на цвета се изсушават и специалисти са изчислили, че в един килограм има около 160 000 шафранови нишки.

Оттук нататък неговото приложение е фантастично - използва се в индийска, арабска, испанска, мароканска кухня. Слага се в сосове, печива, сладкиши, месни ястия - агнешко, птици, риба.

В сладкарството е незаменим при приготвянето на желета, сладоледи, кремове, като им придава жълт цвят и фин аромат. Шафранът се смята за почти универсално лекарство, защото още от дълбока древност с него се лекуват над 90 болести.

Миенето на ръцете е хигиена, но и психология

На пръв поглед звучи невероятно, но миенето на ръцете не е само хигиена. То помага психологически на човека да се освободи от нерешителност, двоумение и съмнения за взето решение и след това да се успокои и забравя за напрежението. Неслучайно мнозина смятат, че в изрази "Да си измие ръцете като Пилат Понтийски" се изразява "Да си измие ръцете като Пилат Понтийски" се изразява "Да си измие ръцете като Пилат Понтийски", скийат управител Пилат Понтийски "си е измил ръцете", като е одобрил разпъването на Исус Христос на кръста. Психолози твърдят, че измиването на ръцете е не само стремеж към морална чистота, но негова цел е и да премахне влиянието на минало поведение и на минали постъпки, да доведе до своеобразно пречистване и до оптимизъм.

На фокус

www.duma.bg

Доц. Ваня ДОБРЕВА
член на ИБ на ВС на БСП

В навечерието на приемането на промените в Закона за БАН става все по-ясно, че политиката на ГЕРБ нанася дълбоки поражения и непоправими беди върху основите на националната ни идентичност, включително и върху вкоренения ни порив към образование и наука. За съжаление управляващите не се съобразиха с трезвите и компетентни гласове да не се ликвидира БАН, създадена преди Третата българска държава от големи родолюбци и хора на духа. Да бъде спасен центърът на научните изследвания у нас. Събдват се и най-лошите прогнози: БАН ще последва участта на разградената Грузинска академия на науките, покушението върху която беше организирано и извършено от емисаря на Световната банка Симеон Дянков, понастоящем вице-премиер и министър на финансите в Република България. По-фрапиращото е, че

варварският поход

срещу БАН протича успоредно с нанасянето на огромни удари върху българската образователна система и култура на фона на тенденциозно намаляване на държавните субсидии за наука и образование. Управляващите не се вслушаха в съветите и предложенията, които се формулираха от големи български учени на обсъждания в институтите, пренебрегнаха становищата на личностите, които прокарават магистралата на научните ни постижения.

За тях се оказа празен лист хартия европейската експертна оценка, която сочи, че БАН е между водещите научни институции в световен мащаб. Или по-конкретно - най-авторитетната и международно призната българска институция за наука.

За първи път през годините на прехода се сблъскваме с такъв агресивен манталитет, който споява практики на Световната банка в изостанали страни и

парвенюшко самочуствие

на необразовани индивиди, нямащи никакво намерение България, в изпълнение на новата стратегия на ЕС "Европа 2020", да започне усукано да се придвижва към обществото на знанието на XXI век.

За високомерието на дилетантската природа свидетелства и фактът, че в парламента депутатите на ГЕРБ под строй отхвърлиха предложението за промени в Закона за БАН на народните представители от БСП Сергей Станишев, Валя Богданова, Ивелин Николов, Андрей Пантев, както и проекта за нов закон за БАН на депутатите от Синята коалиция Веселин Методиев и Ваньо Шарков. С това те препотвърдиха, че искат не диалог, не разумни реформи, а фактическо унищожаване на БАН.

БСП още от начало зае позиция в защита на науката в България, на нейната роля в модернизацията на икономиката, в това число и на БАН. Един от първите критици на антикултурната и антинаучна политика на правителството е

Снимки: Благвеста ЦВЕТКОВА

ще продължи!

Сегашната ситуация е абсурдна - държавници, които нямат нищо общо с науката, диктуват условията, налагайки произвол, типичен за провинциални диктатори

председателят на БСП Сергей Станишев. Вестник ДУМА е единствената медия, най-последователно отстояваща позиция в защита на националната ни духовност. Тук най-авторитетни учени, дейци на културата, общественици разкриха истинските съображения на управляващите, призовавайки към разум и премееност в действията. Преведохме и срещи с наши съмишленици, с учени, с които бе доуточнена позицията на партията.

Ще си позволя да кажа още няколко неща. БСП не е била и няма да бъде срещу

осъществяването на позитивни реформи

не само в БАН, но и в цялата система на образованието, науката и културата. Ние сме наясно, че новият век предполага модернизация и в дейността на БАН. Въпреки високите оценки на европейските експерти за БАН явно е, че могат да бъдат подобрени формите за планиране и контрол на научния труд; координацията между централното ръководство и институтите; досъвършенстването на структурата на институтите в БАН. Нуждаят се от дообогатяване международното сътрудничество; връзките между БАН и фирмите; релацията БАН - университети. В същото време обаче как да се изработят научни перспективи в страна с рухнала икономика, с криминални подземия, с банки и амортизирани конкурентни предприятия, собственост на чужденци, които изготвят иновационните си продукти извън България.

Не това обаче са мотивите за промените в Закона за БАН, предложени от ГЕРБ. Ако това беше така, управляващите щяха да стимулират дискусия по тези въпроси в научните и академичните общности, за да бъдат в състояние стъпка по стъпка, с оглед на реалностите не само в БАН, но и в цялата страна, да помагат за провеждането на успешни реформи. Сегашната ситуация е абсурдна - държавници, които нямат нищо общо с науката, диктуват условията, налагайки про-

Всички заедно в защита на БАН

извол, типичен за провинциални диктатори. Това зачеркване на принципите на демокрацията е в разрез с европейските критерии. Само дилетанти и злоумишлени хора могат да заповядат научните

институти да станат второстепенни разпоредители с бюджетни средства, подчинени на администрацията на МОМН или съответно на друго министерство, които нямат нито капацитет, нито компетенции,

нито са в състояние да съхранят и развият научните направления и интердисциплинарните връзки.

Едно от малкото завоевания на преходния период е постигнатата автономия на научните организации и висшите училища. Сега с промените

грубо се посяга върху автономията

и възможността на научните институции да функционират цялостно и органично. Нелепо е да се твърди, че ще се пестят средства чрез фактическо обездвижване на централното управление и превръщането му в академична фасада!

Разбира се, никой не отрича нуждата от контрол и отчетност, от повишени функции на държавните органи в това отношение. Естествено в различни управленски форми като действащи или консултативни съвети е целесъобразно да бъдат включвани представители на висшите училища, бизнеса, Министерския съвет. Впрочем последното бе предложено от народните представители на БСП.

Но би трябвало да се осъзнае отново, че ГЕРБ не е заинтересован от продуктивни промени. Оказва се, че за ГЕРБ е важно в България да продължат да се масовизират маргинализацията и опростачването в обществото. Да бъде унизявана интелигенцията - лекари, учени, преподаватели, художници, музиканти, артисти и т.н. Пагубно ще бъде, ако мрачните ликвидатори успеят да вкарат в пулта за управление на БАН директно свой финансов екзекутор. Не само защото това дискредитира автономията. Но и защото организаторите на битката

мускули срещу интелект

изцяло ще овладеят и вътрешно ще разложат системата.

За съжаление първите симптоми на дискредитацията на БАН и на унизяването на учените започнаха преди няколко години от среди, свързани с банковия капитал, заинтересовани да присвоят имотите на БАН на стойност около 5 млрд. евро. Сега, като виждам как зад фразеологията за социална справедливост, произвеждана от ГЕРБ, контрабандата се разрасна два или три пъти, случаите за корупция геометрично се увеличиха, а в тях са замесени и най-висши държавни чиновници, като наблюдавам как медийната цензура подпомага всекидневно управляващите да манипулират и лъжат, все по-често се убеждавам, че тук става въпрос не само за традиционна омраза на простия човек към човека на духа, но и за откровени опити да се присвоят имотите на БАН от бизнесмени и политически лица, сътрудничащи на днешната власт.

Мисля, че е възможно ръководството на БСП чрез ПЕС да информира г-н Барозу за антиевропейската политика на ГЕРБ спрямо БАН и да поиска съдействие за осъждане на политиката на хунвейбизма в страна - членка на ЕС.

С ликвидирането на БАН депутатите и правителството на ГЕРБ поемат върху себе си черен грях. И никакви пропагандни ходове няма да им помогнат, за да избегнат историческата присъда. Затова битката за БАН и за спасението на научния потенциал на България трябва да продължи с воля за ново национално отговорно управление, което отново ще докаже, че "науката е слънце".

Младеж

www.duma.bg

Бунт в училище

Защо обединяващата кауза за днешните тийнейджъри е по-дългата ваканция

Ралица
НИКОЛОВА

За първи път от няколко години българските ученици се вдигнаха на протест, обявен като национален. Бунтът на тийнейджърите обаче остана нелегитимен, почти нечул, а някоя дори го обявиха за провал. Едва 10 процента от децата не отидоха на училище в първия учебен ден на новата година, въпреки че по интернет форумите гърмеше заплахата за "пълнен бойкот". Видя се, че гневният поход на младежите не срещна съчувствие нито при учителите, нито при родителите. Голяма част от обществото го посрещна повече с възмущение, отколкото с одобрение. Защо ли?

Може би защото лозунгът "един ден повече ваканция" всъщност не е кауза. Днешните ученици направиха опит да демонстрират бунтарски дух, но проблемът бе, че не напипаха истинския проблем на образованието ни. Едва ли дните на зимната ваканция са най-кървящата рана на боледушата ни от години образователна система. Вероятно обаче на днешните тийнейджъри им е трудно да формулират реални искания, да предложат реални решения и да задълбаат във въпросите, от които зависи бъдещето им.

Законът за средното образование все още се кове, а през ден просветният министър разкрива по-нови и по-безумни идеи за "натовареността на учениците и учебния материал". Вярно, сложна задача е да се ориентираш в хаоса и да разбереш какво точно предлага МОМН...

Но зациклилата образователна система има нужда от гласа на младите. Но не от крясците им под прозорците на инспектората, а от мислите им за това кое им е потребно, кое - неразбираемо, и кое - излиш-

но в класната стая. Вярно е, че днес никой не ги пита за нищо. Дали обаче с бунта срещу ваканцията тийнейджърите ще се докажат като активни граждани и като мислещи млади хора? Дали свободата и демокрацията за тях се изчисляват в дните за почивка, а не в достъпните знания и във възможността за личен избор? Само преди четири години учениците в цялата страна излязоха на протест срещу матурите. Сформиран бе инициативен комитет, подписваха се документи, четяха се обръщения към министъра. Имаше дебат, имаше искания, условия, въпроси и отговори. Учениците звучаха разумно и авторитетно. Защото каузата им бе свързана с процеса на учене, усвояване

СНИМКИ БГНЕС

Учениците излязоха на улицата с пиратки и сурови яйца, поискаха по-дълга ваканция, но накрая влязоха в класните стаи на 3 януари

на материала, равния шанс и входа към висшето образование. Все свързващи звена между държавата и поколението на бъдещето.

Дали само за няколко години са се променили коренно интересите и ценностите на младите? Днес учениците говорят по-скоро с досада за уроци, учебен материал и изпити. Далеч по-ентузиасирани са, щом

ги попитат за датата на първия учебен ден и за удължените ваканции между сроковете. Умора, апатия или недоверие демонстрират тийнейджърите към родното образование?

А може би отношението им е равнозначен отговор към начина, по който се отнася с тях държавата... Тази държава, която възвеличава културата на чалгата, на меркантилността и

на физическата сила. Тази държава, в която си успял, ако пристъпваш закона, ако си брутален и нахален, подкупен и богат. Тази държава, която се гаври в културата, науката, разума и полета на мисълта...

Жестока задача поставя тази държава пред днешните ученици. Децата трябва да направят избор в свят с размити ценности и апатично общест-

во. Тийнейджърите искат своята революция, както всяко едно поколение. Как обаче да се бунтуват срещу системата, когато системата е пред разпад? Как да искат качествено образование, когато образованието е обект на присмех и унижение? Къде да търсят свободата на личността, щом свободата днес означава потъпкване на демокрацията?

Поколение на индивидуалисти

Преходът е оставил сериозни следи върху поколението, родено след 1989 година. Наскоро група психолози, социолози и учители се опитаха да скицират портрета на тези деца, днешните млади, бъдещите активни граждани на България. Повечето от заключенията на специалистите са, че расте едно поколение на индивидуалисти, които трудно се асоциират с някаква общност на идеали, ценности, каузи. Повечето от учениците се страхуват да си поставят задачи, защото не са уверени в собствените си умения и не знаят как да постигнат целите си. Този поведенчески страх се изразява често в агресия или пълна изолация от активен социален живот. Със сигурност тежки белези в израстването на сегашните тийнейджъри е оставила хаотичната ни образователна система. Която някак изостави социалната си функция, забрави, че трябва да подготвя децата за обществен живот, в който имат нужда да защитават позиции и да решават не само лични проблеми.

Родените след 1989 година се различават драстично дори от тези, родени само няколко години по-рано, твърди социологът Румяна Бъчварова, участвала в задълбочено изследване върху младите хора. Днешните ученици, твърди тя, много държат на собствената си индивидуалност и не искат в никакъв случай да са част от една група. В момента под 1% от децата участват в някакви групи. Данните от изследването показват, че когато ги попитат към каква група принадлежат, децата посочват над 70 различни варианта. Всички те обаче са според това как например те се обличат, каква музика слушат или какво спортуват. Иначе казано, те се обединяват около лайфстайл предпочитания, а не около никакви идеи или ценности. Друго изследване показва, че близо 70% от гимназистите не се чувстват на мястото си в училище. Според психолозите образователната ни система в момента не дава никакви социални умения. Няма нито един предмет, който да насочва децата към това какво да правят с живота си.

Списанията изместиха книгите

Българските ученици не разбират добре съдържанието на текстове и предпочитат да четат основно списания. Тези резултати от международно проучване стреснаха учители и родители в края на миналата година.

Оказа се, че 9-класниците ни имат елементарна грамотност. Мотат да четат и пишат, но се затрудняват да тълкуват и анализират текст. Те не могат да осмислят и да оценяват предоставената им информация.

Резултатите от проучването показват

и голяма разлика в развитието на момичетата и момчетата. Тя е почти две години в полза на момичетата, като единствената страна с по-лош резултат е Албания.

Специалистите бързо заключиха, че причините трябва да търсим в учебното съдържание, което било "прекалено академизирано". Според други анализатори обаче интересът към книгите се изгражда основно в семейството. Силно изразена е тенденцията децата да посягат към книгата, когато у дома има солидна библиотека.

В домовете на 26% от учениците има между 26 и 100 книги, при 20% книгите са между 0 и 10, при 18% книгите в семейството са между 11 и 25. В домовете на 15% от децата има между 100 и 200 книги и 17% са с между 200 и над 500 книги. 21 процента от учениците са отговорили, че четенето на книги за удоволствие е просто загуба на време.

Позиция

www.duma.bg

Правителство от конеккрадци и контрабандисти

Те са алчни, неукни и нагли, готови да machkat наред

Георги КАДИЕВ

Слушах по една от телевизиите бившият зам.-директор на Агенция "Митници" и още по-бивш зам.-директор на ГДБОП Антоний Странджев. Познавам го от някои съвместни действия от времето, когато бях в МФ, а той в МВР. Прави впечатление на разумен и достоен човек.

Останах сериозно обезпокоен от мащаба на натиска, извършван към ръководството на митниците. Според Странджев министри и депутати (в множествено число!) са оказвали натиск и лобирание върху ръководството на агенцията. Не уточни нито кои депутати, освен че са първи мандат, нито за какво става въпрос. Очевидно е обаче, че са депутати и министри от ГЕРБ и че става въпрос или за кадрови назначения, или за директен чадър върху фирми. Както Странджев каза, тези депутати и министри са поемали "финансови" ангажименти през кампанията си, които трябва да изпълняват. И ги изпълняват чрез чадър върху фирми, занимаващи се или с фиктивен износ, или

Кражбата на коне винаги е била тежко престъпление, което се е наказвало дори със смърт

с внос на занижена стойност или директна контрабанда. Да не стигам до наркотиците.

Докато бях в МФ, не е имало случай депутат да дойде да ми постави условие кой да е шеф на митница, още по-малко на смяна или как да е наредена смяната. Дори и този депутат да е шеф на парламентарна група или шеф на парламентарна комисия, с която работя. Не мога да си представя и министър да си го позволи, дори и да е министър на вътрешните работи, с чието ведомство работиш всеки ден и от чиято работа зависят и твоите резултати.

Прав е Странджев да няма доверие на премиера Борисов. След като е имало толкова натиск, след като никой не е застанал зад интереса на Агенция "Митници", който в случая е интерес на държавата да събира приходи, значи се дава път на хиените. На влезлите в политиката случайно и с единствена мисъл, че сега е техен ред.

Кои са тези депутати? Кои са тези министри? Кои са тези 2-3 фирми, които Цветанов е прикривал? Какво стана

с СРС-тата на Калина Илиева например, която е давала показания пред съдия срещу министър Мирослав Найденов?

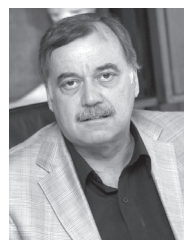
Имаме правителство на конеккрадци и контрабандисти. Това е изводът, до който стигам.

Аз се страхувам от подобни правителства. Те са алчни, неукни, нагли. Готови да machkat наред, готови на всякаква помия и компромат. За да останат на власт.

Затова нямаме избор, освен да ги сменим. Колкото и да ни струва това.

Назаем от www.kadiev.bg

Няма такава гържава...

Милен ВЪЛКОВ, председател на СБЖ

През първата седмица на новата 2011 г., случайно или не, прочетох почти всички вестници, включително бившите издания на ВАЦ и тези, които някои наричат "сериозни" или "жълти". Впрочем във всички издания работят мои колеги - репортери, главни редактори и собственици, които дълбоко уважавам за техния труд, за положителните и недотам успешни опити да си вършат съвестно работата в интерес на всички нас. Ирония, самоирония, съжаление, самосъжаление, прикрито или открито недоволство и всичко това под преобладаващи заглавия или мнения - "Няма такава държава", "Не може да има такава държава". Задоволен от всички прочетени коментари и мнения, гледах по националните телевизии и сагата с телефонните разговори на трима висши държавници и мнението на министър-председателя. Капакът обаче бе шаржът на френския журналист във в. "Монд" Александър Леви за това какво би могло да се случи, когато България,

Гърция се тресе от кризата и от стачки, а посрещането на Нова година там бе по-евтино, отколкото у нас

по силата на ротацията, поеме председателството на ЕС. За мен новата работна година започна на 3 януари и смея да твърдя - сравнително добре. След като с приятели изпратихме старата 2010 г. доста скромно и спокойно в Северна Гърция (въпреки че според информационни съобщения тази държава се тресе от икономическа, финансово, социална криза и сериозни стачки)... Успяхме да посрещнем Нова година дори по-евтино, отколкото ни предлагаха в България. За разлика от много наши сънародници, чиито възможности бяха крайно ограничени при липсата на елементарни и традиционни за българите "аксесоари" на празниците. Не се хваля, защото още отсега предчувствам какво ни очаква в края на 2011 г. и в навечерието на следващата 2012 г. Каква ще бъде изборната година, се чувст-

ва много добре и от медиите - всякакви обвинения срещу настоящи и бивши управляващи, компромати, нови, по-високи цени на основни храни и консумативи, и - разбира се, замразени заплати и пенсии при доста по-високи такси и местни данъци.

По природа съм оптимист. Успях да открия в медиите съобщение за решението на ДКЕВР да намали искането за 25 на сто увеличение на водата на скромните 5-6 процента от февруари и за увеличение на цената на електроенергията едва от месец юли. Положителното е, че комисията възнамерява да започне (!) да налага глоби на топлофикационните фирми за нарушения на нормативната база. Според анализ на известен икономист в столичен всекидневник през 2011 г. с близо 50 лева на месец ще намаляват финансите на българите

те поради кризата и цените, т.е. ще намаляват и нашите реални възможности за храна, отопление, лечение, спорт и почивка.

Не мога да преценя дали е по-добре за България министрите й да воюват помежду си, взаимно да се подслушват, или да се уважават и да работят в екип. Тази преценка оставям на министър-председателя, но всяко дете знае, че второто е по-добро.

Българите определено имат нужда от спокойствие, хладнокръвие, съзидание и предсказуемост. Като държава се нуждаем и от добри пътища и комуникационни артерии, от нови спортни зали и стадиони, но нали всички ние все пак трябва да използваме тези модерни съоръжения! Или и в това ще разчитаме на партньорите от ЕС, чиито условия на живот и доходи далеч надхвърлят българските?

Точката наг И-то

Цигари и кръв - 2

Иво АТАНАСОВ

Атотото писах под това заглавие за момчето от панелния квартал - последна, и то мъничка брънчица във веригата за класиране на безакцизни цигари, пребито жестоко от униформените. Тогава някои ме укориха, че едва ли не защитавам престъпник. Може би защото в техните представи пласърът е непременно бабайт с бокс в ръката и нож между зъбите. Струва им се, че добрият човек няма как да бъде забъркан в такива каша. Истината е, че това може да се случи на мнозина. Защото днес закъсаш ли, няма кой да ти помогне. И ако си без работа, а издържаш семейство, и ако детенцето ти е с проблеми и всеки месец трябва да намираш пари за прегледи и лечение, колко му е да стъпиш накриво. Ето защо не оправдавам момчето, но го разбирам. Затова неговуването ми е не към него, а към онези, които са на върха на веригата. И към политиките, които ги закрилят.

Най-новият скандал с публикуваните тайни разговори на властта разголява в немалка степен нейната същност. За да се домогнат до управлението, политици, самопрепоръчващи се за блюстител на нов морал, прибягват до услугите на финансово мощни фигури. С техните пари купуват изборите и си осигуряват места в парламента. Съставят правителство, охлуват своите предшественици и обявяват уж по-различен курс, а народът се радва и подкрепя, защото най-после вижда събдването на надеждите си за почтено и чисто управление. Минава меденият месец, изтичат още два-три и благодетелите вече си искат парите, разбира се, с лихва, и то висока. Политиките започват натиск за назначаване на ключови позиции на лица, които ще вземат решения в полза на далаверата. И тъй като по различните етажи на управлението има и читави хора, срещу тях се предприемат действия за компрометирането им. Честният служител се чувства предаден, напуска или доброволно, или под натиск. "Отврат са, повръща ми се от тях!", казва шефът на митниците за онези политици, за които преследването на личните цели е по-важно от ангажимента пред избирателите.

Сега някои омаловажават разкритията, като твърдят, че контрабандата никога не е спирала, че винаги е имало политици, които се облажават от далаверата. Ако приемем, че е така, ще стигнем до тъжния извод, че на сегашните управници обичайните нива на обогатяване са им се видели недостатъчни. Свидетели сме как запретнаха ръкави да увеличат облагите си. Когато вдигнаха драстично акциза на цигарите, опозицията предупреди, че така контрабандата ще нарасне неимоверно. И попита къде ще отидат парите от нея. Мрачните прогнози се сбъднаха. Приходите от акциз са с 240 милиона лева по-малко от 2009 г., като тук се има предвид само легалният сектор. Ако прибавим и контрабандните цигари, чиято продажба надмина нивата от времето на югоембаргото и вече заема половината от пазара, загубите за държавата надхвърлят 700 милиона. Тези огромни суми не са отишли при момчето от панелката. Влезли са в джобовете на финансовите благодетели и обслужващите ги политици.

В тази ситуация реакцията на гербарите е повече от нелепа. Министър-председателят обвини опозицията, че е виновна за скандала, сякаш тя има не само чудната способност да кара министрите да се ругаят като хамали, но и като че ли има ресурса да настанява свои хора на позиции, от които да покровителства определени фирми. Двамата вицепремиери и шефът на митниците пък си направиха пиар акция, като се снимаха пред три тира, заловени с контрабандни цигари на един от граничните пунктове. Изкушавам се да попитам дали тези пратки нямаше да влязат спокойно в страната, ако не беше скандалът предния ден, но отговорът вече е толкова ясен, че се губи всякакъв смисъл да се задава подобен въпрос.

Отговорните лица се заеха да разследват откъде идват оповестените аудиозаписи, а не твърденията в тях. При това - твърдения не на кого да е, а на министър и най-високопоставените му служители. Очевидно за властта е по-важно да си запази гърба, а не да пребори контрабандата. Затова и нейният стремеж е не да накаже замесените в далаверата, а да се докопа до информация дали не са записани и по-високи нива на покровителство, та да си спретне овреме отбранителна стратегия.

На този фон по мейфистофелски мрачно кънтят думите на премиера, че иска хората му да се мразят, а не да се обичат. Той може и да е чувал, че любовта е движеща сила. Че девизът на хипитата е "Прави любов, а не война!". Че даже в класическото "Силно да любим и мразим!" първа е обичта. Нашият човек обаче е по-мъжкар от Ботев, затова е решен да успее само чрез омраза. Бедата е, че омразата и кръвта са за момчетата от панелните квартали. А цигарите и милионите от тях - за управниците и техните благодетели.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

Промешествия

Две години след като Нормън Фостър получава поръчката от президента Назарбаев, пирамидата на Астана се издига в азиатската степ

Много е изговорено за разширяване границите на архитектурата. В Астана - новата столица на Казахстан, тази вече изтъркана фраза се превръща в буквална истина. Ако на някой, попаднал в Астана преди пет години, му хрумнело да се отклони едва на няколко метра от лъснатия централен булевард, тръгващ от новия президентски дворец и дълъг 5 км, то той бързо се озовавал в бараков лагер на строителни работници, голяма част от тях жени, потънал в разкаляната прах на азиатската степ, ширнала се от другата страна на реката Ишим. Насред приличащата на лунен пейзаж строителна площадка, набраздявана от широките гуми на огромните Камаз-и, само след две години изниква сградата, достойна да влезе в списъка на новите чудеса на света. Темповете на строителство са фамозни - Палатът на мира и съгласието трябвало да е домакин на религиозен конгрес, за пръв път състоял се три години по-рано под егидата на Съвета за сигурност на ООН с делегати от 18 основни световни религии.

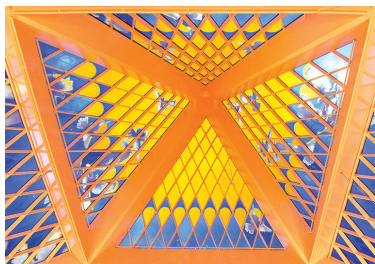
Заседателната зала точно под върха

Нурсултан Назарбаев час по час хвърля поглед към площадката от своя нов президентски палат и подобно на някой модерен Тимур вижда изпълнението на своята мечтана религиозна мисия сред степените. Сградата изглежда учудващо малка на фона на безкрайната ширнала се степ, въпреки че новите проекти скоро ще запълнят мястото наоколо. А над всички тях ще се извисява свещена зала, носеща повече асоциация с епохата на инките, отколкото напомняща за Египет. При всички случаи чувството, с което се изпълва посетителят на новата пирамида, е по-скоро на преклонение и пиетет с религиозен оттенък, отколкото предразполагаща към забава светска сграда. Екстравагантност от световна класа, вдъхваща възторг и удивление.

Пирамидата на казахстанската столица Астана се строи в продължение на две години: от 2004 до 2006-а. Строежът на практика е извършен за година - започва през март 2005 г., а Палатът отваря врати през юни 2006 г. - малко преди нейният поръчител да бъде избран за още един пореден президентски мандат. Палатът е може би една от най-впечатляващите пирамидални структури по света и по интерес и размери се нарежда след Големите египетски пирамиди. Това все пак е въпрос на спор между фанатичите на древната архитектура и привържениците на модерното строителство. Със сигурност обаче това е една от най-впечатляващите творби на световноизвестния архитект Норман Фостър, който разполагал за проекта с \$58 млн. Фостър я проектира като едно от новите чудеса на света - огромна пирамида, разположена в новата столица на една азиатска република, простряла се в степта на площ, по-голяма от територията на Западна Европа. Пирамидата трябвало да стане световен център на религиозното разбирателство и символ на световния мир. Вътрешното й пространство е по-обширно

Пирамидата на Астана е построена, за да подслони конгреса на световните религии. Това е залата с голямата кръгла маса точно под атриума в основата на пирамидата. Под тази зала се намира операта

Върхът в златисто и синьо

от това на лондонската катедрала "Сент Пол" и на истанбулската "Ая София".

Когато я проектира, 69-годишният лорд Фостър току-що е завършил работа върху едни от най-посещаваните сгради в света: кулата Геркин в Лондон и новото летище на Пекин - днес най-обширната построена от човек сграда. Но нищо, което е правил до този момент, не може да се сравни с новата поръчка. Защото никой не бил искал подобна сграда, докато това не хрумнало на президента на Казахстан. За вниманието на Назарбаев, с цялата газодобивна и нефтодобивна промишленост зад гърба му, се борят не един и

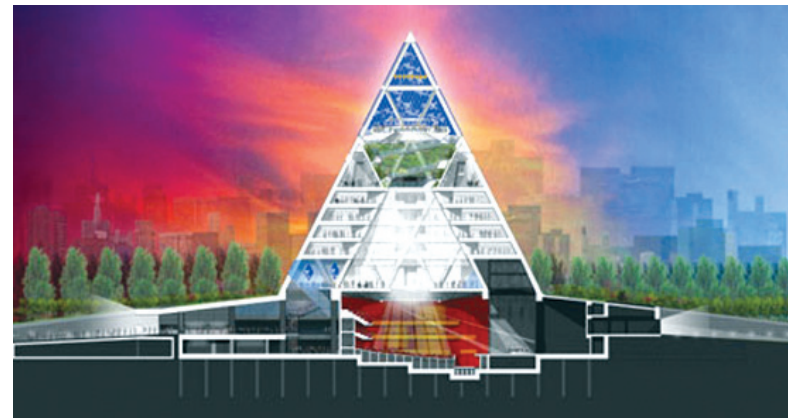
Палат на мира и съгласието

Сърцето на Централна Азия подслони най-амбициозния проект с подписа на лорд Фостър

двама инвеститори. Назарбаев на практика може да построи каквото си иска в показната си нова столица, чийто основен план е положен от японския урбанист Кишо Курокава през 1998 г. А Назарбаев иска мир, политическо и религиозно съгласие в своята страна, където в етническо отношение преобладават казаци, следвани от руснаци, узбеки, украинци, югури, татари и малка част германци, където първи официален език е казахски, а втори - руският, и съотношението на религиозните групи е 50:50 руски православни и мюсюлмани.

Искал е и оперна зала, която да бъде достоен конкурент поне на Глинденбурн или Ковънт Гардън, национален културен музей, нов "университет на цивилизацията" и общ център за всички етнически групи на Казахстан. Всичко това се подслонило във Фостървата пирамида с размери 62x62x62. Самата пирамида е поставена на подиум с размери 96 на 96 м, издигнат на 15 м и заобиколен от земен насип. В този подиум се помещава оперната зала. Проектира я театралният архитект Ан Майнърс, работила върху Ройъл опера хауз и Глинденбурн. Тя е с класическата форма на подкова с два реда балкони и 1500 места.

Долната част на триъгълника е изградена от блед гранит, а в горната - от стъкло и стомана,

Разрез на модел на пирамидата

та зала представлява огромен кръгъл свод, през който от върха на пирамидата се спуска светлина, преминала през огромния атриум. От пода на оперната зала до върха на пирамидата има около 76,2 м. Елеватори, които се движат по наклонени навътре стени, подобни на краката на айфеловата кула, ви издигат до средното ниво под пространства, подобни на кутии "Тоблерон". На този етап настъпва един вълнуващ момент от срещата с това, което колегите на Фостър наричат "висящите градини на Астана". Стените на атриума изведнъж се разтварят навън, около вас на каскади пада пишна свежа растителност,

мирал във Франция и започнал френетично да праща факсове с дизайнерски идеи към своя офис. С президента се срещнали директорите Найджъл Данси и Дейвид Нелсън, които представили проектите на Назарбаев. Самият президент бил затрупан с проекти и модели за сгради из новата Астана - неговата персонална Бразилия или, да речем, Канбера. В нея той налива милиарди долари, въпреки неodobрието на министрите и на международните въздушни превозвачи от факта, че изнася старата столица Алма Ата на място по-близо до китайската граница. Всъщност Астана, град познат като Акмола до 1998 г., се намира в сърцето на Казахстан и с население от 710 000 души е вторият по големина след бившата столица. "На този етап градът е твърде пуст и нов", споделя Данси. "Разраства се така бързо, че все още не може да намери своята идентичност. През живота си не съм виждал такова място."

На това място големият проблем идва от климата. Температурите варират от минус 40 през зимата до плюс 40 през лятото. Изливането на стоманата било по специална технология, а металът, обработван през зимата, се сглобява през лятото. Въпросът само за цената на стоманата за съоръжението е държавна тайна. Мощният архитект са турското бюро "Табанлиоглу", които се заемат и с част от строителните работи, а строителни инженери са английските "Буро Хапълд" и "Арче" от Истанбул.

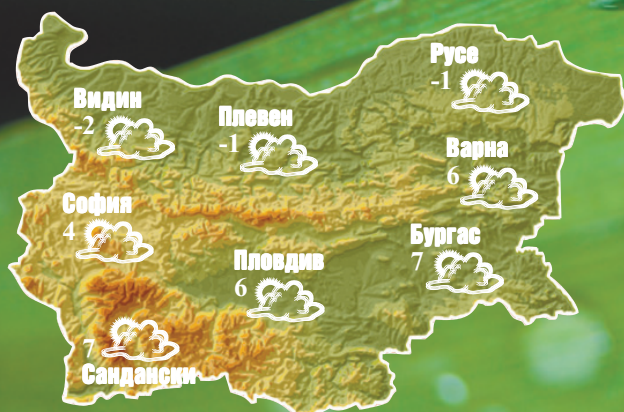
Фостър избира пирамида, защото все още никоя религия не я е присвоила за свой символ. "Първоначално тя е културен център, но заради това, че ще е домакин на конгрес на мира, събиращ 18 религии, тя се превръща в нещо различно. Проектът е свързан с религията, мира и съвместното съществуване", обяснява архитектът. "Тя е посветена на отказа от насилие и е апотеоз на вярата и равенството между хората."

Тази пирамида несъмнено отдава почит и на един от проектите на Великата Утопия от XVIII век - този на френските архитекти Етиен-Луи Буле и Клад-Никола Леду, създадени малко преди Френската революция. Тези проекти от епохата на Просвещението си останали само на хартия. За да може едно тяхно ехо да види бял свят от стомана, гранит и стъкло в степените на Средна Азия на ръба на една нова за човечеството епоха на мир и разбирателство. Назарбаев има своя монумент. Фостър също. Колкото и да е странно, това важи и за Буле, и Леду.

справочник

ВРЕМЕТО

Днес през деня ще преобладава слънчево време. Почти тихо. Минималните температури ще бъдат между минус 8° и минус 3°, в отделни котловини до около минус 10°, а максималните - между 3р и 8р, в южните райони до около 10°, но в Дунавската ранина ще останат ниски - между минус 3° и 0°. Атмосферното налягане е значително по-високо от средното за януари - слабо ще се понижи. Над планините ще преобладава слънчево време. Температурите ще се повишат и на височина 1200 м максималната ще бъде около 6°, а на 2000 м - около 1°. Вятърът ще е слаб и умерен от западната четвърт. Над Черноморието ще преобладава слънчево време. В сутрешните часове има условия за краткотрайна мъгла. Ще бъде почти тихо. Максимални температури на въздуха - 5°-7°, колкото е температурата и на морската вода. Вълнението на морето ще бъде слабо - 1-2 бала.

Изгледи за

В неделя времето ще е сравнително топло и над по-голямата част от страната - предимно слънчево. По-значителна облачност и мъгла ще има на места в низините. Временно увеличение на облачността ще има над североизточните райони. Минималните температури ще са между минус 5 и 0°, в отделни котловини по-ниски, максималните - между 8 и 13°, в местата с мъгла около 0. В понеделник ще има временни увеличения на облачността и на повече места ще бъде мъгливо.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издател „ДУМА 2008“ ЕООД
Николай Малинов

Русия
България

МОНД
дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Главен редактор
Ивелин Николов

Първи зам. главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ:
97 05 200

Адрес на редакцията:
София - 1784, бул. „Цариградско шосе“ 113 А,
Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226
СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250
ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207
PR: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Георги Томов - 221, факс - 975-26-04; e-mail - reklama@duma.bg, Кореспондент в САЩ: Ивайло Йолов, e-mail: mediabg2002@yahoo.com; Експонатор: 91975 в. 112; Печат: ИПК „Родина“ АД - 1784 София, бул „Цариградско шосе“ 113а Номератор - 9752; Дистрибутори: ОБВ „Разпространение“ ЕООД - 02/962-23-23; „Национална дистрибуция“ ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, - 208, 203; Катерина Димитрова: abonament@duma.bg
КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪТ“, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“ И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, „ФОКУС“, БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ
ХОНОРАРИ НА ВЪНШНИ АВТОРИ СЕ ИЗПЛАЩАТ ВСЯКА СРЯДА ОТ 14 ДО 16 ЧАСА

1 БНТ

06.55 За животните с любов/п/Играчките - 26-сериен анимационен филм
07.40 Симба - цар Лъв - аним. филм
08.05 Доктор Снагълс - аним. филм

09.00 Магна аура - изгубеният град - тв филм
09.25 Непозната земя
10.20 Вярата и общество с Горан Благоев
10.50 Световна купа по ски алпийски дисциплини. Гигантски слалом /1 манш, мъже/, пряко предаване от Аделбоден /Швейцария/
11.25 По света и у нас
12.30 Бразди
13.00 Иде нашенската музика - фолклор
13.30 Световна купа по ски алпийски дисциплини. Гигантски слалом /2 манш, мъже/, пряко предаване от Аделбоден /Швейцария/
14.25 Минута е много - тв състезание
15.20 Памет българска с проф.Божидар Димитров
16.10 Новогодишен концерт на Националната опера
17.00 Дивото зове - тв филм
18.30 В кадър
19.15 Лека нощ, деца!
19.45 По света и у нас
20.00 Шоуто на Канала
20.45 Вреда - игрален филм /копродукция, 1992г./
21.45 По света и у нас
23.35 Концерт на Оркестъра на Глен Милър /2 част/
23.40 Опитни зайчета - игрален филм /Австрия, 2005г./

ОВЕН
Хубав ден за сравняване на различни идеи и мнения. Днес ще сте в състояние да прецените нещата от всички гледни точки.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ
Днес нещата ще са под ваш контрол, но не бива да си позволявате много волности, а сигурно няма да имате и желание за това.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ
Подходящ момент да се замислите какво точно искате и как да го постигнете. Ще ви трябва малко повече търпение към самите вас.

22 май - 21 юни

b tv

07.00 „Иги Арбакъл“ - анимация
08.00 „Приказки край лагерния огън“ - детски сериал

08.30 „Кой е по-по-най“ - детско шоу
09.30 „Кухнята на Звездите“ - кулинарно шоу
10.00 „Модерно“ - токшоу
12.00 „Двама мъже и половина“ - сериал
12.30 „Най-смешните животни и хора на планетата“
13.00 „Усмивката на Мона Лиза“ - Комедия
15.20 „Скачай“ - Романтична комедия
17.00 „Море от любов“ - романтично токшоу
18.00 „Сеизмограф“ - предаване за полемика и анализи с водещ Светла Петрова
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Мария Антоанета“ - Биографичен, Драма
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „В джаза събота вечер“ - вечерно токшоу с водещ Вили Сечкова
23.30 „Между небето и земята“ - Военна драма
02.20 „Синовете на анархията“ - сериал, сезон 2, еп. 1, 2
04.20 „Модерно“ /п./
05.10 „Глобусът“ /п./
05.30 „Най-смешните...“ /п./

РАК
Още ви е твърде празнично и нищо не ви се прави, дано нямате много задължения. Но май отговорностите ви са повече.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ
Трябва да сте по-практични и да не се занимавате с дреболии. Работа имате за вършене и то не малко, а има и дни за празнуване.

23 юли - 23 август

ДЕВА
Силно ще ви вълнува отношението на другите хора към вас и ще направите всичко възможно, за да се държат с вас, както вие желаете.

24 август - 23 септември

NOVA
TELEVISION

07.00 „Иконостас“
07.30 „Агро пари“ - програма за развитие на селските райони
08.00 „Аладин“ - детски анимационен сериал, 2 сезон
08.30 „Екшънмен“ - детски анимационен сериал
09.00 „Трансформърс“ - детски аним. сериал, 2 сезон
10.30 „През плета“ - анимация
12.10 „Кадет Кели“ - с уч. на Хилари Дъф, Кристи Романов, Гари Кал и др.
14.15 „Страшен филм 4“ - с уч. на Реджина Хол, Лесли Нилсън, Крейг Биерко, Анна Фарис и др.
16.00 „Директно Карбовски“ - публицистично предаване на НТВ
18.00 „Отечествен фронт“ - предаване на НТВ
19.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
19.30 „Темата на Нова“
20.00 „Дюс Бигалоу: Мъжкото жиголо“ - с уч. на Роб Шнайдер, Уилям Форсайт, Жаклин Обрадорс и др.
22.00 „Горещо“ - телевизионен таблоид с Венета Райкова
23.00 „Щурото еврейско семейство“ - с уч. на Джейми Гърц, Дарил Хана, Джеръми Пивън и др.
00.45 „Горили в мъглата“ - с уч. на Сигърни Уивър, Браян Браун, Джули Харис и др.

ВЕЗНИ
Днес просто ще трябва да осъзнаете какво искате. Ще имате много възможности за избор, а вие не знаете кое е най-доброто.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН
Малко отнесени сте днес, разсейвате се, не внимавате какво ви казват. Дано това не се отрази фатално на работата ви.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ
Хубав ден, ще имате на много хора да се обадите, и приятели ще ви търсят естествено. Подходящо време за срещи и разговори.

23 ноември - 21 декември

PRO-BG

07.00 „Кодово име. Съседските деца“ - детски сериал, с. 2, еп. 5, 6
08.00 „Докосване на ангел“ /п./ - сериал, с. 1, еп. 13
09.00 „Два пъти в живота“ /п./ - сериал, с. 2, еп. 15
10.00 „Смъртоносна битка“ /п./ - сериал, еп. 14
11.00 „Клиентът“ /п./ - сериал, еп. 5
12.00 „Момичета шпиони“ /п./ - Екшън, комедия
14.00 „Докосване на ангел“ - сериал, с. 3, еп. 1
15.00 „Два пъти в живота“ - сериал, с. 2, еп. 16
16.00 „Баровски“ - сериал, с. 3, еп. 9
16.30 „Проблеми с татко“ - сериал, еп. 9
17.00 „Най-доброто за теб“ - риалити поредица, с. 2, еп. 17
18.00 „Звезден шанс“ - риалити шоу, еп. 6
19.00 „Смъртоносна битка“ - сериал, еп. 15
20.00 „Любовна песен“ - Драма
22.00 „Клиентът“ - сериал, еп. 6
23.00 „Уичбейд“ - сериал, еп. 2
00.00 „Демони“ - сериал, еп. 6
01.00 „Звезден шанс“ /п./ - риалити шоу, еп. 6
06.00 „Кодово име. Съседските деца“ /п./ - детски сериал, с. 2, еп. 5, 6

КОЗИРОГ
Чувствате, че действително ви не са съвсем психологически правилни и на място. Може би проблемът е, че се безпокоите твърде много.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ
Развивайте уменията си, странствайте, опознавайте, сравнявайте всичко, което е пред вас с онова, което вече ви е известно. Чудесен ден.

21 януари - 19 февруари

РИБИ
Околните ви възприемат в по-добър светлина, отколкото вие самите. Май е време да се отърсите от страховете си.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR
1.9558

USD
1.5090

GBP
2.3331

CHF
1.5632

Родопчанката Бисера Станчева навърши един век

Светозар КАЗАНДЖИЕВ

Сютния си рожден ден отпразнува на 5 януари т.г. родопчанката Бисера Станчева. Тя е родена през 1911 г. в махала Гращица на с. Стойките, тогава Широкопольска община, в 7-членно семейство. Младостта ѝ минава в кираджилък (разкарва трупи с катър). На нивата в с. Катриница се запознава с първата си любов. Омъжва се и живее 12 години с Атанас Мирчев. При неслучаен инцидент го застрелват и тя остава вдовица, без деца. Втората ѝ любов е овчарят Димитър Станчев - вдовец с две момчета и две момичета. Взима я на 3 септември 1944 г. и я довежда в с. Соколовци, Смолянско. Баба Бисера не ражда свои деца, но цял живот обгрижва заварените, които сега ѝ се отплащат. Жената е изключителна плетачка на

дантели на една кука. И в момента не спира да плете своите "паяжини", които изпълват с радост око и сърцето. Макар и на сто години, баба Бисера не престава да си пийва по една лъжичка

мастика или домашна ракийка за лек сън. В момента живее при една от снахите си - Ана Станчева, в смолянския квартал Райково. Има 10 внучета, 16 правнучи и 4 праправнучи.

По повод 100-годишния юбилей на Бисера кметската на община Смолян Дора Янкова посети дълголетницата, подари ѝ цветен телевизор, килограм кафе, бонбони и 50 лв. добавка над пенсията. За столетниците има решение на Общинския съвет, съгласно което общината поема и разходите им за лечение. Но баба Бисера не взема лекарства и няма да се възползва от тази услуга. След като духна свещичките за своя едновековен юбилей, Бисера Станчева вдигна наздравица с люта домашна ракия за гостите, близките и за българския народ.

Да си жива и здрава, бабо Бисере, ѝ пожелаваме ние!

Усмивката до уши е лек за дълголетие

Откритото изразяване на емоциите влияе положително на умственото и физическото здраве

Колкото по-широко и по-често човек се усмива, толкова по-дълго живее, твърдят американски учени. Това, че усмивката и дълголетие са взаимосвързани, е било ясно на специалистите още преди започването на експеримента. Както твърдят те, усмивката отразява позитивното и относително по-леко и по-оптимистично отношение към живота. Усмиващият се човек е

образец на жизнелюбие и позитивизъм.

Най-учудващото в този опит, който е правен в продължение на две години - от 2008 до 2010 г. - се оказало това, че от усмивка до усмивка има разлика. За да доживеем до дълбоки старини, трябва да се усмивваме именно много широко. Писателите определят тази усмивка като "сияеща", "до ушите", а също така я наричат "32 зъба".

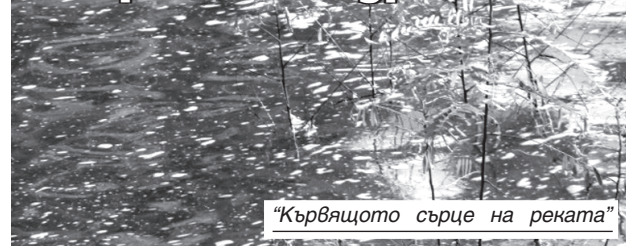
Американските психофизи-

олози са сравнили 320 снимки на бейзболисти от висшата лига. Те били разделени на 3 групи - без усмивка, с частична усмивка и с пълна усмивка. В първата са попаднали спортисти, които на всички снимки са сериозни, във втората - тези, които леко се усмиват, а третата била от хора със сияеща усмивка. Резултатите от изследването показали, че най-кратко от всички са живели сериозните спортисти, малко повече от тях са тези със сдържа-

ната усмивка, а дълголетниците са с широката усмивка.

Според проф. Ернст Абел усмивката на първо място отразява вътрешната хармония на човека, оптимизма и позитивното отношение към живота. Откритото изразяване на емоциите влияе положително на умственото и физическото здраве, което от своя страна играе важна роля за продължителността на живота. Така че, усмихнете се широко!

18-годишен с награда от фотоконкурс на ЕП

"Кървящото сърце на реката"

Победителят в онлайн фотоконкурса "Промените в климата през твоите очи", организиран от Информационното бюро на ЕП за България, е 18-годишният Владимир Добрев. Младецът от Силистра бе отличен за снимките му "Кървящото сърце на реката" и "Дамоклиев меч". Наградата е пътуване до Страсбург по време на една от предстоящите сесии на ЕП. Журито на конкурса бе председателствано от професионалния фотограф Зафер Галибов, а в състава му бе Виолета Станинич, ръководител Информационно бюро на ЕП за България, Михаил Христов, пресаташе, и Кристиан Вигенин, член на ЕП от групата С&Д.

С поощрителни награди бяха отличени снимките, класирани на II място с равен брой точки: "Плаещият Орфей", с автор Рослава Стоянова и "Имената на глупците висят по... дърветата" на Сабина Петракиева.

В конкурса взеха участие 58 кандидати, които изпратиха общо 128 фотографии. Снимките бяха

"Дамоклиев меч"

оценявани по съдържание, композиция и обосновка. А до финалния етап на надпреварата журито допусна 23 фотоса. Най-добрите снимки ще бъдат публикувани в някои от изданията на Информационното бюро на ЕП през 2011 г.

ЛУВЪР Е НАЙ-ПОСЕЩАВАНИЯТ МУЗЕЙ В СВЕТА

Най-посещаваният музей в света е Лувър, съобщи АП. През неговите зали са преминали 8.5 млн. души само за 2010 г. Рекордната посещаемост продължава вече трета година.

Лувър отваря за първи път врати на 8 ноември 1793 г. по време на Френската революция. В музея на площ от 60 600 кв.м са разположени почти 35 000 предмета от праисторическата ера до XIX век. Сред хилядите безценни картини се отличава Мона Лиза на Леонардо да Винчи, вероятно най-известната творба в света, разположена в отделна зала зад защитно стъкло. В Лувъра може да се видят и творби на Рембранд, Рубенс, Тициан, Пусен и други известни художници. Колекцията на Ротшилд, дарена на музея през 1935 г., запълва самостоятелна зала. Тя съдържа 40 000 гравюри, 3000 картини и 500 илюстрирани книги. Освен художествени изложби в Лувъра се провеждат и археоложки, исторически и архитектурни експозиции. Музеят притежава и голяма колекция от мебели.

Най-значимата скорошна промяна във външния вид на Лувъра е проектът "Grand Louvre" със сътрудничеството на тогавашния президент Франсоа Митеран. Отворено е северното крило на зданието, което дотогава се е ползвало за правителствени служби, а в центъра на двореца е поставена стъклената пирамида на И.М. Пей.

РУМЪНЕЦА ЩЕ ВЕЧЕРЯ В БУКУРЕЩ С АНДРЕА БАНИКА

Дуетната половинка на Енчев заминава за Букурещ, за да вечеря с Андреа Баника. Рапърът ще пътува в началото на следващата седмица по настояване на румънската денс кралица. Звездата в края на декември бе у нас по покана на "Селект мюзик медиа" и остана очарована от топлото посрещане от страна на домакините, та реши да им върне жеста. При гостуването си в България Баника бе на официална вечеря с рапъра в изискан ресторант. Покрай разговорите за музика Румънеца успя да представи най-новото парче на дуета, записано заедно с Мариета - "Аз те искам". Песента явно много допадна на Андреа, защото още тогава рапърът получи покана за гостуване и вечеря. Изпълнителят сподели само, че ще се радва да се срещне и да хапне с Баника.

Системен администратор бе арестуван на собствената му сватба, защото след регистрацията на брака служителката в Гражданското отказала да му даде логин и парола...

08. 01. 2011

АНГЕЛ МАРИН, вицепрезидент на България АСЕН МАСЛАРСКИ, певец и композитор БОГОМИЛ ГЕРАСИМОВ, дипломат ВАЛЯ БАЛКАНСКА, народна певица ВЕРЧО ЗЛАТКОВ, учредител на клуба „Приятел на ДУМА“ в София, БСП „Надежда“ ГЕОРГИ ДАНАИЛОВ, писател ДИМИТЪР КАЛОНЧЕВ, журналист ИЛИЯ ЧУБРИКОВ, ралипилот Акад. НИКОЛА ПОПОВ, икономист

09. 01. 2011

АНДРЕЙ АЛЪПАРМАКОВ, кинорежисьор ВАСКО ЖЕКОВ, писател ВЕНЦИСЛАВ МАТИНОВ, хуморист-имитатор Доц. РАЙНА НИКОЛОВА, член на СЕМ Проф. д-р СТЕФАН БРЕЗИНСКИ, езиковед СТЕФАН ГАЙТАНДЖИЕВ, философ и политик ЦВЕТАН СЕВЕРСКИ, журналист и писател ЯВОР МИЛУШЕВ, актьор

Всички рускоговорещи от Ванкувър до Владивосток на 8 януари бгизаат пълни чаши, за да честитят рождения ден на

ЛИЛИЯ ТОМОВА

Тя е прочута като една от най-верните приятели на СССР и Русия в ДУМА. Но не забравя и радостите, и проблемите на българите. Стопанката на страницата "Искам думата" с удоволствие преглежда територията ѝ на читателските писма и служи вярно на лъбамата идея. От сърце пожелаваме на Лилия здраве и безброй задгранични командировки.

От екuna на ДУМА

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

8

Св. преподобни Георги Хозевит от остров Кипър († 625).

Именитият отшелник и чудотворец преп. Георги в Хозевския манастир при Йерусалим с молитва излекувал изсъхналата ръка на своя игумен и възкресил един мъртвец.

9

† НЕДЕЛЯ СЛЕД БОГОЯВЛЕНИЕ.
Св. преподобни Григорий Печерски († 1093)

Сезонът на белочелата гъска

До края на януари ловът ѝ е разрешен с изключение на някои резервати

Васил СЕРДАРОВ

В разгара на зимата и особено след приключване на груповия лов на дива свиня много ловци се насочват към лов на прелетни птици, най-вече гъски. Масовият обект на този лов е свързан най-вече с голямата белочела гъска, която има дължина на тялото 65-86 см, размах на крилете 130-165 см и тегло 1,7-3 кг. Оперението ѝ е сиво-кафяво, по гърба и крилете потъмно. Отдолу тялото е безцветно, с тъмнокафяви напречни препаски с неправилна форма. На челото има бяло петно, което не достига до линията над очите. Клюнът е розов. Краката са жълто-оранжеви. Младите птици са по-светли, без бяло петно на челото. Тялото отдолу е светло, без напречни препаски. Възрастното си оперение придобиват на втората година.

Голямата белочела гъска може да се срещне с някои от останалите видове гъски, срещани се у нас. По-дребна е от сивата и посевната гъска. Възрастните птици се различават от сивата и посевната гъска и по ясно забележимото бяло петно на челото и около основата на клюна и по тъмнокафявите напречни препаски с

неправилна форма на корема. Има разлика и в големината на ятата. Голямата белочела гъска лети в големи шумни ята (често с малки белочели гъски!), докато ятата на сивата и посевната гъска са малки. Сивата гъска понякога е в смесени ята с голяма белочела гъска, а посевната лети в малки самостоятелни ята и е по-мълчалива в полет. От нея се отличава по следните белези:

- при кацане върхът на крилето ѝ е само до края на опашката
- бялото петно не достига до очите
- около околото ѝ липсва ясно очертан жълто-оранжев пръстен
- главата и шията са по-светли, клюнът е по-дълъг, а шията е по-дълга и по-тънка
- при полет се отличава от малката белочела гъска по относително по-късите си криле и по-дългата шия, а издава-

ните звуци (звънлив крясък "клинг-клинг") са сигурен отличителен белег.

У нас най-многобройни са нейните ята в равнинната част на страната и около река Дунав, големите вътрешни реки и черноморското крайбрежие. Големите ята обитават най-често площите, засети с есенници, в близост до реки, езера, блатата и изкуствени водоеми, незамръзващи през зимата. У нас зимува главно в езерата Шабла и Дуранкулак, язовир "Овчарица", резервата "Сре-бърна", язовир "Малко Шарково" и Бургаските езера. Тя е и най-многобройна от всички видове гъски, срещани се в Европа и у нас.

Всички видове гъски се отличават от лебедите по размери, цвета на оперението и дължината на шията. Гъските са с по-къса от тялото шия, потъмни на цвят (дори и от мал-

ките лебеди) и с по-малки размери. В полет наподобяват кормораните, но са с по-къса опашка, маховете на крилата не са така чести, оперението им не е толкова тъмно и обикновено ятата от гъски са доста шумни.

По време на зимуването си гъските са привързани към местата, където се хранят. На разсъмване, като по разписание, отиват за храна, на обяд на водопой, след което почиват, подкрепят си перушината и следобед отново започват да пасат. Преди залез слънце се прибират за нощуване във водоемите.

Съгласно биологията на птицата тя е разрешена за лов у нас от 1 октомври до 31 януари. Месото ѝ е много вкусно. Забранен е ловът в 700-метровата ивица около езерата Шабла и Дуранкулак, язовир "Овчарица", резервата "Сре-бърна" и Бургаските езера.

Кинология

По-умни ли са големите кучета?

Милчо АНДРЕЕВ

Десетилетия вече продължават споровете на кинолозите дали някои породи кучета са по-умни от други. Напоследък новозеландски учени са стигнали до извода, че значение има не породата, а размерът на животното.

Големите кучета за разлика от малките реагират по-добре на човешките сигнали и следователно са по-умни. Тяхната "разумност" се обяснява анатомично: очите при големите кучета се намират на по-голямо разстояние едно от друго, което увеличава дълбочината на техните възприятия и им позволява по-бързо да реагират на командите на стопанина. Именно тази хипотеза проверили изследователи от Университета Кентърбъри в Нова Зеландия, изучавайки 104 четириноги, както големи, така и малки. Резултатите от проведения експеримент потвърдили тази хипотеза.

Но не всички учени са съгласни, че едрите кучета са по-умни от дребните. Според Бенджамин Хърт от ветеринарната школа към Калифорнийския университет "съществуват различия в поведението на кучетата от различни породи. Тези различия са резултат от селекцията и са били създадени от човека специално, те са проверени от многовековната история и са фиксирани".

От друга страна, дребните породи кучета, такива като териерите, няма да чакат търпеливо, докато стопанинът им даде команда. Това са активни породи, склонни към бързо реагиране, добавя Бенджамин Харт още един аргумент в опровержение на теорията за важността на разстоянието между очите.

Ако се вземе предвид опита на ловците, в това число и българските, за подобни разлики, базиращи се на големината

Кой е по-умен?...

на кучетата, едва ли може да се говори - неведнъж както големите, така и малките кучета са проявявали изключителна интелигентност и активност при сходни или еднакви условия, например при гонки на едър дивеч и хищници.

Ловджийска кулинария

ОСНОВНИ ПРАВИЛА ЗА ПРИГОТВЯНЕ НА ДИВЕЧ

Както е известно, ястията от дивеч се разделят в три групи - ястия от пернат дивеч - фазан, яребици, бекаси, пъдпъдъци; ястия от дребен дивеч - зайци; ястия от едър дивеч - елени, сърни, диви прасета и др. Месото от дивите птици и животни поради особеностите им начин на хранене и живот е твърдо и жилаво. Ето защо веднага след добиването му то не може да се обработва. Месото от дивите животни се оставя няколко дни на студено място в собствената им кожа, а птиците - в пергаментова хартия. Продължителността на това узряване е следната - за яребиците - 3-4 дни; за глухарите - 5 дни; за фазаните - 3 дни; за бекасите - 5 дни; за зайците - 2-3 дни. Веднага след убиването дивечът трябва да се почисти от вътрешностите. Преди да се подложи на топлинна обработка, месото от дивеч се маринова в продължение на 24 часа. Тъй като дивечовото месо е бедно на мазнина, то се увива в сланина или се приготвя с по-голямо количество мазнина. Най-често използвани топлинни обработки са задушаване и печене, особено на скара.

Сигнал

В Девин заловиха 13 браконieri

Велин ХРИСТОВ

13 браконieri са задържани от полицията в Девин, съобщил МВР. Ловците, един от които е служител на районното управление на полицията в Девин, били спрени за проверка на 2 януари около 21 ч. на входа на града. В колите им полицията открила 200 килограма месо от дивеч. 13-те мъже - всички законни ловци от местна дружинка, били отведени в полицията за изясняване на случая. Така станало ясно, че са ловували незаконно в местност край с. Лисичево, където отстреляли две сърни, кошута и сръндак. Законно притежаваните ловни пушки са им отнети със заповед на началника на районното управление в Девин. Срещу полиция браконьер е започнала дисциплинарна проверка. По случая е образувано досъдебно производство.

Четвъртият световен рекорд за България от благороден елен, гр. Нитра, 1990 г.

добит в ловно стопанство "Ири Хисар". Той получава оценка 256,78 т. и донася на страната ни за втори път световната титла. Обиколката на розетките е 37,6 см и 37,5 см.

Всичко това създава солидни предпоставки България да бъде избрана за домакин на третото Световно ловно изложение в Пловдив през 1981 г., организирано и проведено с активното участие на НЛРС СЛРБ. Внушителен е броят на показаните български трофеи - 3303, за които са присъдени 2906 медала. От първите 10 капитални трофея в света 6 са български. Български е и новият световен рекорд на кожа от дива котка - 82,99 т.

През 1985 г. в Бърно на международната трофейна изложба бива обявен третият български световен рекорд от благороден елен с оценка 263,28 т. При него бива отчетен и един своеобразен рекорд по брой на шиповете - 25.

През 1986 г. на международната ловна изложба в Нюрнберг най-големите трофеи отново са български.

През 1990 г. в Нитра бива обявен четвъртият световен рекорд за България от благороден елен. Той получава оценка 273,60 т.

Равносметката към края на XX век е следната: България притежава 4 световни рекорда на трофеи от благороден елен, като последният и все още ненадминат е с оценка 273,60 т. От всички 23 трофея от този вид в света с оценка над 250 точки 12 произхождат от България, 6 от Унгария и по един от Австрия, бившата ГДР, Полша и Румъния; от дива свиня - 2 трофея с оценка над 150 т., като единият става световен рекорд с оценка 158,20 т. през 1987 г., с което изпреварва полския световен рекорд от Берлин 1937 г. със 7,20 т.; 4 световни рекорда от дива котка (кожа): 60,43 т., 65,66 т., 67,28 т. и 82,99 т.; 8 трофея от елен лопатар с оценка над 200 т.; два сърнешки трофея имат оценка над 180 т. и много други капитални трофеи.

Любопитно

БЪЛГАРСКИТЕ ЛОВНИ ТРОФЕИ

Вальо ВАСИЛЕВ

Ловните трофеи, с които вече близо век се слави България, и за чието добиване определяща е ролята на Националното ловно-рибарско сдружение (НЛРС СЛРБ), имат следната хронология:

1931 г. Ловнострелческата организация "Сокол" става член на Международния съвет по лова и опазването на дивеча (сис), където без прекъсване членува и досега;

1937 г. Организацията участва за първи път в Световното изложение в Берлин, където 53 страни представят своите ловни постижения. За препарирана мечка с оценка 394 т., убита в Рила, България печели първа награда "Почетен плакет за най-голяма европейска мечка" и 11 медала за трофеи.

1938 г. в София се открива първата Национална ловна изложба по повод 40-годишнината от основаването на ловната организация.

1960- 1980 г. НЛРС СЛРБ става инициатор на ново отношение към ловния трофей, което намира израз в организирането на поредица национални трофейни изложби: 1963 г., 1967 г. и 1972 г.

През този период успехите на международно ниво вървят във възходяща градия. По инициатива на съюза през 1960 г. България се представя на изложбата във Флоренция, през 1964 г. - отново там, а през 1967 г. в Нови сад.

През 1971 г. с участието си в Световното ловно изложение в Будапеща бележим нов етап. Представени са 300 трофея от 9 вида дивеч и са ни присъдени 116 златни, 95 сребърни и 75 бронзови медала.

През 1976 г. на международната изложба в Чешке Будейовице български трофей от благороден елен получава оценка 253,62 т. и става световен рекорд. Той е отстрелян в ловно стопанство "Ири Хисар". С него се поставят още два рекорда - с обиколка на розетката (дясна - 34,4 см и лява -35,0 см) и с теглото на рогата заедно с челната кост (14,99 кг).

През 1980 г. на международната ловна изложба в Нитра България се представя с още по-качествен трофей от благороден елен, също

ПЕРДЕ ПРОРЕЗ	ГРАД В ГЪРЦИЯ НАШ ПИСАТЕЛ-"ОТКУП"	СТРАНА НА МОНЕТА	ТЕРМИН ПРИ ИГРА НА КАРТИ	ДЕБЕЛА ХАРТИЯ /МН.Ч./ ЧАНТА	ПОДКВАСА	КАТАРАМА ДЪГООБРАЗНА ИЗВИВКА	ТРОПИЧЕСКИ ГУЩЕР
ВИСШ ЛЕСО-ТЕХНИЧЕСКИ ИНСТИТУТ /СЪКР./ АМЕРИКАНСКА ЕКОЛОГИЧНА СТАНЦИЯ		ДРУГО ИМЕ НА ХАН АСПАРУХ ОРГАНИЧНО ВЕЩЕСТВО	НАШ КОМПОЗИТОР-"ГЕРГАНА" ЧИСЛО		МЯСТО ЗА ТАЙНИ СРЕЩИ НАШ ХУДОЖНИК	БИВШИТЕ ИНИЦИАЛИ НА АР ЕГИПЕТ ЦАР НА ДРЕВНА ЮДЕЯ	
СОБ. ИМЕ НА БИВШ НАШ ПРЕМИЕР НАДОЛНИЩЕ			СЛАДКАРСКО ИЗДЕЛИЕ ТЪРГОВЕЦ НА КНИГИ	ОГНЕН МЕТЕОР СРЕДНОВЕК. ВЪОРЪЖЕНИ КОННИЦИ		МЕКА ШАПКА	
ГОНИТБА НА ДИВЕЧ	МЕСТА ЗА ЖИВОТ В ПУСТИНЯ СУША, ОГРАДЕНА С ВОДА /МН.Ч./		ПРЕПАРАТ ЗА РАСТИТЕЛНА ЗАЩИТА Г-Й В ЕДНОИМ. ОПЕРА ОТ ДЖ.ВЕРДИ	РЕЛИГИОЗНА РИСУНКА ПОМЕЩЕНИЕ НА ХУДОЖНИК		ПСЕВД.НА ЛИТЕРАТУРОВОДА КРУМ НАУМОВ ХИМ.ЕЛЕМЕНТ-БЛАГОРОДЕН ГАЗ	ХАСКОВСКА БИРА
		СТАРОБЪЛГАРСКА БУКВА СЕЛО В ПЛЕВЕНСКО		УКРАИНСКИ ЧЕРНОМОРСКИ ГРАД МЕКСИКАНСКИ ЖИВОПИСЕЦ			
НАЧАЛО НА ДЕНЯ	БЪЛГ.ПИСАТЕЛ-"ПРАШИНКИ" АЛКОХОЛНО ПИТИЕ		ШВЕЙЦАРСКИ ФИЗИК ЕЗЕРО В ЧАД		РОБСТВО ГРАД В ГАНА	ДРЕВНО ИМЕ НА Р. АМУДАРЯ Г-Й В РОМАНА"КЛЕТНИЦИТЕ" ОТ В.ЮГО	
ЦИГАНИ ГРАД КРАЙ БУРГАС		РУСКА ПЕДИАТЪРКА ГРАД В ГЕРМАНИЯ		РЕКА В ТАНЗАНИЯ НАРОДНОСТ В ЛИБЕРИЯ И СИЕРА ЛЕОНЕ		ПЕСЕН НА Л.ИВАНОВА СТАРОБЪЛГ. МИНАЛО СВЪРШЕНО ВРЕМЕ	ИТАЛИАНСКИ ЖИВОПИСЕЦ
ШЛОСЕРСКИ ИНСТРУМЕНТИ	ЖИВОТНО ЗА РАБОТА ПОЛИТУРА, ЛУСТРО	НОВОЗЕЛАНДСКА ИЗТРЕБЕНА ПТИЦА ГЕРОЙ В ЕДНОИМ. ПИЕСА ОТ ШЕКСПИР	СТОЛЕТИЕ МАЛКА ФЛЕЙТА		ВОЙСКОВО ПОДРАЗДЕЛЕНИЕ УВЕСЕЛЕНИЕ		
СЪДЕБНО ИСКАНЕ	ИСПАНСКИ ФУТБ. ТИМ ПОЛСКИ БИАТЛОНИСТ		ПОМЕЩЕНИЕ ЗА ДОБИТЪК НАРОДНОСТ В КАНАДА	СТРАНСТВАЩИ ЛЮБОВНИ ПЕВЦИ /ОСТ./ ТЕРМИН В ДЖУДОТО		ТРАГИКОМЕДИЯ ОТ П.КОРНЕЙ ЦИРКОВ СКОК	РУСКИ ФИЛМ
ГЕОДЕЗИЧЕСКИ ИНСТРУМЕНТ	ЮРИСТ ГОРА ОТ ЕЛИ	ГЕРОИНЯ В ЕДНОИМ. РОМАН ОТ В.БАУМ СИН НА МОНАРХ	КОРАБНО КОРМИЛО "ЛЕТЯЩА ЧИНИЯ"		ПОМЕЩЕНИЕ РОДНИЯТ ГРАД НА К.МАРКС		
МАСЛИНЕН ЦВЯТ КУРОРТЕН ГРАД КРАЙ БАЛЧИК		РЕКА В КАЗАХСТАН ДРЕВНА ИТАЛИАНСКА НАРОДНОСТ	СЪЮЗ НА БАСКИТЕ В ИСПАНИЯ ДЪСКА ЗА ПЪРЗАЛЯНЕ	НАШ ВЕСТНИК ОТ МИНАЛОТО СТАРИ РУСКИ ПИСТОЛЕТИ		КОРЕЙСКА МЯРКА ЗА ДЪЛЖИНА ЗАДНА ЧАСТ НА КАРТИНА	ВЪРХОВЕН ЕГИПЕТСКИ БОГ
АКТИВНИ ДЕЙСТВИЯ		ОРГАН НА ОБОНЯНИЕТО БОЕН ГАЗ	ЦЪРКОВНИ НАСТОЯТЕЛИ	ПОКРОВИТЕЛСТВО			

ПОМОЩНИК: Исава, "МЕАКИ", Моа, Нилова, Рорер, "Сид", Сикора, Трикала, Трир, Уил.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДORAВНО: ДУШМАНИН - ПЕЛИН - ЕКАРТ - ГЕОЛОЗИ - ИРАВ - АЛАДАР - КАПТИЕВ - АЛАВЕС - ЕНУДО - НОИ - ТОНЧО ТОКМАКЧИЕВ - ПОТ - РАДИОГОВОРИТЕЛКА.
ОТВЕСНО: ЛУГАНО - ШЕПОТ - ИМОТИ - АЛИ - АНОЕТА - ИЗВОД - ЮНИ - НИ - АЧО - ЕПИЛОГ - ЕРАТО - СЛАВОВ - ИВЕКО - АН - СМР - АИ - СЕЛЕКТ - КАНЧЕ - РАДУИЛ - РАДЕК - ОТРОВА.

ДВОЕН УДАР
ВОДORAВНО: 1.АДАЖИО. 6.АКАДЕМ. 11.ПОСТУЛАТИ. 12.АСЕНОВ. 14.ТРЕПЕТ. 16.НПК. 17.ПОВЕИ. 19.ЛВЕ. 20.КОСА. 22.РАЯ. 23.МОРЕ. 24.АРИЕЛ. 26.ДИМОВ. 27.ТЕЛЕФОН. 28.БИВОЛ. 30.КОЛЕВ. 33.АСОС. 34.АСА. 36.РЕЙС. 37.СТС. 38.АРАВА. 40.ОЦЕ. 41.ТИТАНИ. 43.ОМОНИМ. 45.ОСТАНКИНО. 46.НАКЛОН. 47.АДИВАР.
ОТВЕСНО: 1.АЛАНКА. 2.АПЕКСИ. 3.ЖОН. 4.ИСОП. 5.ОТВОР. 6.АЛТЕЯ. 7.КАРИ. 8.АТЕ. 9.ДИПЛОМ. 10.МАТЕЕВ. 13.СПОРТИСТИ. 15.ЕВРОПЕЙЦИ. 18. ВАЛЕНСА. 21.АЕТОС. 23.МИНОР. 25.ЛЕЛ. 26.ДОК. 28.БАСТУН. 29.ВОСТОК. 31.ЛЕОНОВ. 32.ВСЕМИР. 34.АРИАН. 35.АВОКА. 38.АНТО. 39.АМИД. 42.АСЛ. 44.ОНИ.

ВОДORAВНО: 1.БИОЛОГ. 6.РИЛСКИ. 11.КАСИТЕРИТ. 12.ЛАСКЕР. 14.ГАВОТИ. 16.АМИ. 17.РИГАН. 19.МЕЛ. 20.ДОДО. 22.ЗОЛ. 23.АНРИ. 24.АРИНА. 26.ДРАМИ. 27.ИНСУЛИН. 28.АНИКА. 30.ЛИПСА. 33.КОКС. 34.АСЯ. 36.МАТЕ. 37.ОСА. 38.АРОВА. 40.ЛАЛ. 41.СТРУМА. 43.ОЛЕАТИ. 45.УНИТАРИСТ. 46.АРСИНИ. 47.ИЛИАДА.
ОТВЕСНО: 1.БАЛАДА. 2.ОКСИДИ. 3.ЛАК. 4.ОСЕР. 5.ГИРИЗ. 6.РЕГАЛ. 7.ИРАН. 8.ЛИВ. 9.СТОМНА. 10.ИДИЛИИ. 13.АМОРФНОСТ. 15.ТЕРМОСТАТ. 18.ГОРУБСО. 21.ОНИКС. 23.АРНИМ. 25.АНА. 26.ДИЛ. 28.АКОСТА. 29.ИКАРУС. 31.ПАЛАТА. 32.АЕЛИТА. 34.АРАТИ. 35.ЯВОРИ. 38.АМИН! 39.АЛИЛ. 42.УНИ. 44.ЕСИ.

8	4	2	1	3	9	7	6	5	3	9	7	2	5	6	1	4	8
9	5	1	8	7	6	4	2	3	5	6	1	4	8	9	2	3	7
3	7	6	2	5	4	1	9	8	8	2	4	1	7	3	9	5	6
4	6	3	9	8	7	5	1	2	2	1	6	8	4	5	7	9	3
7	9	5	6	2	1	3	8	4	4	5	9	3	1	7	6	8	2
2	1	8	3	4	5	9	7	6	7	8	3	6	9	2	5	1	4
5	8	9	4	1	2	6	3	7	6	4	2	9	3	1	8	7	5
1	2	4	7	6	3	8	5	9	9	7	8	5	2	4	3	6	1
6	3	7	5	9	8	2	4	1	1	3	5	7	6	8	4	2	9

СТАРИННИ ЛЪКОВЕ ВОИН ОТ АРТИЛЕРИЯТА	↓	ЛИРИЧЕСКО ЧУВСТВО НАГЪЛ УПРАВНИК	↓	ЖЕСТОКО УПРАВЛЕНИЕ СТАР ТЕАТЪР В ПАРИЖ	↓	ВРАТ НЕМСКИ ХУДОЖНИК	↓	ПОМЕЩЕНИЕ ЗА ХРАНЕНЕ	↓	ФОН ПРИ РИСУНКИ	↓	ДУПКИ Г-Я В КОМЕДИЯТА "УЧЕНИКЪТ НА ДЯВОЛА" ОТ Б.ШОУ	↓	ПРИСПОСОБЛЕНИЕ В МИНА	↓
→		↓	↓	↓	↓					КОЖЕНА ПРЕПАСКА ПОЛОЖЕНИЕ НА ТЯЛОТО	→	↓			
ЗАВЕДЕНИЕ ЗА ПИЕНЕ НА БИРА МЪЖКИ ГЛАС	→							ЧАСТИ ОТ СЪЧИНЕНИЕ НА КОМПОЗИТОР МЛЕКОДАЙНО ЖИВОТНО	→	↓				ЧОВЕК, СТРАДАЩ ОТ ПАРАНОЯ	
→							ИЗРАСТЪЦИ НА ДЪРВО ВЪЛНЕНИЕ, ТРЕВОГА	→	↓				СТАРИ РУСКИ БОМБАРИДОВАЧИ ФРЕНСКИ ДРАМАТУРГ-"ФЕДРА"	→	↓
МЕДИЦИНСКИ УРЕД ЛИДЕРЪТ НА "БИИТЪЛС"	→					ЕДИН КИЧУР ГРОЗДЕ ЧАСТ ОТ ОБЛЕКЛОТО	→	↓			СТИЛ В ПОПМУЗИКАТА ПОХВАТ	→	↓		
→					ПРИТОК НА ДУНАВ БЕЗПОМОЩНОСТ В БОКСА	→	↓			ФРЕНСКИ КИНОАКТЪОР-"ФАНОТОМАС" ПСЕВД. НА ХР.БОТЕВ	→	↓			
СПОРТЕН ОТБОР УЧИЛИЩНА СКАМЕЙКА	→				КОСМИ ПОШИЯТА НА ЖИВОТНО РЕЧНИ РИБИ	→	↓			КОЛБАСАР КРАЙ НА СЪСТЕЗАНИЕ	→	↓			
→				ПОСОБИЕ ЗА ВОЛЕЙБОЛЕН МАЧ НЕМСКИ МЕТАЛУРГИЧЕН МОНОПОЛ	→	↓			ВЕЩЕСТВО В РАСТЕНИЯТА ЛИНИЯ ОТ ИЗШИТИ БОДОВЕ	→	↓			ГОСПОДСТВО	
БИВШ ДЪРЖАВЕН ГЛАВА НА ПАНАМА Г-Й В US СЕРИАЛ "СЕВЕРА И ЮГА"	→	↓	ДРЕБНО КЪСЧЕ ХЛЯБ ЕДЪР БУРЕН	→	↓			РУСКИ КИНОАКТЪОР-"17 МИГА ОТ ПРОЛЕТТА" ВОДНА ПТИЦА	→	↓				↓	
→		↓	↓				ГРАД В ИНДИЯ УЧИТЕЛ ПО РЕТОРИКА	→	↓				РУСКИ САМОЛЕТИ Г-Й В РОМАНА "ЧЕРВЕНО И ЧЕРНО" ОТ СТЕНДАЛ	→	
СНОПЧЕТАНИШКИ ЗА УКРАСА СТРЪМНИ РОНЛИВИ СКЛОНОВЕ	→					ЧАША ЗА БИРА МУЗ.НАКЛОНЕНИЕ	→	↓				ДЪСКА ЗА ПЪРЗАЛЯНЕ СТЪЛБ ЗА ПОДПОРА	→	↓	
→					ПОКЪЩНИНА АТОМНА ГРУПИРОВКА /ХИМ./	→	↓			РЕКА В ИТАЛИЯ ВЕЧНОЗЕЛЕН ХРАСТ	→	↓		АВТОРКИ НА АНИМАЦИОННИ ФИЛМИ	
СРАЖЕНИЕ, БИТКА БИВШ АВСТРИЙСКИ СКИОР-АЛПИЕЦ ТВ РАБОТНИЦИ	→	↓			ПРИСПОСОБЛЕНИЕ ЗА НАВИВАНЕ НА ПРЕЖДА ДУХОВ ИНСТРУМЕНТ	→	↓			МОРСКИ РАЗБОЙНИК ТРАГЕДИЯ ОТ ЕВРИПИД	→	↓		↓	
→		↓		УПРАВА НА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА ЕДНА ОТ ПОСОКИТЕ	→	↓			СОБ. ИМЕ НА НАШ ТВ ЖУРНАЛИСТ Г-И В ТРАГЕДИЯТА "ТЕОФАНО" ОТ Р.РАДКОВ	→	↓			КОРЕЙСКИ ЛЕКИ КОЛИ	
ПРИДОБИВКА БЕЗ ПАРИ ЗВУЧНА СЪГЛАСНА ВОЕННО-ПОЛЕВА БОЛНИЦА	→	↓	↓					КОСМИЧЕСКИ МЕТЕОРИТ ПЛАНИНА В АВСТРАЛИЯ	→	↓				↓	
→		↓					МЕТАЛНО ОТЛИЧИЕ ГРАД В НИГЕРИЯ	→	↓				МУЗИКАЛНА НОТА ПОДОВА НАСТИЛКА ОТ ДЪСЧИЦИ	→	
ФРЕНСКИ КОМПОЗИТОР ГРАД В ШВЕЙЦАРИЯ	→					НЕЖЕНЕН МЪЖ ГРЪЦКА БОГИНЯ НА ДЪГАТА	→	↓				ДЕБЕЛ ПОЛЯРЕН ЛЕД ГРЪЦКИ ВЕСТНИК	→	↓	
→					ДЪРЖАВА В АЗИЯ ОСТРА ПСИХОЗА	→	↓			ЕВРОПЕЙСКИ ВОЕНЕН СЪЮЗ БАХРЕЙНСКИ ПОЕТ	→	↓			
ПУСТИНЯ В ИНДИЯ И ПАКИСТАН ДРЕБЕН ХИЩНИК	→				ИНДОНЕЗИЙСКИ ОСТРОВИ АНГЛИЙСКИ КОМПОЗИТОР	→	↓		ДРЕВНО ИМЕ НА Р. АМУДАРЯ		НАШЕ СПИСАНИЕ ГРАД В ГЕРМАНИЯ	→	↓	ГРАД ВЪВ ФРАНЦИЯ	
→				ПРИЯТЕЛ /ИСП./ БАЛЕТНА СЪПКА	→	↓			↓	ПРОЛОМ НА РСТРУМА ДО ПЕРНИК МЯРКА ЗА ОБЕМ В КИТАИ	→	↓		↓	
КАРТИНИ, ВЪЗПРОИЗВЕДЕНИ ЧРЕЗ ПЕЧАТ ВЪПРОСИТЕЛЕН ЗНАК	→		↓										НЕМСКИ КОМПОЗИТОР	→	
→							ВОЙНИК /ОСТ./	→							

Спорт

www.duma.bg

Блатер:

Катар 2022 може да е през зимата

Президентът на ФИФА Сеп Блатер намекна за първи път официално, че Световното първенство в Катар през 2022 година най-вероятно ще се проведе през зимата, вместо както е по традиция през лятото.

Катар получи изненадващо домакинството на най-големия футболен форум през 2022 година, въпреки факта, че през лятото там температурите надхвърлят 40 градуса по Целзий. Швейцарецът обаче заяви, че няма притеснения, защото е много вероятно турнирът да се проведе през зимните месеци. Той обяви това по време на кръгла маса в Доха преди старта на турнира за Купата на Азия. "Очаквам Мондиала да се проведе през зимата, защото когато става въпрос за футбола, трябва да бъдат предпазени най-важните хора - играчите". Германската легенда Франц Бекенбауер, който е член на Изпълкома на ФИФА, както и националният селекционер на Англия Фабио Капело, също подкрепиха идеята.

Президентът на УЕФА Мишел Platini също симпатизира на това предложение. Основният проблем обаче е фактът, че по това време в Европа текат местните първенства. "Домакините трябва да съберат организационен комитет, а след това, ако искат да променят нещо, трябва да се обърнат към Изпълкома на ФИФА, който може да променя всичко. Имаме достатъчно време да разгледаме този въпрос, все пак има още 11 години до шампионата", завърши Блатер.

Президентът на Интер Масимо Морати и капитанът на тима Хавиер Санети показват на тифозите реплика на Световната клубна купа, която отборът спечели през декември в ОАЕ, преди мача с Наполи на стадион "Джузеппе Меаца". "Нерадзурите" спечелиха с 3:1 в дебюта на новия си бразилски треньор Леонардо. Морати обяви, че логото на Световната купа ще бъде извезано на екипите на играчите

ЦСКА изпраща Каубоя в Турция

„Червените“ доближават еврогранговете по система за фитнес контрол на играчите

ЦСКА ще изпрати човек в Турция, който да инспектира и избере база и хотел за подготовката на "червените", съобщиха от клуба. Предвидено е "червените" да се готвят в района на Анталия от 2 до 16 февруари, като по желание на старши треньора Милен Радуканов за 2-те седмици трябва да бъдат изиграни 6 контроли.

Административният директор на "армейците" Димитър Димитров - Каубоя заминава за Турция, за да избере на място измежду 4-5 хотела. За разлика от много от другите родни тимове, ЦСКА неизменно е в Анталия на зимен лагер от 5 години, но всеки път играчите са ползвали различни бази. Вероятно и сега Милен Радуканов ще подготвя отбора на различно място от стана, използван миналата година от Йоан Андоне, на когото като преводач служеше именно сегашният треньор.

Най-късно до неделя трябва да бъде избран хотелът и да бъде съставена програмата по дни и часове с контролните срещи. Тя ще бъде оповестена на първата официална пресконференция на клуба в понеделник, когато отборът започва подготовка.

ЦСКА вече се доближава максимално

до редица европейски грандове благодарение на новата система за подготовка, която ще използват "червените" по време на тренировките тази зима. От 2 дни спортно-техническият щаб разполага с най-модерната система в Европа за измерване на сърдечен ритъм и пулс в реално време. "Активно спорт систем" бе закупена от клуба. С подобна система за сърдечен ритъм работят най-големите клубове в Европа от ранга на Барселона, Реал М, Челси, Арсенал, Астън Вила,

Бенфика, Блекбърн, Болтън, Манчестър Сити и др.

"С тази система ще може да прецизираме подготовката на играчите и да разбираме в момента какво е нужно на всеки един поотделно. Футболистите ще носят специални приспособления на гърдите по време на тренировките, които им предстоят. Така винаги ще сме наясно от какво имат нужда като натоварвания. В момента това е най-модерната система в Европа, която се използва от водещите отбори. С нея ще можем да направим много добра подготовка", заяви за Гонг кондиционният спец на ЦСКА Иван Ивановски.

Той ще използва новата система още на първата тренировка в понеделник.

Първата контрола за ЦСКА е на 24 януари в Ксанти, Гърция, срещу Вихрен Сандански.

Старши треньорът на ЦСКА Милен Радуканов ще разчита на модерната "Активно спорт систем" за контрол на физическата подготовка на играчите за пролетния полусезон

Шампион за юноши се връща на „Армията“

В ЦСКА се върна юношата Станко Йовчев, който за последно игра в Гърция. Нападателят подписа 3-годишен договор с „червените“ и в понеделник ще започне тренировки с отбора. Йовчев е юноша на ЦСКА и стана шампион с набор 1988 г. Нападателят е трябвало да подпише договор през лятото, но тогава не е бил одобрен от Павел Дочев. „Подписах в офиса на стадион „Българска армия“ при изпълнителния директор Венци Живков. Доволен съм, че се връщам в ЦСКА“, каза за Гонг Йовчев. У нас той е играл за отборите на Рилски спортист и Вихрен, преди да отиде в Гърция, където защитава цветовете на Потниос Катерини. На практика това е първото ново попълнение на ЦСКА тази зима с официален договор. Преди това контракти с „червените“ подписаха четирима юноши, а се очаква това да направят още Четин Садула от Калиакра и вратарят на Пирин Благой Македнжиев.

Справочник

На 9 януари

АГОП КРИКОР МЕРГЕРЯН

навършва 90 години

Честито!

На скъпия ни другар и приятел, винаги усмихнат и сърцат, съратник и мъдър наставник, човек когото обичаме и ценим!

Областен съвет на БАС
Стара Загора

Спешни телефони

Единен номер за спешни повиквания
Телефон: 112

МБАЛ "Н. И. Пирогов"
Телефон: 02/ 915 44 11

ВиК - Повреди
Телефон: 02/ 812 21 21; 02/ 920 68 71

Топлофикация - Аварийна служба
Телефон: 0 700 17 122;
02/ 951 51 96; 02/ 951 52 58

Електроразпределение - аварийна служба
Телефон: 07001 00 10;
02/ 847 01 61; 02/ 847 01 62

Гражданска защита
Телефон: 0800 20112;
02/ 862 60 75; 02/ 962 04 39

Гореща линия за жертви на насилие
Телефон: 02/ 981 76 86

МВР - София
Телефон: 166, 02/ 987 77 77

Планинска спасителна служба
Телефон: 963 20 00; 0887 100 237

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Преди три месеца,
на 9 октомври, ни напусна
нашият син, съпруг и баща

**ЖИВКО ГОЧЕВ
КОСТОВ**

на 65 г.

Времето не отдалечава
от нас нито тъгата,
нито споменът за теб.
Спи спокойно!

От семейството

СКРЪБНА ВЕСТ

на 6.01.2011 г. почина

ГОСПОДИН ЙОРДАНОВ КОЛЕВ

роден в гр. Сливен

Напусна ни завинаги човекът
с голямо сърце и голяма душа!
Поклон пред светлата му памет!

Поклонението ще се състои на 8.01.2011 г. (събота),
от 13,30 часа в Ритуалната зала
на Централните софийски гробища.

От семейството

Спорт

Славия почна с 3-ма нови

„Белите“ отдават почит на загинал при пожар техен фен преди първата тренировка

Трима нови футболисти бяха представени преди първата тренировка на Славия за полусезона. От Черно море на „Овча купел“ пристигна Йордан Юруков, 27-годишен юноша на Локо 101 (Сф) и шампион с ЦСКА за 2005 г. Младежкият национален защитник Филип Филипов пък напусна Сливен, като е загърбил оферта от Левски. Мартин Сечков от Академик Сф също предпочете най-стария столичен клуб пред новата в „А“ група. От Румъния се завръща сърбинът Павле Попара, играл през есента под наем в Астра (Плоещ). На „Овча купел“ очакваха късно снощи бразилския халф на Локомотив Пд Евертон Джилио - Том. Техничарят ще подпише 3-годишен договор с боса на Славия Венцеслав Стефанов.

След като си осигуриха услугите на защитника Филипов от Сливен, „белите“ са подписали договор и с младия нападател Иван Коконов. Той е юноша на Сливен и през есения дял игра във всичките мачове на „войводите“. Нападателят бе харесан още през лятото от треньорското ръководство на Славия, но тогава

Старши треньорът на Славия Емил Велев представи новите попълнения Йордан Юруков, Филип Филипов и Мартин Сечков (от ляво на дясно) преди първата тренировка на „белите“ за полусезона

до трансфер не се стигна. Той е разтрогнал договора си заради неизплатени възнаграждения и преминава на „Овча купел“ като свободен агент. Старши треньорът Емил Велев обмисля дали да не преотстъ-

пи младока на друг отбор, в който той ще трупа игрови опит.

Фенклубът на „белите“ помоли Велев, неговите нови играчи и журналистите да почетат с минута мълчание загина-

лия при пожар в дома си известен привърженик на Славия Петър Добрев - Ханс. Те призоваха треньора и футболистите да се представят достойно през шампионата в памет на загиналия славист.

Иванов: На „Армията“ бавят заплатите

Футболистът на Славия Галин Иванов сподели пред репортерите след първата тренировка на „белите“, че на този етап е футболист на Славия. Според играча никой от ЦСКА не е разговарял с него, защото двата клуба не са стигнали до договорка помежду си, за да се уточняват личните му условия.

„Единствено аз решавам къде ще играя, а моят мениджър може само да ме посъветва“, каза футболистът. Иванов не пожела да разкрие пред медиите какво го е посъветвала неговата мениджърка фолк певицата Малина, като заяви, че ще го запази за себе си. „Играе ми се в чужбина и това е моето първо желание. Колебая се за преминаването ми в ЦСКА, защото там постоянно се говори за забавянето на заплати, което леко ме спира на този етап. Ако двата клуба се разберат и ЦСКА приемат моите условия, може и да има развитие. Всичко с времето си“, бе лаконичен юношата на Левски.

Кокала: Галин Иванов няма да хог в ЦСКА

Наставникът на Славия Емил Велев - Кокала заяви преди първата тренировка на отбора за 2011 г., че „темата за Галин Иванов в ЦСКА е приключена“ и той остава футболист на „Овча купел“. „Много се предвещава този случай. Галин остава в отбора и само при много добра оферта от чужбина сме склонни да се разделим с него, но засега такава няма. Не ми се струва редно футболисти на Славия да преминават в други български отбори“, заяви Кокала. Треньорът на „белите“ обеща пред събралите се фенове, че ще направи всичко възможно неговият отбор да стигне до последния мач в турнира за Купата на България. „Не съм доволен от мястото, на което се намираме в момента, и след една добра подготовка ще се стремим да подобрим класирането си. Ще разчитам много на тези футболисти, които представихме, но никой не е абониран за титулярното място. Всеки ще трябва да се бори, за да играе“, допълни бившият халф на Левски, който е и гражданин на Израел.

Черно море привлече трима национали

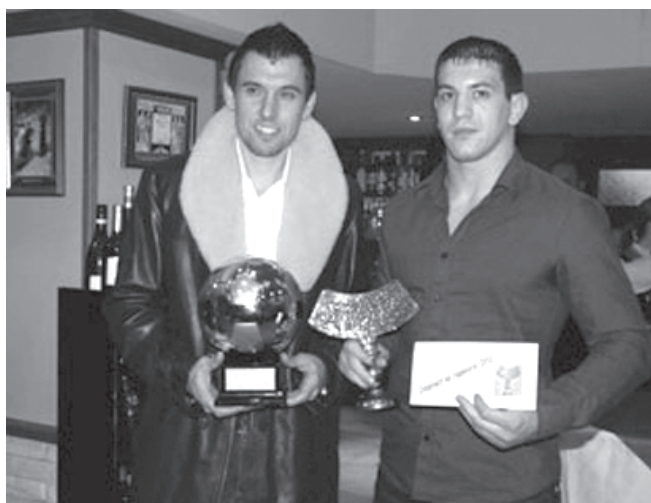

Трима млади национали ще започнат подготовката с Черно море в понеделник, съобщиха от клуба. На „Тича“ пристигат Росен Колев, Атанас Зехириров и Веселин Марчев. Колев и Зехириров са от школата на ЦСКА. 20-годишният централен защитник Колев е играл последно във втородивизионния Ком-Миньор, а преди това под наем в Бдин. Халфът Зехириров не успя да се наложи при „червените“ въпреки мачовете си в юношеския и младежкият национален тим. Веселин Марчев е продукт на Локомотив Пд, но също беше преотстъпван на отбори от „Б“ група.

Занимания с първия тим ще започнат и четирима юноши на клуба, но селекцията за пролетния полусезон ще продължи в движение, като приоритет ще бъде привличането на защитник, халф и нападател, обявиха варненци.

ТОДОРОВ ПОЛУЧИ НАГРАДАТА ЗА №1

Нападателят Светослав Тодоров, който бе избран от феновете за играч №1 на 2010 година в Литекс, бе награден на церемония в Ловеч. Светльо получи луксозен сувенир във формата на топка, която бе поръчана от клуба специално за събитието. „Радвам се, че съм спечелил доверието на феновете - заяви Светослав Тодоров. - В Литекс има достатъчно класни футболисти. И други момчета заслужаваха да са №1“, допълни бившият играч на Уест Хем, Портсмут, Уигън и Чарлтън. Един от най-добрите защитници през есента - Петър Занев, пък грабна приза „Любимец на феновете“. Отличени бяха още Дока Мадурейра и Александър Цветков. По време на церемонията в ресторант „Драката“, на която присъстваха кметът Минчо Казанджиев, президентът на Литекс Трифон Попов и главният мениджър Стойчо Стойков, бе награден и спортист №1 в Ловеч за 2010

Светльо Тодоров и Христо Маринов позират със статуетките за най-добър футболист на Ловеч за 2010 г.

година - световният шампион по борба класически стил Христо Маринов, спечелил в кат. до 84 кг на първенството в Москва. Шампионите започват зимна подготовка днес на стадиона в Ловеч.

www.duma.bg

злегайте

ФУТБОЛ

ПО ДИЕМА
ЗА ФА КЪП
Днес

14.45 Арсенал - Лийдс
Утре

15.30 Манчестър Юнайтед -
Ливърпул

кратки

Националите стартират 2011-а в Скопие

Контрола между Македония и България в Скопие на 9 февруари е на път да стане факт, твърдят медиите в западната ни съседка. Двете страни почти са се разбрали за спаринга, който да се играе на Националния стадион „Филип Втори Македонски“. Македония трябваше да играе с Босна и Херцеговина, но босненците в последния момент уредиха проверка с Мексико и отказаха да гостуват в Скопие. Македонците настояват за контрола на свой терен, тъй като в последно време играят предимно като гости. Ако се осъществи, това ще е петият приятелски мач между селекциите на Македония и България. В София имаме 2 победи, а в Скопие - победа и загуба. Последната среща бе през 2006-а, когато България се наложи като гост с 1:0 с попадение на Мартин Петров. Тогава треньор на нашите бе Христо Стоичков.

Реднап иска Бекъм да дебютира срещу Юнайтед

Мениджърът на Тотнъм Хари Реднап се надява Дейвид Бекъм да пристигне в тима под наем за два месеца още през тази неделя. Така Спайс бой може да дебютира срещу бившия си тим Манчестър Юнайтед. „Шпорите“ и американският тим на Бекъм Лос Анджелис Галакси разрешиха на бившия капитан на Англия да се завърне в родната през паузата в Мейджър лигата. Реднап заяви, че има „добър шанс“ сделката да стане факт и допълни, че се надява всичко да бъде уредено в деня, в който Тотнъм играе с Чарлтън за ФА Къп.

ПЕЧАЛБИТЕ В ТИРАЖ 1 НА ТОТО 2 6 ОТ 49

I теглене
I гр. (6) няма
II гр. (5) 10 по 4208,90 лв.
III гр. (4) 709 по 59,40 лв.
IV гр. (3) 16 546 по 3,60 лв.
ДЖАКПОТ: 667 606,64 лв.
II теглене
I гр. (6) няма
ДЖАКПОТ: 2 550 145,38 лв.

6 ОТ 42

I теглене
I гр. (6) 1 от 6057,20 лв.
II гр. (5) 30 по 336,50 лв.
III гр. (4) 907 по 11,10 лв.
IV гр. (3) 11739 по 1,20 лв.
ДЖАКПОТ: няма
II теглене
I гр. (6) няма
II гр. (5) 14 по 1153,80 лв.
ДЖАКПОТ: 113 477,93 лв.

5 ОТ 35

I теглене
I гр. (5) 2 по 8365,30 лв.
II гр. (4) 250 по 66,90 лв.
III гр. (3) 7978 по 2,80 лв.
II теглене
I гр. (5) 1 от 16 730,60 лв.
II гр. (4) 161 по 103,90 лв.
III гр. (3) 5550 по 4,00 лв.

ТОТО ДЖОКЕР

I гр. (3) няма
II гр. (2) 1145 по 11,60 лв.
ДЖАКПОТ: 1 гр. 13 237,75 лв.

Христов пред Ценков в V етап на Дакар

СНИМКИ БГНЕС

Аржентинският пилот на АТВ Томас Мафей (вляво) поздравява сънародника си Алехандро Патронели след края на V етап на рали Дакар 2011 между Калама и Икике в пустинята Атакама

Тодор Христов и Петър Ценков с Кан-Ам завършиха съответно 17-и и 20-и в V етап от автомобилното рали Дакар при машините АТВ. В него стартираха 21 състезатели, но един не завърши по дистанцията в пустинята

Атакама. Победи лидерът в генералното класиране Алехандро Патронели (Арж) с Ямаха, който пресече финала след 6.04:34 мин. Христов изостана с повече от 3 часа и пристигна след 10.34:27 ч., а Ценков финишира последен, 20-и, с време 12.11:48 часа.

Петя Неделчева без победа в Тайпе

Европейските вицешампионки по бадминтон Петя Неделчева и Анастасия Руских (Рус) записаха трета поредна загуба на двойки жени на финалите на Суперсериите в Тайван (награден фонд \$500 000). Те отстъпиха на водачките в схемата Вън Хсин Чен и Ю Чин Чиен (Тайван) с 1:2 гейма (25:23, 13:21, 12:21) за 49 минути. В равностойно начало европейките спечелиха първия си гейм на турнира, но после се предадоха пред превъзхождащите ги азиатки, подкрепяни неистово от публиката.

По-рано вчера Неделчева записа трета загуба и на сингъл, като преклонни глава пред Пю Ин Йп (Хонконг) с 0:2 гейма (24:26, 14:21) за 36 мин.

“Петя изобщо не се възстанови от пътуването и не се настрои за игра. Всяка минута, когато е възможно, ляга да спи”, коментира личният ѝ треньор Орлин Цветанов. Двата пътуваха 49 часа до Тайпе, след като заради снеговалеж изпуснаха прехвърлянията на летищата в Москва и Пекин.

ВК КАЛИАКРА ИЗГОНИ СВЕТОВЕН ШАМПИОН

Вolleyболният Калиакра се раздели с посрещача Васил Стоянов, който е печелил световната клубна купа с италианския Тренто. “Стоянов бе привлечен, за да бъде сериозен стълб в отбора, но не се справи със задачите, които му поставих. Той вече не тренира с нас. Чух, че ще ходи на проби в Катар”, съобщи треньорът на тима Петър Дочев. Неговите избраници пътуваха вчера за София, където днес ще излязат срещу Славия в мач от последния есенен кръг от държавното първенство в Суперлигата за мъже. Двата отбора са с по 2 победи през сезона и спорят за 9-ото място в класирането.

Нашите завършват 17-и и 20-и в пустинята Атакама

Алехандро Патронели води в генералното класиране с общо време 19.40:24 ч. Ценков е 16-и с изоставане от 8 часа, а Христов е последен - 20-и, с 18:54.50 часа по-слабо време от лидера.

При камионите етапа спечели вторият руски екипаж на КамАЗ с пилот Фадрус Кабиров. Той поведе и в генералното класиране с аванс от 13:36 мин. пред съотборника си Владимир Чагин, многократен победител в ралито.

Миналогодишният първенец при автомобилите Карлос Сайнс (Исп) с “Фолксваген” остава начело в генералното класиране, въпреки че етапа в пустинята Атакама спечели французинът Стефан Петерханзел с БМВ с време 4:33,19 часа. На 1:24 мин. след него завърши Насер Ал-Атиях (Кат) с Фолксваген, а на 3:15 мин. съотборникът му Сайнс. Испанецът води с 2:26 мин. пред Петерханзел и с 2:33 мин. пред Ал-Атиях.

При мотоциклетистите Марк Кома (Исп) с КТМ също запази първото си място в генералното класиране, макар че победата в етапа спечели Пауло Гонсалвеш (Пор) с 2:18 мин. преди Франсиско Лопес Контардо (Чили) и с 2:19 мин. пред Франкс Верховен (Фр). Кома остана четвърти, но води в генералното класиране пред миналогодишния победител Сирил Деспре (Фр) с 10:14 мин.

Изхвърлят хокеистите на Русия от самолет заради пиянство

Младежкият отбор на Русия (до 20 години) по хокей на лед, който преди 2 дни спечели световния шампионат в Бъфало, беше изхвърлен в пълния си състав от самолета на авиокомпания “Делта Еърлайнс” на летището в града заради непристойно поведение. Според американските медии, които цитират представителя на летището Дуглас Хартмайър, всички руски хокеисти били прекалено пияни и поведението им било неконтролируемо. По заявление на екипажа на полет 1266 на авиокомпанията “Делта Еърлайнс”, изпълняващ редовен рейс от Бъфало за Атланта, се оказа, че има на борда 30 буйно държащи се пасажери. Поведението им не позволява

да се обезпечи безопасността на полета, се казва в официалната пресинформация на летище Бъфало.

Представител на компанията гарантира, че въпросните пътници ще бъдат пререгистрирани на някой от следващите полети. Забавянето обаче ще се окаже фатално за руснаците, които бързали да се приберат в родината си, за да празнуват Коледа вчера. “Не мисля, че това е справедливо. Никои не ни питаше за нищо, направо ни наложиха наказанието”, коментира пресаташето на отбора Михаил Зислис, който пък от радост за спечелената титла се острига гола глава. На финала руснаците спечелиха с 5:3 срещу Канада, след като губеха с 0:3.

Зograфски е 36-и за СК след „Четириите шанци“

Владимир Зографски остана 35-и в Бишофсхофен в последния, IV кръг от най-авторитетното състезание в света “Четириите шанци”, валидно за Световната купа по ски скокове. 17-годишният самоковец завърши 37-и в крайното класиране с 471 т., след като бе дисквалифициран в III кръг - на състезанието в Инсбрук, когато скиите му превишиха с минимална разлика позволената дължина според личното му тегло. Той се класира 16-и в Оберсдорф и 19-и в Гармиш-Партенкирхен и стана първият българин, преминал квалификации на “Четириите шанци”. Зографски остана 36-и в генералното подреждане за СК с 38 т.

Първа крайна победа в турнира изтъгна австриецът Томас Морген-

церн за радост на многобройните си сънародници. 24-годишният австриец е 3-кратен олимпийски шампион и завърши втори в Бишофсхофен. Той единствен спечели 2 от 4-те състезания (в Оберсдорф и Инсбрук) и стана трети в престижното състезание след Волфганг Лойцъл и Андреас Кофлер.

В Бишофсхофен победи Том Хилде (Нор) със скокове от 138 и 132 м (278,7 т.). Моргенцерн остана втори с опити от 136 и 135 м (277,1 т.), но съхрани аванса си и триумфира с общо 989,5 т. пред 4-кратния олимпийски шампион Симон Аман (Швейц) с 928,4 т.

За Световната купа след 11 от общо 26 старта Моргенцерн води с 903 т., пред Кофлер (Ав) 621, Аман 561 и др.

Томас Моргенцерн поздравява зрителите, след като завърши втори в Бишофсхофен и за първи път в кариерата си спечели “Четириите шанци”

елегайте

ПО БНТ

ДНЕС

СКИ

11.25 и 14.25 Гигантски слалом за СК (мъже) I и II манш от Агелбоден

УТРЕ

СНОУБОРД

10.55 Паралелен гигантски слалом за СК от Лимоне ПиEMONTE

СКИ

11.25 и 14.25 Слалом за СК (мъже) I и II манш от Агелбоден

кратки

Ивица Костелич пръска с шампанско шведа Ангре Мирер, който спечели нощния слалом, валиден за СК за мъже в Загреб. Хърватинът за трета поредна година остана втори и не може да зарадва сънародниците си с успех. Трети остана шведът Матиас Харгин

Диана Найденова подсили Левски

Опитният плеймейкър Диана Найденова е новото попълнение в баскетболния Левски. Договорът ѝ е до края на сезона. Миналият сезон тя игра за италианския Пуцол. “Диана е опитна състезателка и може много да помогне на тима”, коментира Стефан Михайлов, старши треньор на “сините”.

Вестникът на БЪЛГАРКАТА!

Истинската жена чете истински вестник!

Каталонен
№ 136

В СЛЕДВАЩИЯ БРОЙ
НА „ВЕСТНИК ЗА ЖЕНАТА”
ЧЕТЕТЕ:

Щедро сърце. Людмила Маркова за „този тъй прекрасен живот” да помагаш на страдащите **Изгубени (и неграмотни) в прехода.** Развали къща, без да направиш дори колиба...

Сърдито писмо до Добрия Старец. „Дядо Коледа, вече не съм ти фен!

Из бележника на юриста. Откровенията на едно пораснало дете

Душите ни, човешките... Вестник във вестника, спрян от читателите

Вечност. Всички цветове на Шагал пеят **Звезди и фенове.** „Филмите, които ни „обличат”

Здраве за всички.

Оракул вкъщи. Предвестници на късмета

Подробен годишен хороскоп за 2011 г. на звездобройката в Двора на Чаровната дама на българския

печат „Вестник за жената” Маргарита Карнобатлова

Готварски тефтер. Тестени вкусотии по швейцарски

Семки, занимавки... Тестове, вицове, игри, голяма кръстословица, с още по-големи награди